

Hållbarhetsarbete – ett spel i samhällsstrukturernas händer?

En fallstudie om hur samhällsstrukturer påverkar skogsföretags hållbarhetsarbete

Linnéa Thoresson

Examensarbete/Självständigt arbete • 30 hp

Sveriges lantbruksuniversitet, SLU

Institutionen för Ekonomi

Agronomprogrammet - Ekonomi

Examensarbete/SLU, Institutionen för ekonomi, 1644 • ISSN 1401-4084

Uppsala 2025

Hållbarhetsarbete – ett spel i samhällsstrukturernas händer?

En fallstudie om hur samhällsstrukturer påverkar Skogsföretags hållbarhetsarbete

Sustainability Work – A Game in the Hands of Societal Structures?

A case study on how social structures influence forest companies' sustainability work.

Linnéa Thoresson

Handledare:	Karin Hakelius, Sveriges lantbruksuniversitet, Institutionen för ekonomi
Examinator:	Hanna Astner, Sveriges lantbruksuniversitet, Institutionen för ekonomi
Omfattning:	30hp
Nivå och fördjupning:	Avancerad nivå, A2E
Kurstitel:	Självständigt arbete i företagsekonomi för agronomekonomer
Kurskod:	EX1027
Program/utbildning:	Agronomprogrammet - Ekonomi
Kursansvarig inst.:	Institutionen för Ekonomi, SLU
Utgivningsort:	Uppsala
Utgivningsår:	2025
Omslagsbild:	(ange referens om du byter bild på framsidan, annars radera hela raden)
Upphovsrätt:	Exempeltext: Alla bilder används med upphovspersonens tillstånd.
Serietitel:	Examensarbete/SLU, Institutionen för ekonomi
Delnummer i serien:	1643
ISSN:	1401-4084
Nyckelord:	Samhällsstruktur, struktur, hållbar utveckling, skog, hållbart skogsbruk, skogsindustri, sustainable forest management, intressenter, corporate governance, cirkulär ekonomi.

Sveriges lantbruksuniversitet

Fakulteten för naturresurser och jordbruksvetenskap

Institutionen för Ekonomi, SLU

Sammanfattning

Många är överens om att skogen har en viktig roll i klimat- och hållbarhets utvecklingen. Det råder dock stor oenighet kring vad som utgör ett hållbart skogsbruk, och hur skogen och dess resurser ska hanteras på bästa sätt för att uppnå detta. Skogen förväntas leverera allt från nya förnybara produkter, ökad kolinlagring från atmosfären, bevarande av biologisk mångfald och rekreationsvärden – vilket ofta medför målkonflikter mellan olika intressenter. Eftersom Sverige är ett land med mycket skog, utgör skogen en viktig del för såväl den svenska ekonomin som för Sveriges miljöomställning. Skogsföretag bestående av både privatägda företag och kooperativ utgör en stor del i detta eftersom de ofta äger stora skogsmarker och inte endast har en del i skogsbruket, utan även till hela skogsindustrin. Utöver de varierande uppfattningarna om vad som är hållbart, måste skogsföretag förhålla sig till både EU-lagstiftning, nationella regler, intressenters krav och kunskap, samt andra samhällsstrukturer påverkar deras verksamhet. Denna uppsats ämnar därmed att bidra till att skapa en fördjupad förståelse för vilka samhällsstrukturer som påverkar stora svenska skogsföretag hållbarhetsarbete, samt hur de påverkas av dem.

För att uppfylla studiens syfte har det empiriska materialet samlats in genom intervjuer med representanter från Södra Skogsägarna och Skogsstyrelsen, samt en innehållsanalys av Stora Enso's årsredovisning för 2024. Den insamlade empirin har analyserats i relation till studiens teoretiska ramverk, som utgörs av teorier och koncept kopplade samhällsstrukturer, vilka är corporate governance, intressenter, sustainable forest management och cirkulär ekonomi. Genom analysen av den insamlade empirin utifrån det teoretiska ramverket kunde fyra centrala teman identifieras: Organisation och beslut, intressenter, ansvar och lagar, samt handling och omställning.

Studiens resultat presenterar en kartläggning av de samhällsstrukturer som påverkar skogsföretags hållbarhetsarbete, samt hur dessa strukturer interagerar med varandra och påverkar skogsföretags handlingar. I resultatet framgår det att politiska beslut ofta tenderar att vara kortsiktiga, samtidigt som skogsbruket och dess hållbarhetsutmaningar kräver ett långsiktigt angreppssätt. Denna diskrepans skapar ett glapp som försvårar skogsföretagens förutsättningar att agera långsiktigt och hållbart. Resultatet visar även på hur samverkan – både inom och mellan företag samt andra intressenter, tillsammans med innovation och kunskap, utgör viktiga faktorer för att möjliggöra en fortsatt hållbar omställning inom branschen. Studien tydliggör därmed hur skogsföretag verkar i ett komplext landskap av interna och externa samhällsstrukturer, vilka är mer eller mindre påverkbara. Trots utmaningarna bedöms framtiden för den svenska skogsindustrin som ljus, med stora möjligheter för utveckling mot en mer hållbar verksamhet, där långsiktighet utgör en nyckelfaktor för framgång.

Nyckelord: Samhällsstruktur, struktur, hållbar utveckling, skog, hållbart skogsbruk, skogsindustri sustainable forest management, intressenter, corporate governance, cirkulär ekonomi.

Abstract

There is broad consensus that forests play a crucial role in climate and sustainability development. However, there is significant disagreement about what constitutes sustainable forestry and how forest resources should best be managed to achieve this. Forests are expected to provide everything from new renewable products and increased carbon sequestration from the atmosphere to the preservation of biodiversity and recreational values—expectations that do not always align. Since Sweden is a country rich in forests, forestry represents an important component both for the Swedish economy and the country's environmental transition. Forest companies, comprising both privately owned firms and cooperatives, play a major role in this context, as they often own large forest areas and are involved not only in forest management, but also across the entire forest industry. Besides diverse views on sustainability, forest companies must navigate EU and national legislation, stakeholders' demands, knowledge, and other societal structures surrounding these businesses. This thesis therefore aims to contribute to a deeper understanding of how societal structures influence large Swedish forest companies in their sustainability efforts by investigating which societal structures affect their work.

To fulfill the study's purpose, empirical data were collected through interviews with representatives from Södra Skogsägarna and the Swedish Forest Agency (Skogsstyrelsen), as well as a content analysis of Stora Enso's 2024 annual report. The empirical material was analyzed alongside the theoretical framework, which consists of concepts and theories related to societal structures, corporate governance, stakeholders, sustainable forest management, and circular economy. Through this combined analysis, four main themes were identified: organization and decision-making, stakeholders, responsibility and legislation, and action and transition.

The study's results present a mapping of the societal structures that influence forestry companies' sustainability work, as well as how these structures interact and impact company actions. It emerges from the analysis that political decisions tend to be short-term, while forestry and its sustainability challenges require a long-term approach. This discrepancy creates a gap that complicates the companies' ability to act in a strategic and sustainable manner. The findings also highlight that collaboration – both within and between companies and with other actors, along with innovation and knowledge, are vital components enabling a sustainable transition in the industry. The study thereby illustrates how forestry companies operate within a complex landscape of internal and external societal structures, which are not always easy to influence. Despite these challenges, the future of the Swedish forestry industry is viewed as promising, with significant opportunities for development toward a more sustainable operation where long-term perspectives are a key factor.

Keywords: Social structure, structure, sustainable development, forest, sustainable forestry, forest industry, sustainable forest management, stakeholders, corporate governance, circular economy.

Innehållsförteckning

Tabellförteckning	8
Figurförteckning	9
Förkortningar	10
1. Inledning	11
1.1 Bakgrund	11
1.1.1 Den svenska skogen	12
1.1.2 Ägande och företagsformer	13
1.1.3 Lagar och regler	14
1.1.4 Hållbarhet och samhällsstrukturer	14
1.2 Problemformuleringar	16
1.2.1 Empiriskt problem	16
1.2.2 Teoretiskt problem	17
1.3 Syfte och frågeställningar	18
1.4 Avgränsningar	18
1.5 Disposition	19
2. Teoretiskt ramverk	20
2.1 Samhällsstrukturer och hållbarhet	20
2.2 Corporate governance	21
2.3 Intressentteorin	22
2.4 Sustainable forest management	23
2.4.1 Beslut och Cirkulär ekonomi	24
2.4.2 Miljö, samhällsstrukturer och handling	25
2.5 Teoretisk syntes	26
3. Metod	27
3.1 Forskningsparadigm	27
3.2 Forskningsmetod	27
3.3 Litteraturgenomgång	28
3.4 Forskningsdesign	29
3.4.1 Insamling av empiri	29
3.4.2 Analysprocessen	32
3.5 Metoddiskussion	33
3.5.1 Metodval	34
3.5.2 Kvalitetskriterier	34
3.5.3 Etiska aspekter	36
4. Empiriskt material	37
4.1 Stora Enso	37
4.1.1 Organisation och beslut	37
4.1.2 Intressenter	38
4.1.3 Ansvar och lagar	39
4.1.4 Handling och omställning	40
4.2 Södra	40
4.2.1 Organisation och beslut	41
4.2.2 Intressenter	41
4.2.3 Ansvar och lagar	42
4.2.4 Handling och omställning	43
4.3 Skogsstyrelsen	44
4.3.1 Organisation och beslut	44
4.3.2 Intressenter	45
4.3.3 Ansvar och lagar	46
4.3.4 Handling och omställning	47

5.	Analys, resultat och diskussion	49
5.1	Analys	49
5.1.1	Corporate governance och intressenter	51
5.1.2	Sustainable forest management	52
5.2	Resultat	55
5.3	Diskussion	57
6.	Slutsatser.....	59
6.1	Studiens slutsatser.....	59
6.2	Kritisk reflektion och framtida forskning	60
	Referenser.....	61
	Populärvetenskaplig sammanfattning	73
	Tack	74
	Bilaga 1 – Detaljinformation.....	75
	Bilaga 2 – Intervjuguide	78

Tabellförteckning

Tabell 1. Information om intervjuerna med Södra och Skogsstyrelsen.	31
Tabell 2. Exempel på hur teman växte fram ur analysprocessen av intervjuerna och innehållsanalysen.	33
Tabell 3. Sammanfattande tabell av det insamlade empirimaterialet.	50

Figurförteckning

Figur 1. Cirkeldiagram över fördelning av skogsägare	13
Figur 2. Uppsatsens disposition.	19
Figur 3. Företagets insatsmodell.....	22
Figur 4. Hur miljö, samhällsstrukturer och handling interagerar.	25
Figur 5. Syntes över studiens teoretiska ramverk.	26
Figur 6. Samhällsstrukturer som omger och påverkar skogsföretags hållbarhetsarbete.	55
Figur 7. Hur samhällsstrukturer kring skogsföretag interagerar och påverkas av olika aspekter.	56
Figur 8. Enkel illustration av organiseringen av Kooperativ och Aktiebolag.	76

Förkortningar

Förkortning	Betydelse
CE	Cirkulär ekonomi
CG	Corporate governance
CSRD	Corporate Sustainability Reporting Directive
EU	Europeiska unionen
FN	Förenta Nationerna
FSC	Forest Stewardship Council
PEFC	Program for Endorsement of Forest Certification
SBT	Science based targets
SFM	Sustainable forest management
SKSFS	Skogsvårdslagstiftningen
SLU	Sveriges Lantbruksuniversitet

1. Inledning

Det inledande kapitlet börjar med att ge en bakgrund till studiens ämne, vilket är hållbarhetsarbete inom skogsbranschen. Bakgrunden börjar brett med att diskutera skogen och hållbarhet i stort. Ämnet problematiseras vidare genom det empiriska och teoretiska problemet, vilket leder till studiens syfte med tillhörande frågeställningar. Avslutningsvis redogörs för studiens avgränsningar och studiens disposition.

1.1 Bakgrund

Skogen lyfts ofta fram som en nyckelresurs i omställningen till en mer hållbar utveckling i samhället (Anderson *et al.* 2022; Hannerz *et al.* 2024). En ökad produktion av skogsråvara, träbaserade produkter, samt en förstärkt koldioxidinlagring i skogen utgör exempel på skogliga ekosystemtjänster som anses centrala för att minska negativa utsläpp och fasa ut fossila bränslen (Holmgren *et al.* 2019). Att skogen ska bidra till den hållbara utvecklingen i samhället innebär att såväl *ekonomiska*, *sociala* som *miljömässiga* aspekter behöver tas i beaktning (Elkington 1997), och att dagens behov ska tillfredsställas utan att äventyra framtida generationers möjlighet till att uppfylla sina (Brundtland 1987). *Sustainable forest management* (SFM) handlar om att främja dessa aspekter i praktiken, där olika strategier behövs för att möta behoven som finns (Wang 2004). De flesta är överens om att en omställning är nödvändig för att nå en mer hållbar utveckling och bekämpa klimatförändringarna, vilket avspeglas i exempelvis Agenda 2030 (Globala Målen *u.å.*), Parisavtalet (EU-rådet 2025a) och den Gröna given (EU-rådet 2025b). Samtidigt finns det stora skillnader i synen på hur hållbarhetsutmaningarna bör hanteras (Hopwood *et al.* 2005), vilket har lett till konflikter kring hur skogen ska brukas (Schytt 2021; Andersson *et al.* 2022). Frågor om vad som egentligen är hållbart, och för vem, har därmed hamnat i fokus (Hannerz *et al.* 2024).

Förutom att det finns olika åsikter om vad som är hållbart, innebär omställningen till hållbara affärsmodeller och *arbetsprocesser* en utmaning för många företag (Bocken *et al.* 2016). Den *cirkulära ekonomin* (CE)¹ syftar till att möta klimatförändringarna genom att “decoupling economic activity from the consumption of finite resources” (Ellen MacArthur Foundation *u.å.*). Det innebär en övergång från linjära affärsmodeller – där värde skapas genom att utvinna, producera och konsumera, till en mer *cirkulär affärsmodell*, där ekonomisk lönsamhet istället uppnås genom exempelvis återvinning av material och användning av förnybara resurser (Bocken *et al.* 2016). En sådan omställning kan dock vara svår, bland annat på grund av befintliga strukturer i samhället (*ibid.*). Företag behöver dessutom förhålla sig till sina intressenter, vars intressen ibland är motstridiga och kan vara svåra att balansera (Reynolds *et al.* 2006). Intressenters olika syn på hållbarhet, bioekonomi och CE (Näyhä 2019), påverkar därmed hur företag implementerar hållbarhet i praktiken (Sharma & Henriques 2005; Meixell & Luoma 2015; Haleem *et al.* 2022).

¹ Ett regenerativt system – att sänka takten på aspekter som energi och material i omlopp, genom handlingar som att reparera, underhålla, återanvända, återvinna och skapa en långsiktig design (Geissdoerfer 2017).

De olika aspekter och faktorer som omger och påverkar skogsföretag kan förstås som en del av bredare samhällsstrukturer – dvs. de ramar och mekanismer som består av sociala institutioner, moral, statuspositioner, roller och relationer mellan individer samt grupper, och som styr sociala beteendemönster (Radcliff-Brown 1940; Nationalencyklopedin *u.å.a.*). Samhällsstrukturer påverkar därmed skogsföretags hållbarhetsarbete, eftersom dessa företag verkar inom en industri i är ständig förändring, där hållbarhetsfrågorna får ett allt starkare genomslag i samhället. Detta samspel mellan skogsnäringen och samhälle gör ämnet både intressant och aktuellt att studera. Denna studie ämnar därmed att undersöka skogsföretags arbete med hållbarhet: Hur påverkar samhällsstrukturer hållbarhetsarbetet i skogsföretagens verksamhet, och vilka utmaningar och möjligheter kan uppstå? I följande underavsnitt presenteras en mer djupgående bakgrund till studiens ämne och aspekter som introducerats i denna inledning.

1.1.1 Den svenska skogen

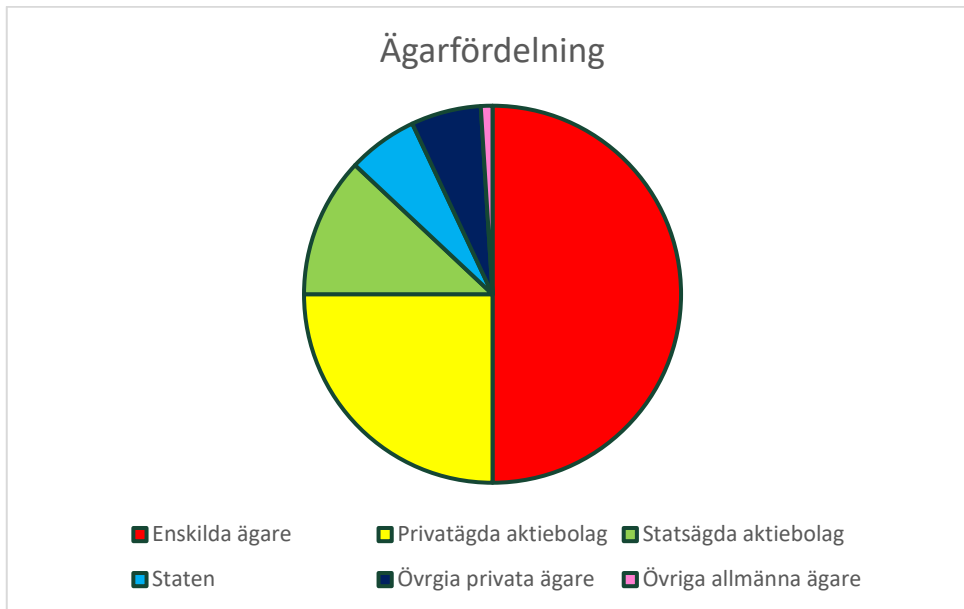
Den svenska skogen täcker omkring 70% av landets yta, vilket gör Sverige till ett av Europas mest skogsrika länder (SCB 2023a; Skogsindustrierna 2025a). Skogsindustrin står för cirka 11% av den totala svenska industriproduktionen, (SCB 2023b), vilket gör Sverige till en av världens största exportörer av papper, massa och sågade trävaror (Skogsindustrierna 2024a). Skogen anses därmed viktig för den svenska ekonomin (Europeiska kommissionen 2023; Marissink *et al.* 2024), och ses bidra till såväl de ekonomiska som miljömässiga målen (Naturvårdsverket 2024), vilket gör att skogen står i centrum av klimatpolitiken (Hannerz *et al.* 2024; Skogsindustrierna 2025b). Svenska skogsägare behöver därmed ta hänsyn till många olika aspekter och intressenters intresse när de hanterar sitt skogsbruk (Löfroth *et al.* 2023). Allt från staten och stora skogsbolag, till enskilda skogsägare, samebyar, allmänheten och de djur och växter som lever i skogen – eftersom de påverkar och påverkas av vad som sker i skogen (Naturskyddsföreningen 2025).

En av rollerna skogen ses axla är att agera kolsänka genom att ta upp och lagra mer koldioxid än vad den släpper ut (Hannerz *et al.* 2024; Naturvårdsverket 2024; Naturskyddsföreningen 2024a). Skogens bevarande anses också främja biologisk mångfald och naturvärden² (Naturvårdsverket 2024; Skogsstyrelsen 2024b). Utöver detta förväntas skogen bidra till sociala värden såsom friluftsliv, rekreation och folkhälsa (Skogsstyrelsen 2024a), samt tillhandahålla förnybara resurser för bland annat byggmaterial, energi, biobränsle och förpackningar (Naturvårdsverket 2024; Skogsstyrelsen 2025a). Ekosystemen och kolsänkan i skogen försvagas dock när avverkning och avskogning sker (Naturskyddsföreningen 2024a), och biodiversiteten kan påverkas negativt genom förlust av livsmiljöer (Venier *et al.* 2014). Tillvägagångssätt för att minska påverkan av skogsbruk finns, men behöver fortfarande studeras och utvärderas över tid (*ibid.*). Skogen är även utsatt för ökad intensitet och frekvens av exempelvis bränder (Drobyshev 2025), stormar (Lindner *et al.* 2010), och olika skadedjur som granbarkborren (Jakoby *et al.* 2019) till följd av klimatförändringarna (Seidl *et al.* 2011), vilket ytterligare komplicerar skogsförvaltningen.

² Biologisk mångfald och naturvärden kännetecknas av variationer och mångfald av livsmiljöer, genetik hos arter och kulturarv (Naturvårdsverket 2023).

1.1.2 Ägande och företagsformer

Sverige har en av de mest blandade ägarstrukturen i världen, även påverkar förutsättningarna för skogsbruket (Skogsindustrierna 2025b). Nedan, i Figur 1, illustreras ägandet av den svenska skogen.

Figur 1. Cirkeldiagram över fördelning av skogsägare - Egen bearbetning (Skogsstyrelsen 2022; Skogsstyrelsen 2023; Skogsindustrierna 2025b).

Den stora spridningen av ägare som ses i Figur 1, gör även att visionerna för skogen skiljer sig mellan olika typer av skogsägare (Skogsindustrierna 2025b). Denna studie kommer att avgränsas till att undersöka aktörer inom ägarformerna privatägda aktiebolag och övriga privata ägare, eftersom studien fokuserar på att studera *privatägda skogsföretag* och *ekonomiska skogsägarföreningar*, vilka finns inom dessa ägarklasser (Skogsstyrelsen 2022). Även om dessa ägarformer inte utgör den största ägargruppen av skog, beskrivs dessa ägarformer ibland som grunden till svenskt skogsbruk (Löfroth *et al.* 2023). Innehavets storlek för privata aktiebolag och övriga privata ägare är till 90% 1 000 hektar eller mer, medan det för enskilda ägare endast är sju % (Skogsstyrelsen 2022), vilket gör de valda ägargrupperna intressanta att studera.

Att privatägda skogsföretag och ekonomiska skogsägarföreningar äger stora markarealer hänger samman med deras olika ägarstrukturer. Privatägda skogsföretag består bland annat av börsnoterade aktiebolag med stora kapital, medan ekonomiska skogsägarföreningar ofta är kooperativ med mindre enskilda ägare som gått samman (Skogen *u.å.*), vilket skapar en större resurskapacitet. År 2016 var omkring en tredjedel av landets privata, enskilda, skogsägare också medlemmar i något av skoskooperativen som finns i Sverige (Kronholm 2016). Skogskooperativen har även historiskt haft en viktig roll inom den svensk skogsindustrin, eftersom en stor andel av skogen är privatägd, där många skogsägare ofta varit lantbrukare (Nilsson *et al.* 2012).

Skillnaderna i ägandeformerna påverkar hur skogen brukas, där förutsättningarna för att bedriva skogsbruk varierar mellan enskilda ägare och skogsföretag (Skogen *u.å.*). En stor andel av den produktiva skogsmarken ägs exempelvis i kombination med jordbruksmark, vilket 2011 uppgick till 76% av landets produktiva skogsmarksareal (Jordbruksverket 2015). En stor del ägs av enskilda ägare, men även av privata aktiebolag och “ägare som äger tillsammans” (s.17). Många lantbrukare äger därmed både jord- och skogsmark, där många enskilda skogsägare även är medlemmar i olika skogsägarföreningar (Skogen *u.å.*). I *Bilaga 1* finns en detaljbildskrivning av aktiebolag och kooperativ, samt en beskrivande figur.

1.1.3 Lager och regler

De olika förutsättningarna som skogsägare har, skapar även skillnader i målsättningar och visioner för skogsmarken, där exempelvis lantbrukare som även driver skogsbruk, och privatägda skogsaktiebolag, har både skilda mål och visioner mellan sig, men även inom sina “ägarformer” (Skogen *u.å.*). Skogsmarken ses därmed inte endast som en resurs inom jordbruksföretag, utan brukas ofta som rena skogsbruk, även om de ägs i samband med jordbruksmark (Jordbruksverket 2015). Alla skogsägare har även såväl skyldigheter som rättigheter med ägarskapet av skog, även om skogsproduktionen enligt skogsvårdslagstiftningen SKSFS 2022:1 anses ha relativt stor handlingsfrihet (Skogsindustrierna 2025b), eftersom den innehåller relativt få tvingande och styrande regler, vilket skapar en viss “frihet under ansvar” (Skogsstyrelsen 2024b). Det har däremot diskuterats om att det finns ojämlikheter mellan olika typer av skogsbrukare, eftersom en del anser att vissa lagar kan resultera i att skogsägares storlek påverkar dess förutsättningar, där små skogsägare missgynnats medan större har gynnats (Nilsson 2021).

Den Europeiska unionen (EU) har inte någon gemensam skogspolitik (Milicevic 2023), vilket gör SKSFS till den främsta styrningen för skogsbruk i Sverige (Skogsstyrelsen 2024b). EU har däremot ett visst inflytande över den svenska skogen genom lagstiftning och strategier om skogsrelaterade aspekter, som exempelvis kolinlagring, biologisk mångfald och bevarande av naturskogar (Naturskyddsföreningen 2024b). Skogsvårdslagstiftningen i Sverige fokuserar istället på hur skogsägare behöver visa hänsyn till saker som naturen, rennäringen, kulturmiljön och andra intressen, samtidigt som den ger utrymme för skogsägare att själva kunna välja inriktning och metod för sitt skogsbruk (Skogsstyrelsen 2024c). Däremot anger skogsvårdslagstiftningen att skogen ska ses som en förnybar resurs, där skogsägare även behöver sköta skogen på ett sätt att den kan ge en god och uthållig avkastning (Skogsstyrelsen 2024c).

1.1.4 Hållbarhet och samhällsstrukturer

Principen om hållbar avkastning inom skogsbruk är något som funnits länge (Wiersum 1995), och det blir allt vanligare att gå från det mer traditionella skogsbruket till SFM, vilket innebär att förvaltningen av skogens resurser sker på ett sådant sätt att samhällets behov möts, både idag och imorgon, samtidigt som den ekologiska kapaciteten och förnyelsepotential bibehålls (Wang 2004). Det är däremot inte alla som anser att skogen brukas på ett hållbart sätt idag (Naturskyddsföreningen 2024b), och de olika skepnaderna av SFM gör att det inte finns ett svar

på vad som är hållbart (Wang 2004). De sociala behoven och miljöns förutsättningar förändras ständigt, och kan variera lokalt, vilket gör att skogsägare behöver anpassa sig efter de olika förhållandena (Keenan 2015). Detta kan vara svårt för skogsbrukare att hantera, men är viktigt för att såväl undvika negativa påföljder, som att ta vara på möjligheter som förändring kan skapa (*ibid.*).

Forskning har pekat på ett positivt förhållande mellan hållbarhetsarbete och finansiella resultat (Yilmaz 2021, Nogueira *et al.* 2023), vilket visar på vikten av att aktivt arbeta med hållbarhetsfrågor. Det betyder att de som äger och förvaltar skog behöver arbeta och tänka på vilken inverkan de har, där även deras intressenter bör tas i beaktning (Löfroth *et al.* 2023). Företag arbetar därmed mer med olika hållbarhetskoncept och ansvarsfrågor för att på så sätt ta ett större ansvar och involvera intressenter i sitt arbete (Carroll 1999), något som även har setts leda företag mot en mer CE (Morea *et al.* 2023), vilket kan förändra de *sociala strukturerna* i samhället (Nesterova & Buch-Hansen 2023).

Strukturer definieras som något som arrangerar och ordnar olika komponenter (Nadel 2013, Lindkvist *et al.* 2014), där strukturer även kan vara delade i mindre delstrukturer och grupper, och karaktäriseras av de inbördes relationer som råder mellan delarna i en helhet (Nationalencyklopedin, *u.å.b.*). Det betyder däremot inte att strukturer är ett begrepp som endast ska kopplas till begränsningar för mänskliga handlingar, utan något som även kan skapa möjligheter (Giddens 1993). Detta kan kopplas till att det finns en dualitet i strukturer när det kommer till den sociala praktiken, där strukturen skapas genom handlingar, men också hur handlingar skapas ur strukturer (Radcliff-Brown 1940; Giddens 1993). Dualiteten i strukturer kan även kopplas till Freemans (1984) tolkning av *intressentteorin* (stakeholder theory) där en intressent beskrivs som en aktör som antingen påverkas eller påverkar ett företags verksamhet. Intressentteorin har traditionellt sett fokuserat kring mänskliga aktörer, men vissa menar att även *icke-mänskliga aktörer* som naturen och miljön, bör ses som intressenter och tas i beaktning, eftersom de också påverkas och påverkar företaget (Shrivastava 1995a; Starik 1995). Intressenters influens på organisationsstrukturen påverkas av både interna som externa aktörer, vilket gör att företag förändras av olika omvärldsfaktorer i samhället (Lindkvist *et al.* 2014).

Detta relaterar till hur miljö, samhällsstrukturer och handlingar hänger ihop, där strukturen direkt påverkar aktörers agerande, medan effekten av åtgärder i strukturen är mer av en långsiktig återkopplingsslinga (Binder 2007). *Corporate governance* (CG) handlar brett om hur organisationer och företag styrs av processer, policys, institutioner, lagar och seder, vilket påverkar hur de agerar och opererar sin verksamhet (Khan 2011), samt hur problem löses när det finns spridda investerare med intressekonflikter mellan involverade aktörer (Becht *et al.* 2003). Samhällsstrukturer och CG kan därmed ses som centrala delar i intressekonflikten inom skogen, där det finns många aktörer och intressenter (såväl mänskliga som icke-mänskliga) som påverkar skogsföretags arbete, där många olika vägar för SFM finns. Samhällsstrukturers påverkan på skogsföretags och skogsföreningars hållbarhetsarbete blir därmed intressant att studera, där teorier och koncept om intressenter, företagsstyrning och CE kan bistå med att förklara förhållandena mellan dem.

1.2 Problemformuleringar

I följande avsnitt redogörs för studiens empiriska och teoretiska problem. Problemformuleringarna är en utveckling och fördjupning av ämnet som beskrivits i bakgrundsavsnittet.

1.2.1 Empiriskt problem

Diskussionerna om hur skogen ska hanteras har pågått länge både inom forskningen (Sandström *et al.* 2016; Beland *et al.* 2017; Löfroth *et al.* 2024) och inom media (se Schytt 2021; Svensson 2024; Eggers *et al.* 2024; Holm 2025). Forskning visar på att synen på hållbarhet inom skogsbruket varierar beroende på definition, tidsperspektiv och intressenter (Hannerz *et al.* 2024), där det ekonomiska perspektivet oftast hamnat i fokus, även om tanken varit att även lyfta det miljömässiga perspektivet (Beland *et al.* 2017). Fokus anses därmed behöva flyttas från att ensidigt fokusera på skogen som ett odlingssystem, till att istället betrakta skogslandskapen som ett komplext socialt och ekologiskt system (Hannerz 2022).

Skogen, som anses vara ett komplext, dynamiskt och adaptivt system (Allen *et al.* 1986; Pokorny-Kindlman 2024), kan vara svår att navigera eftersom hållbarhet i sig är ett komplext fenomen (Metcalf & Benn 2013). Utvärderingar visar på att den biologiska mångfalden är starkt påverkad av skogsavverkning (Berglund 2024), samtidigt som andra anser att ett aktivt skogsbruk med avverkning är nödvändig för att kunna producera förnybara produkter, och att ny skog som anläggs binder in mer koldioxid än obrukad skog (Berg 2022). Miljöorganisationer som Naturskyddsföreningen (2024c) beskriver synen på skogsbruket som en ekvation som inte går ihop, och kritiserar dagens resursanvändning av skogen som ohållbar (*ibid.*).

Keenan (2015) talar vidare om att vi kan behöva acceptera att det inte går att bevara allt som skogen traditionellt sett har tillhandahållit, vilket gör det viktigt att skapa gemensamma mål för att kunna hantera och dra fördel av framtida klimatutmaningar. Trots att skogsägare har olika visioner för skogsmarken (Skogsindustrierna 2025b; Skogen *u.å.*), finns samarbeten mellan intressenter som bidrar till nuvarande skogsstyrning (Löfroth *et al.* 2024). Däremot skapar dessa olikheter ibland motstridiga intressen (*ibid.*), och bristande tillit mellan intressenter gör samarbeten svårt (Bjärstig *et al.* 2019), vilket försvårar utvecklingen av skogsstyrning i Sverige (Sandström *et al.* 2016). Olikheter i implementeringsstrategier mellan aktörer och policys gör det också svårt att nå klimat- och skogsmål (Andersson *et al.* 2022).

Vissa menar att myndigheter "övertolkar" de lagar och direktiv som EU kommer med (Svensson 2024), och att beslut vid avverkning av skyddad skog ibland mött olika beslut från skilda myndigheter, vilket skapar en rättsosäkerhet (Larsson 2025). Samtidigt har Sverige som land kritiserats för att gå emot olika EU-lagar och beslut som kan påverka skogsbruket (Chapron 2022). De olika samhällsstrukturerna som omger skogsföretagen påverkar arbetet med hållbarhet, där skilda åsikter, motstridiga effekter, viljor och lagar är delar i denna struktur. En kartläggning av de olika samhällsstrukturerna som omger skogsföretag, kan därmed bidra med att bättre förstå relationerna mellan dem, vilket kan hjälpa företag och beslutsfattare att hantera den komplexa skogen på ett mer hållbart sätt.

1.2.2 Teoretiskt problem

Forskning om olika samhällsstrukturer, intressenter och beslut har länge intresserat forskare, och fortsätter kontinuerligt att bidra till kunskapsutveckling (Mahajan *et al.* 2023). Skog och hållbarhet har även varit ämnen som har intresserat forskare, där hantering av skogen också delvis legat som grund för den hållbarhetsdiskussion som sker i dagens samhälle (Wiersum 1995). Tidigare studier har undersökt intressenters syn och agerande gällande konflikter inom skogsbranschen, där ansvar, kunskap och känslor framkommit som viktiga faktorer (Jakobsson *et al.* 2020). Studier har även visat på svårigheter att nå gemensamma mål om biodiversitet (Löfroth *et al.* 2023) och klimatförändringar (Andersson 2019). Forskning har också belyst hur bredare regleringar, som ämnar att hantera nya hållbarhetsutmaningar inom skogsbruket, kan minska kapaciteten att agera på nuvarande hållbarhetsutmaningar (Beland *et al.* 2017).

Ständig kunskapsutveckling inom hållbarhet och skogen öppnar för teoriutveckling, där nya vinklar och synsätt får ta plats – exempelvis hur skogsföretag kan ta steget mot CE (Panori *et al.* 2024). Studier som identifierar de sociala aspekterna lyfts också fram, eftersom de kan påverka ledningens strategier (Crane & Ruebottom 2012). Detta relaterar till Löfroth *et al.* (2023) studie, där intressenters underliggande värderingar ses påverka vilka strategier som de föredrar när det kommer till biodiversitet. Deras studie visar även hur olika värderingar hos intressenter kan leda till liknande preferenser och strategier, samtidigt som en intressents bästa scenario kan vara en annan intressents värsta (*ibid.*). Detta går i linje med en litteraturstudie av Keenan (2015), som visar på hur det finns ett behov av forskning om hur samhällets sociala värderingar och attityder driver beslutsfattande och ledning inom skogsförvaltning. Det efterfrågas även fler studier som analyserar vad som menas med hållbarhet, där det anses viktigt att fånga och förstå hela bilden av skogsbruket och intressenters åsikter samt framtidssyn (Näyhä 2019). Genom att studera sociala strukturer kan bland annat värderingar och identiteter analyseras, där exempelvis intressentrepresentanter kan identifieras (Harshaw & Tindall 2005). Empirisk forskning som kombinerar intressentteorin med andra metoder för att utveckla ämnet vidare efterfrågas (Mahajan *et al.* 2023).

I organisationer måste chefer fatta beslut rörande olika alternativ som inte alltid är självklara, och som inte alltid är till fördel för både företaget och dess intressenter (Nutt & Wilson 2010). Besluten och styrningen blir dessutom mer central ju större och mer komplext företaget blir (*ibid.*), eftersom fler aspekter och sociala strukturer påverkar företags CG (Khan 2011). Detta gör stora privatägda skogsföretag och ekonomiska skogsägarföreningar till intressanta och viktiga aktörer att studera, eftersom de omges av komplexa samhällsstrukturer. Trots en växande forskningslitteratur om hållbarhetsrelaterade konflikter inom svenskt skogsbruk (Eriksson 2012; Beland *et al.* 2017; Jakobsson *et al.* 2020; Andersson *et al.* 2022; Löfroth *et al.* 2023), har studier i mindre grad fokuserat på de bakomliggande samhällsstrukturer som påverkar skogsföretags arbete med hållbarhetsfrågor. Denna studie kommer därmed att bidra till befintlig forskning genom att analysera och identifiera vilka samhällsstrukturer som påverkar skogsföretags hållbarhetsarbete, vilket förväntas skapa en mer nyanserad bild till vad samhällsstrukturer är och hur det interagerar med teorier och koncept som intressentteorin, CG, SFM och CE.

1.3 Syfte och frågeställningar

Syftet med denna studie är att bidra till en fördjupad förståelse för hur samhällsstrukturer påverkar stora svenska skogsföretags hållbarhetsarbete. Studien ämnar därmed belysa hur samhällsstrukturer kommer till uttryck i exempelvis styrningsformer, intressentrelationer och hållbarhetspraktiker, och hur dessa påverkar samt formar företagens arbetsprocesser gällande hållbarhet. Studien synliggör därmed vilka samhällsstrukturer som är centrala runt skogsföretag, och hur dessa strukturer påverkar förutsättningarna för deras hållbarhetsarbete. Utifrån syftet har följande frågeställningar formulerats:

- Vilka samhällsstrukturer påverkar skogsföretags arbete med hållbar utveckling?
- Hur skapar relationerna mellan samhällsstrukturerna utmaningar och möjligheter för skogsföretagen i deras arbetsprocesser?

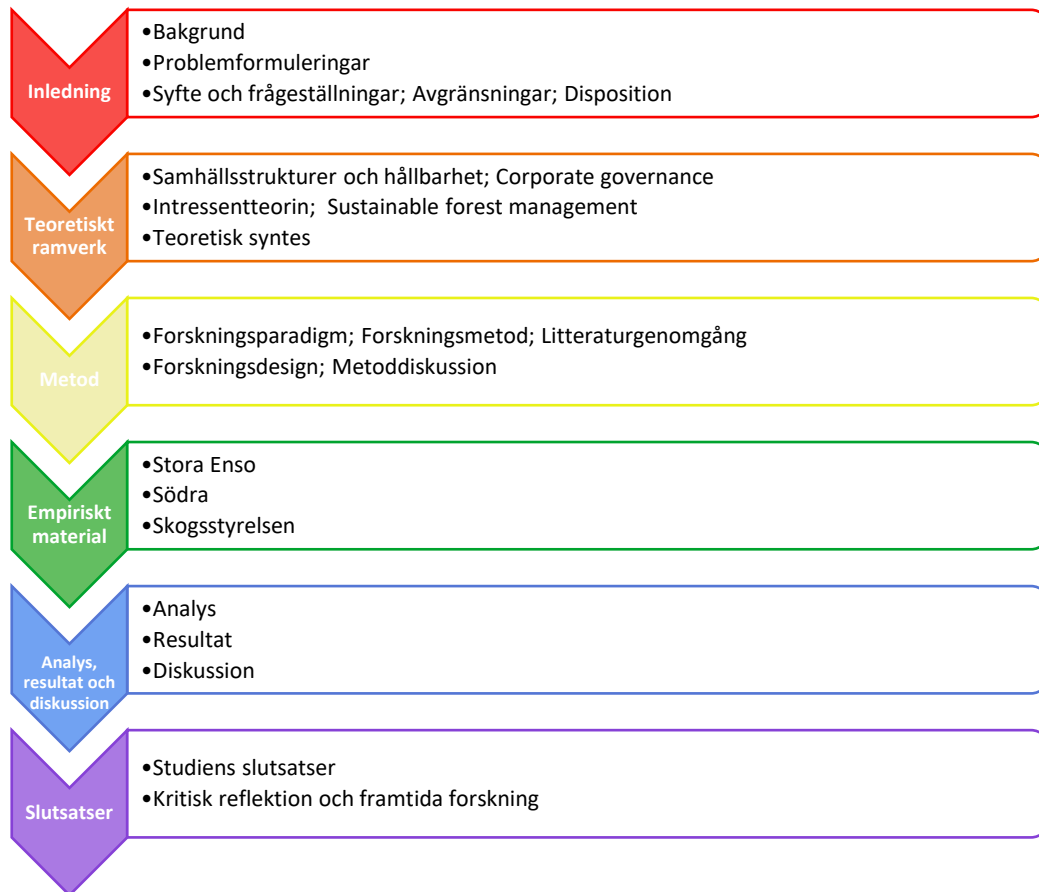
1.4 Avgränsningar

Det breda perspektivet på samhällsstrukturer som studien tagit – där författaren även inkluderar icke-mänskliga aspekter som naturen, kultur och teknologi i samhällsstrukturer, gör att det blir viktigt att beskriva de avgränsningar som gjorts gällande vad som har studerats. Studien är exempelvis avgränsad till att undersöka hållbarhetsarbete inom skogsbranschen i Sverige, där hållbarhet omfattar både miljömässiga, sociala och ekonomiska aspekter och hur de interagerar och påverkar skogsföretags verksamhet. Studien avgränsas därmed från andra faktorer som kan påverka företagens drift, som tekniska eller organisatoriska aspekter utanför hållbarhetsområdet. Avgränsningen att endast studera den svenska kontexten grundar sig i att EU inte har en gemensam skogspolitik (Milicevic 2023), vilket skapar nationella skillnader mellan länder. Valet att därmed avgränsa till den svenska kontexten speglar syftet, som avser att studera och samla empiri från svenska skogsföretag för att se hur samhällsstrukturer kring dem påverkar deras hållbarhetsarbete.

För att belysa hur samhällsstrukturer påverkar stora skogsföretags hållbarhetsarbete har två skogsföretag med olika ägandeformer valts: Södra Skogsägarna (hädanefter Södra), en ekonomisk skogsägarförening (Södra *u.å.*), samt Stora Enso, ett privatägt skogsföretag (Stora Enso *u.å.*). Därtill har Skogsstyrelsen – en svensk myndighet med inflytande i skogliga frågor och tjänster (Skogsstyrelsen 2025b), inkluderats för att bidra med ett externt perspektiv på hur samhällsstrukturer påverkar skogsföretag. Studien avgränsas därmed till dessa tre aktörer, vilket motiveras av studiens syfte att analysera hur stora skogsföretags hållbarhetsarbete påverkas av samhällsstrukturer. Att inkludera såväl skogsföretag som en myndighet i studien möjliggör en mer nyanserad förståelse för hur samhällsstrukturer omger och påverkar skogsföretag.

1.5 Disposition

Studiens disposition har tagit inspiration från den generella strukturen av en kvalitativ studie som Bell *et al.* (2022) ger exempel på, där följande delar finns med: introduktion, litteraturgenomgång (teoretisk bakgrund), metod, resultat, diskussion och slutsatser. Rubrikerna har anpassats för studien, men följer den kvalitativa strukturen. Studien är därmed uppdelad i sex kapitel utifrån dispositionen som kan ses nedan i Figur 2.

Figur 2. Uppsatsens disposition.

Som kan ses i Figur 2 har studiens sex kapitel många avsnitt som avser strukturera upp informationen ytterligare, vilket bidrar till lättare hantering samt läsning av materialet. Figur 1 är endast en förenkling av arbetets disposition och har inte tagit med underavsnitt, eftersom detta riskerar att göra figuren mer otydlig.

2. Teoretiskt ramverk

I det andra kapitlet presenteras studiens teoretiska ramverk, vilket kommer att ligga som grund för analys och diskussion av den insamlade empirin. Det teoretiska ramverket börjar brett genom att presentera samhällsstrukturer och hållbarhet, för att sedan redogöra för teorier och koncept som belyser olika samhällsstrukturer. De teorier och koncept som presenteras är CG, intressentteorin, SFM och CE. Avslutningsvis ges en teoretisk syntes för att sammanfatta och jämföra de teorier och koncept som framkommit ur litteraturgenomgången.

2.1 Samhällsstrukturer och hållbarhet

Samhällsstrukturer grundar sig i människan (Radcliff-Brown 1940), och definieras ofta som en konfiguration av sociala relationer mellan aktörer (vilket kan vara både företag och individer), där relationen även innebär utbyte av värdefulla resurser (Cook & Whitmeyer 1992). Cirkulära praktiker är alltid betingade av den sociala strukturen som de befinner sig i, eftersom företag agerar inom sociala strukturer som rättsliga och socioekonomiska system (Nesterova & Buch-Hansen 2023). Det innebär att när företag tar steget mot en cirkulär praktik, bidrar de med att förändra den sociala strukturen och landskapet för produktion och tjänster (Radcliff-Brown 1940). Samhällsstrukturer beskrivs därmed som en komplex mekanism som består av delar som lagar, moral, utbildning, etikett, religion och regeringar, där dessa strukturer inte kan studeras i isolering eller abstraktion, utan måste betraktas i de indirekta och direkta relationerna mellan grupper och människor (*ibid.*).

Förändringar och omställningar i samhällsstrukturer kräver både att samhället i stort och personer för sig agerar, vilket gör att hållbarhetsutmaningar som kräver förändring sätter krav på såväl individer som samhälle (Jackson 2009). Idag driver systemet en tillväxt som bygger på ohållbar användning av resurser, vilket gör att det krävs en annan typ av ekonomisk struktur för att kunna hantera den ekologiskt begränsade miljön som samhället möter (*ibid.*). Samhällsstrukturer kan också påverka motivation genom sociala relationer och nätverk, vilket kan påverka och resultera i olika ekonomiska utfall (Granovetter 2005). Bocken *et al.* (2016) talar vidare om hur det kan vara svårt att ställa om affärsmodeller och arbetsprocesser på grund av befintliga samhällsstrukturer, vilket även Jackson (2009) tar upp genom att beskriva hur befintliga strukturer gör en omställning till en mer hållbar praktik svår:

More importantly, even those in the vanguard of social change turn out to be haunted by conflict – internal and external. These conflicts arise because people find themselves at odds with their own social world. Participation in the life of society becomes a challenge in its own right. People are trying to live, quite literally, in opposition to the structures and values that dominate society. In the normal course of events, these structures and values shape and constrain how people behave. They have profound influence on how easy or hard it is to behave sustainably. - Jackson 2009, s.151.

2.2 Corporate governance

CG är ett ämne som har väckt intresse hos många olika samhällsgrupper, där centrala diskussioner har kretsat kring vad företagande egentligen innebär och vilket syfte företagsverksamhet ytters ska tjäna (Jensen 2009). Diskussionerna har gjort att ämnet delats upp i två olika paradigmer (Ayuso *et al.* 2014). Det mer traditionella aktieägarperspektivet fokuserar på att maximera den egna nyttan där styrning och finans står i centrum (Shleifer & Vishny 1997), medan det nyare intressentperspektivet (Ayuso *et al.* 2014) har ett bredare perspektiv där intressenter runt företaget behöver tas in i strategin för företaget för att kunna ha en effektiv styrning (Mitchell *et al.* 1997). De skilda perspektiven på CG har resulterat i olika förståelser för företag, dess struktur samt styrning (Ayuso *et al.* 2014).

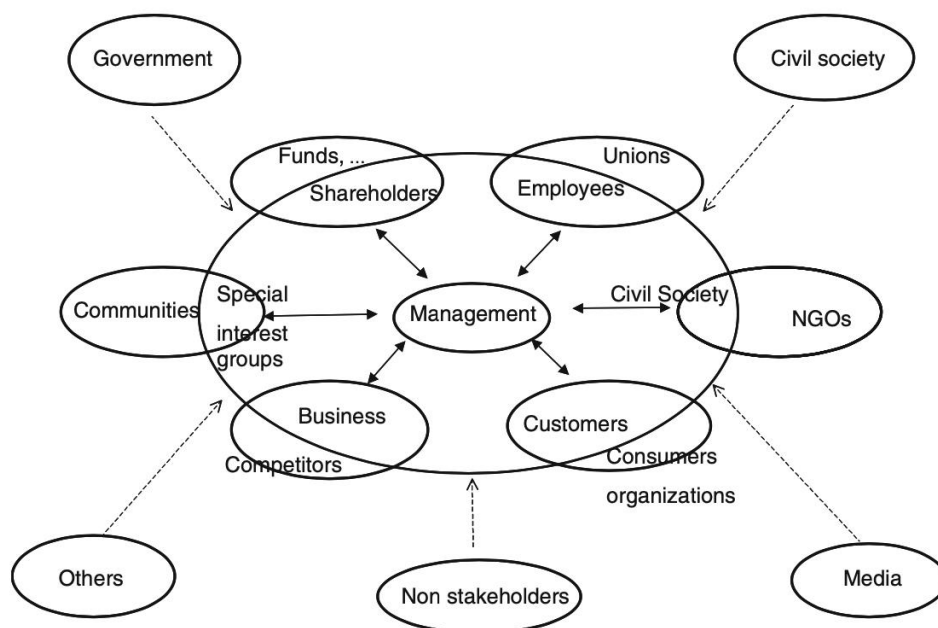
I grunden handlar CG om hur organisationer och företag styrs av olika processer och samhällsstrukturer, vilket influerar hur de agerar och opererar sin verksamhet (Khan 2011) och därmed även påverkar hur de löser problem mellan aktörer med intressekonflikter (Becht *et al.* 2003). CG kan beskrivas som en uppsättning av mekanismer som finns för att styra ett företags verksamhet och stärka långsiktigt värde (Boubakari 2011). Frågor som organisationer behöver ställa sig handlar om vad företaget försöker uppnå, och hur de ska veta vad som är bättre eller sämre att göra (Jensen 2009). Forskare argumenterar därmed för att CG är en social process som inte kan isoleras från den institutionella kontexten och dess sociala sammanhang, utan är skapad av mänskliga handlingar med föränderliga variabler, vilket gör att CG behöver vara flexibel, innovativ och adaptiv (Letza *et al.* 2004). Det går därmed inte att endast analysera CG ur ett finansiellt perspektiv eftersom det kan resultera i en felaktig bild av verkligheten. Företag är inte strikt en offentlig angelägenhet eller inte, och ser olika ut beroende på dess kontext, vilket gör att det behövs en balans i strategin som inte följer någon universal princip, eftersom samma styrning inte passar i alla sammanhang eller för alla företag i samhället (*ibid.*).

Företag kommer med skilda förutsättningar och olika sätt att styra sin verksamhet på, där en god CG har en avgörande roll i etableringen av företagsstrategier och verksamheten (Shrivastava & Addas 2014). Detta påverkar även hur företag arbetar med hållbarhet och företagsansvar (Ayuso *et al.* 2014; Mason & Simmons 2014; Shrivastava & Addas 2014), vilket är viktigt för företag att ha i beaktning eftersom det bland annat har påvisats positiva förhållanden mellan hållbarhetsarbete och finansiella resultat (Yilmaz 2021, Nogueira *et al.* 2023). För skogsföretag, som kan komma i många olika utföranden och ägandeformer (se figur 1), där de har krav på sig från många olika håll angående hållbarhetsfrågor, blir frågor om företagsstyrning viktigt. Konflikterna och diskussionerna som uppstått om skogen är idag väldigt offentliga, vilket gör det viktigt att förstå skogsägares situation, attityd, värderingar och känslor kring konflikterna som rör förvaltning och styrning (Jakobsson *et al.* 2020).

2.3 Intressentteorin

Intressentteorin handlar om hur företag både påverkar och påverkas av intressenter som finns runt företaget (Freeman 1984). Teorin visar på hur relationerna mellan företaget och dess intressenter ser ut, och hur företaget är beroende av intressenterna för sin verksamhet, samtidigt som intressenterna får en typ av ersättning för sitt intresse i företaget (*ibid.*). Detta kan visa på företags komplexitet, där intressenters attityder, krav och förväntningar är viktiga aspekter att ta i beaktning (*ibid.*). Intressentteorin har också utvecklats över tid, där nya definitioner och en ökad komplexitet av teorin har skapats (Donaldson och Preston 1995). Shrivastava (1995a) och Starik (1995) har exempelvis breddat teorin genom att även inkludera *icke-mänskliga aktörer* som naturen och miljön som intressenter, eftersom de också påverkas och påverkar företaget och dess verksamhet.

Parent och Deephouse (2007) talar om hur antalet intressentattribut (*power*, *legitimacy* och *urgency*) påverkar hur intressenter framträder och prioriteras, där *power* sågs som den mest framträdande aspekten. Boessos och Kumars (2009) studie visar vidare på att hur chefer associerar makt och legitimitet med en intressegrupp, är avgörande för hur konkurrerande anspråk prioriteras, där ju högre prioritet en intressegrupp har, desto större ansträngningar görs i att involvera dessa intressentgrupper. Vidare kan hanteringen av en intressent eller intressentgrupp få effekter på en större grupp intressenter eftersom de flesta intressenter är sammankopplade (Crane 2018). Ett vidareutvecklat exempel på Freemans klassiska intressentmodell – som beskriver hur intressenter påverkar och påverkas av företaget, är Fassins (2009) *företagets insatsmodell*. Denna modell särskiljer mellan interna och externa intressenter och tydliggör hur deras inflytande över företaget skiljer sig åt. Företagets insatsmodell illustreras i figur 3 nedan.

Figur 3. Företagets insatsmodell (Fassin 2009).

Figur 3 visar hur de intressenter som är närmare företaget har en påverkan samt en mer eller mindre stor insats i företaget, medan intressenterna längre bort från företaget inte har någon insats, men ändå har en påverkan (Fassin 2009). Modellen är en förenkling av verkligheten, och en detaljerad tillämpning på ett specifikt företag kan därmed skapa en annan variation av modellen (*ibid.*). En bredare syn på intressenter, där deras påverkan och insats kartläggs, kan bland annat bidra med att belysa hur intressenter prioriteras, men även hur intressenter som miljön och naturen tas i beaktning. Företag anses vara de som har kunskapen, makten och resurserna att skapa en positiv förändring i jordens ekosystem (Shrivastava 1995b). Det krävs däremot att de som influerar företag och deras handlingar samarbetar med företagen för att skapa denna förändring eftersom regeringens politik, företags handlingar och konsumenters val är starkt sammankopplade (*ibid.*).

Meppem (2000) talar om hur det krävs en medveten dialog, som främjar reflektion och respektfull diskussion, för att planera för hållbar utveckling – vilket är ett komplext problem. Vidare menar Meppem att det krävs en frigöring från institutionella och disciplinära gränser, sociala strukturer, för att kunna skapa en gemensam förståelse, där strategier kan utvecklas och hantera komplexa problem som hållbar utveckling. Genom kommunikativa partnerskap kan maktrelationer synliggöras, och ur detta kan lärande och strategiformulering skapas när intressenter deltar i beslutsfattande (*ibid.*). Detta relaterar även till Fobbe och Hilletofths (2021) studie som visar på hur interaktion mellan intressenter är viktigt för att organisationer ska kunna utveckla mer hållbara affärsmodeller och arbetsprocesser, där innovation och värdeskapande processer ses som både förutsättningar och resultat av interaktionen.

2.4 Sustainable forest management

Forest Stewardship Council (FSC) definierar *SFM* som “Managing forest resources in a way that balances social, ecological, and economic interests to keep forests healthy into the future” (FSC, 2024). Wang (2004) diskuterar också om hur det finns hundratals olika skepnader av SFM med olika egenskaper och profiler, vilket gör att det inte finns en enda väg som passar alla. Likt Wang (2004) talar om att det finns många olika sidor av SFM, talar Hahn och Knoke (2010) om att det behövs flexibilitet för att skogsföretag ska kunna utveckla sina verksamheter på ett hållbart sätt, utifrån de biologiska och sociala förändringar som konstant sker i samhället. Däremot finns det inte en enad definition eller konsensus om vad SFM ska uppfylla. Vissa menar att det inte handlar om att hitta en sann väg, utan att hitta länkar mellan olika delar i skogslandskapet genom att integrera ansvar och en kunskapsbaserad ansats, vilket kan bidra till att belysa dilemman och olika hållbarhets aspekter (Wang 2004). Bredare regleringar, som ämnar att hantera nya hållbarhetsutmaningar inom skogsbruket, riskerar att minska företags kapacitet att agera på nuvarande hållbarhetsutmaningar (Beland *et al.* 2017). Siry *et al.* (2005) föreslår utifrån sin studie en mix av den privata marknaden, tillsammans med effektiva samhällspolicies, för att kunna uppnå global SFM. Vidare har intressenter även fått en alltmer betydande del i utvecklingen av SFM, där styrnings- och policyeffekter är beroende av intressenters deltagande och engagemang (Ciccarino & Fernandes 2023).

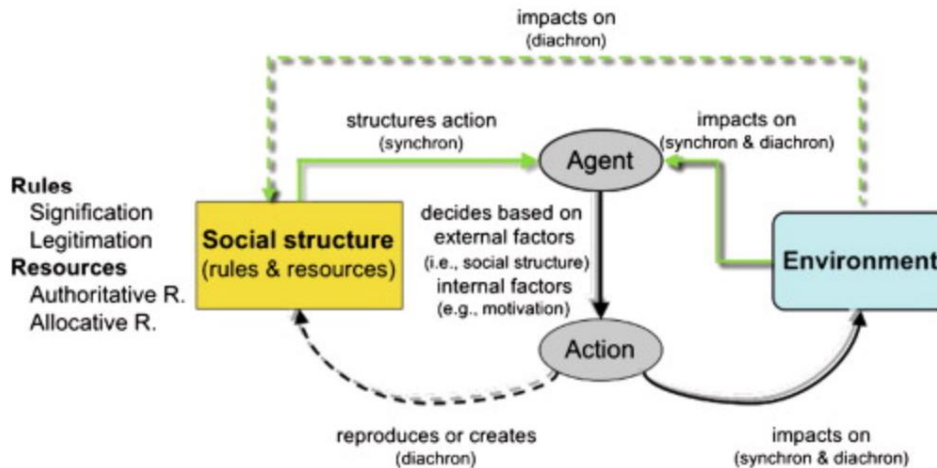
2.4.1 Beslut och Cirkulär ekonomi

Det finns enligt Sandström *et al.* (2020) skillnader i hur olika intressentgrupper för den svenska skogen uppfattar politiska instrument, vilket även reflekterar hur de anser att skogen är en privat eller allmän resurs – något som påverkar deras prioritering av ekosystemtjänster. I deras studie framkommer det även att det var lättare att presentera ett önskat framtidsscenario, än att beskriva hur man tar sig dit och med vilka metoder (*ibid.*). Ett sätt att genomföra scenarioutvecklingsprocesser är att kombinera intressentkunskap och vetenskaplig kunskap för att planera, något som bör vara en pågående process för att kontinuerligt kunna planera för strategier i olika scenarier i framtiden (Carlsson *et al.* 2015). Detta skapar inte endast bättre förutsättningar för att hantera framtidens skogsbruk, utan gör även intressenter mer investerade, eftersom ett ökat ägarskap för processen och framtiden stärks (*ibid.*). Pokorny-Kindlman (2024) talar om hur “the production of forest ecosystem services necessitates active management and does not occur automatically”, där valet av förvaltningsstrategi spelar en avgörande roll i att uppnå specifika resultat, vilket gör att de mänskliga handlingarna påverkar anpassningarna inom systemet. Den svenska “frihet under ansvar” -principen kan bara fungera om konsekvent och omfattande utbildning ges till intressenter, eftersom detta bidrar till att skogsförvaltare kan fatta ansvarsfulla och välgrundade beslut (*ibid.*).

Ramarna inom skogs- och klimatpolitiken kan stödja varandra gällande mål och problemformuleringar, men perspektiven på hur de ska genomföras kan var olika, där ett tydligt gap ses mellan den officiella politiken och olika aktörsgrupper (Andersson *et al.* 2022). Skillnader kan även ses mellan olika aktörer, där skogsföretag exempelvis kan se sig som aktörer för CE, samtidigt som de har väldigt olika förståelse, perspektiv, affärsmodell och arbetsprocesser för hur de arbetar med hållbara mål (Näyhä 2019). Geissdoerfer *et al.* (2017) anser att CE kan ses som ett villkor för hållbarhet, och beskriver hur hållbar utveckling kan ses som en förening mellan social delaktighet, ekonomisk prestation och miljömässig motståndskraft. Kirchherr *et al.* (2018) studie visar dock på att det inom EU finns kulturella hinder i form av konsumenters medvetenhet och intresse, samt tveksamheter från företag om CE, vilka även drivs av marknadsbarriärer som skapats ur bristen av statliga ingripanden. Att CE och hållbara praktiker uppfattas olika av aktörer inom skogsbranschen gör att intressekonflikter skapas, där bland annat känslor, ansvar, kunskap (Jakobsson *et al.* 2020) och värderingar (Eriksson 2012; Löfroth *et al.* 2023) setts som aspekter som påverkar detta. Även om olika värderingar hos intressenter kan leda till liknande strategier, kan en intressents bästa scenario även vara en annan intressents värsta (Löfroth *et al.* 2023). Det gör att konflikterna inom skogen främst handlar om kulturella och politiska dimensioner, där exempelvis nuvarande regleringar i Sverige, som ämnar att öka den biologiska mångfalden, i vissa fall istället leder till negativa konsekvenser för SFM (Jakobsson *et al.* 2020).

2.4.2 Miljö, samhällsstrukturer och handling

Miljö, samhällsstrukturer och handlingar interagerar och påverkar varandra (Binder 2007), vilket även blir tydligt inom skogssektorn, där olika värderingar, åsikter och strategier påverkar företags hållbarhetsarbete. Interaktionen mellan de olika aspekterna illustreras på ett förenklat sätt i figur 4 nedan.

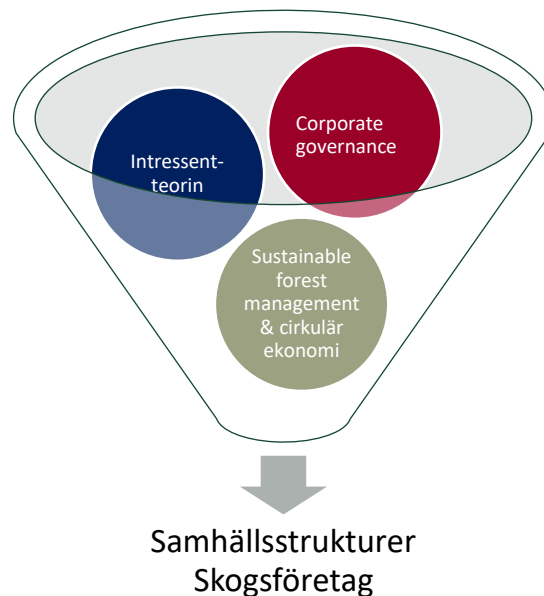
Figur 4. Hur miljö, samhällsstrukturer och handling interagerar (Binder 2007).

Som figur 4 illustrerar finns ett samband mellan hur samhällsstrukturer och omgivningen påverkar handlingar. Agenten tar olika beslut där deras handlingar bestäms av såväl externa samhällsstrukturer som av egen personlig motivation och miljömedvetenhet hos agenten (Binder 2007). Handlingarna agenten utför har både kortsiktiga och långsiktiga effekter på miljön, vilket i sin tur kan påverka agenten och strukturen omkring den (*ibid.*). Effekten av strukturer på agenter är direkt, medan agenter handlings effekt på strukturer är en “long-term feedback loop” (*ibid.*). Studien av Binder (2007) fokuserar på styrning av materialflöden, men eftersom studien bland annat visar på intressenters och strukturers inverkan på handling, anses modellen vara relevant för denna studie.

Beland *et al.* (2017) beskriver hur den svenska skogsmodellen, som de anser har en “more of everything”-strategi, inte fungerar, eftersom den förespråkar och sätter upp mål som i sin natur, hamnar i konflikt med varandra, där det mer traditionella ekonomiska processerna som produktion har en tendens att prioriteras. Författarna menar därmed att tillvägagångssättet riskerar att misslyckas med implementeringen av strukturella förändringar och fastna i status quo (*ibid.*). Ojämna maktförhållanden, vaga former av ansvarsskyldigheter och oklara mandat är aspekter som gynnar skogsindustrin, staten och skogsägare, där de som är välorganiserade har ett större inflytande än de som saknar nätverk (*ibid.*). I en studie av Olofsson och Jakobsson (2023) beskrivs hur privata skogsägare ser hinder i ägandet och hantering av skog när det kommer till hållbarhet, där olika strukturer och samhället påverkar skogsägarna. Deras studie visar även på hur externa faktorer har ett större inflytande än interna när det gäller beslutsfattande om hållbarhet, vilket påverkar skogsägares handlingar.

2.5 Teoretisk syntes

CG, intressentteorin, SFM och CE är alla koncept och teorier som tillsammans bildar och påverkar de samhällsstrukturer som influerar skogsföretags hållbarhetsarbete. CG och intressentteorin ligger nära varandra, även om de också bidrar med att belysa olika aspekter. Det CG bidrar med är att visa hur strategier och beslut tas inom organisationen (Khan 2011), medan intressentteorin visar på hur strategier påverkas av strukturer såväl inom som utanför företaget (Freeman 1984). Dessa teorier kan bidra med att förstå hur skogsföretag arbetar med frågor om SFM och CE, vilka är centrala koncept när det kommer till skogsföretags hållbarhetsarbete. SFM är både ett koncept som företag arbetar med, och en teori som forskare använder sig av. CE är vidare ett koncept som handlar om att styra ekonomiska aktiviteter mot förnybara och mer cirkulära praktiker, vilket även kan förändra samhällsstrukturer (Radcliff-Brown 1940). Därmed anses SFM och CE vara relevanta koncept att utgå ifrån när skogsföretags hållbarhetsarbete studeras. Figur 5 nedan illustrerar hur CG, intressentteorin, SFM samt CE kan ses som delar som bygger upp samhällsstrukturer omkring skogsföretag.

Figur 5. Syntes över studiens teoretiska ramverk.

Teorierna och koncepten som ses i figur 5 har legat till grund för empiriinsamlingen, där en initial förståelse för strategier, intressenter och hållbarhet inom skogsindustrin har skapats. CG och intressentteorin ligger som grund för att bygga en förståelse för hur skogsföretag arbetar med SFM och CE. Genom teorierna belyses såväl de interna som de externa strukturerna som influerar skogsföretags arbete med hållbarhet. Tillsammans bildar koncepten ett ramverk som gör att empirin kan analyseras såväl inom sin kontext, men även relateras till tidigare studier och bidra till teoriutveckling.

3. Metod

I följande kapitel presenteras och motiveras metoden som har använts för att genomföra studien. Kapitlet börjar med en genomgång av vilket forskningsparadigm och forskningsmetod som arbetet utgått ifrån. Kapitlet beskriver sedan litteraturgenomgången, vilket följs av en beskrivning av forskningsdesignen som studien har använt. Avslutningsvis presenterar kapitel tre en metoddiskussion.

3.1 Forskningsparadigm

För att genomföra denna studie på ett tillförlitligt sätt är det avgörande att tydliggöra de grundläggande ontologiska, epistemologiska och metodologiska antagandena. Genom att beskriva antagandena visas hur man ser på världen, vilket påverkar valet av metodologi och strategi (Saunders *et al.* 2009). *Ontologi* handlar om verklighetens natur och relationen mellan verklighet och sociala aktörer (Saunders *et al.* 2009; Bell *et al.* 2022), där tankesättet som ser på världen som något som står utanför sociala aktörer kallas för objektivism, och tankesättet som istället ser hur sociala aktörer formar världen kallas för konstruktivism (*ibid.*). Denna studie intar ett *konstruktivistiskt perspektiv* eftersom studien fokuserar på att studera hur sociala interaktioner influerar beslut, där uppfattningar, handlingar och normer förändras i samspel mellan individer. Detta innebär att forskaren genom tolkning försöker förstå de sociala fenomenen snarare än att presentera en objektiv och definitiv version av verkligheten (*ibid.*).

Det *epistemologiska perspektivet* behandlar vad som anses vara acceptabel kunskap inom ämnesområdet, och hur denna kunskap används för att studera den sociala världen (Saunders *et al.* 2009). Denna studie antar ett *interpretativt perspektiv*, vilket innebär att kunskap om sociala fenomen byggs genom tolkning snarare än objektiv observation (Bell *et al.* 2022). Inom interpretativismen anses sociala fenomen vara komplext konstruerade, där forskaren söker förståelse genom att tolka och förklara de intentioner som respondenterna tillskriver sina handlingar (*ibid.*). Vidare anses det inom detta perspektiv inte finnas en universell sanning, utan förståelsen av verkligheten formas av olika perspektiv och tolkningar (*ibid.*). Det positivistiska perspektivet bygger istället på uppfattningen att det finns *en* sanning som kan mätas och bekräftas genom teori och hypoteser (*ibid.*). Det positivistiska synsättet anses därmed inte passande för denna studie, eftersom fokuset är att tolka en social kontext där det inte finns endast en mätbar sanning.

3.2 Forskningsmetod

I företagsekonomisk forskning används vanligtvis två huvudsakliga metodologiska tillvägagångssätt: *kvantitativa* och *kvalitativa* metoder (Bell *et al.* 2022). Vid användning av en kvantitativ metod fokuserar forskare på objektiva mätbara data, generaliserbara mönster och testar hypoteser (Creswell 2009). Den kvalitativa metoden är istället inriktad på att förstå och tolka komplexa sociala fenomen genom djupare insikter i individer och deras perspektiv (*ibid.*), vilket stämmer överens med denna studies forskningsperspektiv.

Valet att använda en kvalitativ metod för studien anses relevant eftersom studien inriktar sig på att undersöka hur skogsföretags arbetsprocesser kring hållbarhet påverkas av samhällsstrukturer. Genom att studien fokuserar på de subjektiva upplevelserna och perspektiven hos aktörerna inom skogssektorn, tillåter den kvalitativa metoden en mer flexibel ansats för att förstå de komplexa sociala och organisatoriska relationerna som påverkar hållbar utveckling. Vidare använder sig studien av en *induktiv ansats*, vilket innebär att studien utgår från observationer av verkligheten, där mönster och teman identifieras i data för att bidra till ny teori (Bell *et al.* 2022). Den induktiva ansatsen skiljer sig från den deduktiva (ansatsen) som utgår från teorin för att testa olika hypoteser istället för att skapa teori (Saunders *et al.* 2009; Bell *et al.* 2022.). Att använda en kvalitativ metod med en induktiv ansats gör det därmed möjligt att utveckla nya teoretiska insikter baserade på de empiriska fynden snarare än att söka bekräftelse på förutbestämda hypoteser (Bell *et al.* 2022). Studien undersöker hur skogsföretagen tolkar och förhåller sig till intressenters inflytande, vilket gör att den kvalitativa metoden med en induktiv ansats anses lämplig för att fånga upp de nyanser och variationer som existerar inom perspektiven och som kan bidra till ny teori (Bell *et al.* 2022).

3.3 Litteraturgenomgång

Litteraturgenomgången utgör en central del av forskningsarbetet eftersom den både etablerar den teoretiska grunden och ger insikt i tidigare studier inom det valda ämnet (Baumeister & Leary 1997; Snyder 2019). För denna studie har en *narrativ litteraturgenomgång* genomförts, vilket innebär att relevant forskning sammanställs och reflekteras över i syfte att bygga en bredare förståelse för centrala teorier och begrepp, samtidigt som tolkningar kan förändras i takt med att empirin analyseras (Bell *et al.* 2022.). Till skillnad från ett mer systematiskt tillvägagångssätt betonar den narrativa ansatsen en fördjupad och kritisk reflektion snarare än strikt metodologisk struktur, vilket skapar utrymme för ett mer utforskande arbetssätt, men skapar även en risk för mindre fokus i studien (*ibid.*). Författaren valde denna metod eftersom syftet är att fördjupa förståelsen för det valda ämnet, och inte att få ett definitivt svar, där teoretiska begrepp och modeller kan utvecklas och justeras baserat på de empiriska fynden.

För att genomföra litteraturgenomgången har forskaren använt sig av flera olika databaser och sökmotorer som Google Scholar, Primo och Epsilon för att hitta relevant litteratur. De huvudsakliga källorna utgörs av vetenskapliga artiklar som har granskats av andra forskare, vilket bidrar till att stärka trovärdigheten i den valda litteraturen. Utöver dessa har även populärvetenskapliga artiklar samt rapporter från olika organisationer använts för att samla in sekundärdata. Under arbetets gång användes utvalda sökord, där sökningen utvecklades och expanderades vartefter, för att ytterligare bredda sökningen och skapa en omfattande litteraturbas. De centrala sökorden som användes i olika konstellationer för att finna litteratur inkluderade termer som: *forest, sustainability, social structures, stakeholders, corporate governance, sustainable forest management, challenges, circular economy, influence, Sweden* och *decision making*.

3.4 Forskningsdesign

Forskningsdesignen innefattar enligt Saunders *et al.* (2009) en överblick över vilken metod som har använts, vilken information som har samlats in samt hur den har analyserats och varför. Det handlar om att skapa ett forskningsprojekt utifrån forskningsfrågorna vilka påverkar strategier, insamlingsteknik och analysmetod, samt tidshorisonten (*ibid.*). *Fallstudier* är ett vanligt och effektivt tillvägagångssätt inom den kvalitativa forskningen att analysera rika empiriska data av ett specifikt fenomen (Eisenhardt & Graebner 2007). Oftast består en fallstudie av en ingående och detaljerad analys av ett enskilt fall, men kan även innehålla två eller tre fall (Bell *et al.* 2022), där fallen kan bidra till att förstå komplexa problem genom analys av relationerna och den specifika kontexten (Labaree 2025). Även om ett fåtal fall inte representerar alla olika scenarier och kontexter, kan två eller tre fall skapa en starkare analytisk kraft än endast ett fall, vilket också gör att teoribildning från multipla fallstudier kan bli mer testbara, generaliserbara och robusta (Eisenhardt & Graebner 2007). Metoden att studera flera fall gör det därmed möjligt för forskaren att jämföra och kontrastera resultaten från varje fall för att belysa både de unika och gemensamma aspekterna mellan fallen (Yin 2009). Denna studie har därmed valt att inkludera fler än ett företag för att skapa en mer nyanserad bild av ämnet.

Fallstudier tillåter forskaren att samla in rik och omfattande information, vilket gör det möjligt att upptäcka mönster och trender som kan ge insikter i de *sociala mönster* som ligger bakom ett fenomen (Bell *et al.* 2022). Detta är särskilt relevant när fenomenet är komplext, vilket kan vara svårare att fånga med andra kvantitativa forskningsmetoder som enkäter eller experiment (*ibid.*). Fallstudiemetoden anses vara lämpad för denna studie eftersom den gör det möjligt att utforska och förstå de komplexa sociala och organisatoriska processer (Labaree 2025) som påverkar hållbarhetsarbete i skogsföretag, och belyser hur beslut och samhällsstrukturer påverkar skogen och hållbarhet, vilket anses vara komplexa fenomen (Pokorny-Kindlman 2024; Metcalf & Benn 2013). Det går däremot inte att generalisera fallstudier till andra sammanhang, och designens natur ökar även risken för att forskaren partiskt tolkar resultatet (Labaree 2025). Generaliserbarheten är däremot oftast inte syftet med en kvalitativ studie, eftersom syftet är att studera ett socialt fenomen beroende av dess kontext (Bell *et al.* 2022). Flyvbjerg (2006) hävdar däremot att fallstudier kan erbjuda generaliserbara insikter genom att belysa vad som ligger bakom sociala fenomen, även om de undersökta fallen är specifika och unika, eftersom det är inom den sociala vetenskapen som studien sker (*ibid.*). Trots viss oundviklig subjektivitet, har författaren eftersträvat objektivitet, med insikt om tolkningens roll i kvalitativ forskning.

3.4.1 Insamling av empiri

Det *primära* empiriska materialet i studien samlades in genom *semistrukturerade intervjuer* samt en *innehållsanalys*, metoder som är vanliga inom kvalitativ forskning (Bell *et al.* 2022). Det *sekundära* empiriska materialitet samlades in genom en innehållsanalys. Studien använder sig därför av en kvalitativ insamling av data, där data samlats in genom två olika metoder – intervjuer och innehållsanalys (Saunders *et al.* 2009). Insamling av data från olika källor och genom olika metoder kan även bidra till *triangulering*, vilket handlar om att försöka bekräfta att insamlad data “are

telling you what you think they are telling you” (Saunders *et al.*, s.602). Inför insamlingen av det primära och sekundära materialet gjordes ett urval av observationsenheter för att kunna besvara studiens syfte.

Urval

Inför de semistrukturerade intervjuerna och innehållsanalysen gjordes ett *målstyrt urval* av företag och respondenter, vilket innebar att företagen valdes utifrån deras potential att bidra med relevant empiri och teoretisk förståelse för studiens ämne (Bryman & Bell 2017). Stora Enso valdes som fallföretag eftersom företaget är ett av Sveriges största privatägda skogsföretag (Hallman 2018; Stora Enso *u.å.*), vilket gör dem till en stor och intressant aktör att studera närmare. Södra valdes som fallföretaget eftersom det är Sveriges största ekonomiska skogsägarförening (Hallman 2018; Södra *u.å.*), vilket likt Stora Enso, gör föreningen till en stor aktör på marknaden och intressant att studera. Utöver de två skogsföretagen inkluderades även Skogsstyrelsen i studien. Skogsstyrelsen är en svensk myndighet som tillhandahåller skogsrelaterade tjänster och ansvarar för genomförandet av skogspolitiska mål (Skogsstyrelsen 2025). Inkluderingen av myndigheten syftar till att bredda förståelsen för de samhällsstrukturer som omger skogsföretag. Se *Bilaga 1* för ytterligare detaljinformation om företagen. Genom det målstyrda urvalet exkluderades mindre skogsföretag – dels för att studien fokuserar på större aktörer, dels för att möjliggöra en tydligare jämförelse mellan olika ägandeformer. Empirin från intervjuerna och innehållsanalysen blir därmed specifika för dessa aspekter, och går inte att likställa med hela branschen, även om det kan bidra till att förstå en stor del av den.

Semistrukturerade intervjuer

En av de största fördelarna med semistrukturerade intervjuer är att metoden gör det möjligt att skapa en ömsesidig dialog mellan intervjuaren och deltagaren, samtidigt som konversationen håller sig till ämnet genom en *intervjuguide* (Adams 2015; Bell *et al.* 2022). Intervjuguiden som denna studie följde kan ses i *Bilaga 2*. En intervjuguide omfattar de centrala ämnena för studien och skapar en flexibel ram för samtalsämnen och frågor under intervjuerna (Adams 2015; Bell *et al.* 2022). Den friare intervjumetoden skapar möjligheten att ställa följdfrågor baserat på de svar som ges, vilket skapar en mer dynamisk konversation och kan förtydliga påståenden som respondenten framför (Adams 2015), vilket även ger utrymme för att fånga deltagarnas individuella tankar och uttryck (Bell *et al.* 2022). Metoden kräver både flexibilitet under arbetets gång och förkunskaper inom det specifika forskningsområdet. Det beror på att intervjufrågorna bygger på befintlig kunskap, och att forskaren behöver kunna föra en flexibel dialog (*ibid.*). Semistrukturerade intervjuer är däremot tidskrävande, och kräver disciplin från intervjuaren, där såväl förberedelser inför intervjun som hantering och *transkribering* efter intervjun tar lång tid (Adams 2015). Det är därmed viktigt att en viss struktur och riktning finns om man gör fallstudier där man ska jämföra flera fall (Bell *et al.* 2022), även om frågorna inte alltid är identiska (Adams 2015), vilket även stärker studiens pålitlighet (Bell *et al.* 2022).

Intervjumetod

När urvalet av företag hade gjorts kontaktades fallföretagen via mejl till valda respondenter för att se om det fanns ett intresse av att delta i studien. Mejlen som skickades innehöll en kort beskrivning av författaren, studiens syfte, samt vad företaget skulle kunna bidra med till studien. Södra och Skogsstyrelsen svarade att de kunde delta i en intervju, vilket gjorde att möten bokades in utefter när det passade respektive respondent. Stora Enso kontaktades också för en intervju, men eftersom bekräftelse av intervju uteblev, gjordes istället en innehållsanalys av företaget - vilket presenteras i följande underavsnitt.

Innan intervjuerna ägde rum skickades intervjuguiden till respondenterna, där frågorna var något anpassade efter respektive respondent. Frågorna skickades i förväg för att ge respondenterna tid att förbereda sig och stärka deras position inför intervjun, vilket kan bidra till att få ut rikare information om vad respondenten tycker och besitter för kunskap (Bryman & Bell 2017). Metoden innebär däremot att respondenten strategiskt kan planeras i förväg, vilket kan göra att respondentens faktiska åsikt inte speglas i intervjun (*ibid.*). Det gör att saker som flexibilitet under intervjun – följdfrågor om exempelvis förtydliganden och annat, extra viktiga för att fånga upp tolkningarna. För denna studie anses metoden däremot lämplig, eftersom den syftar till att förstå samhällsstrukturers påverkan på skogsföretag, och inte en specifik persons synsätt eller regelrätt svar. I Tabell 2 ges övergripande information om hur de två intervjuerna skedde.

Tabell 1. Information om intervjuerna med Södra och Skogsstyrelsen.

	Företag/ organisation	Respondent	Tid	Plats och dag
Södra	Ekonomisk skogsägarförening (Kooperativ)	Jessica Nordin, Hållbarhetschef	43min	Teams 9/4–25
Skogsstyrelsen	Myndighet	Jimmy Lundblad, Utredare	58min	Teams 15/4–25

De två intervjuerna med en respondent från kooperativet Södra, och en respondent från Skogsstyrelsen, genomfördes i april 2025 via Teams. Från Södra intervjuades Jessica Nordin som är hållbarhetschef på Södra. Från Skogsstyrelsen intervjuades Jimmy Lundblad som arbetar som utredare, där han bland annat jobbat mycket med hållbarhetsfrågor. Genom ett målstyrt urval valdes respondenter med relevant kunskap och position i företaget, i syfte att bidra till att besvara studiens syfte och forskningsfrågor.

Fördelen med att genomföra digitala möten via exempelvis Teams, är bland annat att det är mindre tidskrävande och kostsamt samt mer flexibelt, där den geografiska gränser inte är ett hinder, vilket också kan göra att deltagare kan bli villigare att delta i en intervju (Bell *et al.* 2022). Nackdelen med den digitala intervjuformen är däremot att det kan uppstå brister och kvalitet i kontakten som kan påverka såväl intervjun som transkriberingen (Bell *et al.* 2022). Fördelarna med att hålla digitala intervjuer framför de negativa ansågs däremot större, vilket bidrog till att valet föll på att hålla digitala intervjuer där respondenten fick bestämma den digitala plattformen.

De två intervjuerna spelades båda in efter medgivande från de två respondenterna, något som uppmuntras vid intervjuer eftersom detta kan göra det lättare att fokusera på att delta i dialogen och lyssna på vad och hur respondenten talar, där följdfrågor lättare kan ställas (Bell *et al.* 2022). Inspelning möjliggör även att författaren kan lyssna igenom intervjun igen för att på ett bättre sätt kunna tolka och analysera vad respondenten sade (*ibid.*). När intervjuerna hade genomförts transkriberades materialet och skickades därefter till respondenterna för att säkerställa att informationen som samlats in var korrekt samt godkänd för att användas i studien. Ett *samtyckesavtal* skickades även till respektive respondent för att ytterligare förtydliga för respondenten i skrift vad deltagandet i studien innebär, och att de godkänner såväl deltagande som publicering.

Innehållsanalys

Innehållsanalys är mångsidiga eftersom de kan appliceras på såväl text, ljudupptagning som bilddata, även om den mest använda källan för datainsamling är skriven text (Stemler 2015). I denna studie har innehållsanalys gjorts på dokument och hemsidor, vilket gör att fokus har varit på skriven text. Den kvalitativa innehållsanalysen handlar om att hitta teman i materialet som analyseras, vilket innebär att teman konstant skapas och förändras utifrån dokumentet som analyseras (Bell *et al.* 2022). Tematiseringen av den kvalitativa innehållsanalysen liknar därmed andra kodningsmetoder inom den kvalitativa forskningen, där kategorisering av dokumentet ofta sker efter fenomenet, och hur innehållet relaterar till ämnet, vilket bildar teman (*ibid.*).

Eftersom den planerade intervjun med ett privatägt skogsföretag uteblev, samlades det *primära empiriska* materialet om Stora Enso istället in genom en innehållsanalys. Materialet bedömdes fortsatt relevant eftersom det representerar en annan stor ägarstruktur inom skogsföretagen. Analysen baserades på Stora Ensos årsredovisning för 2024 samt information från företagets webbplats. Det *sekundära* empiriska materialet om Södra och Skogsstyrelsen samlades också in genom en innehållsanalys, men användes främst som komplement till intervjumaterialet och var därför mindre omfattande än innehållsanalysen för Stora Enso.

3.4.2 Analysprocessen

Det insamlade empiriska materialet, både från de transkriberade intervjuerna och innehållsanalysen, har analyserats genom en *kvalitativ tematisk analys* med en *abduktiv ansats*. Tematiseringen är en typ av tidig analys där antingen en sida, ett stycke eller ord blir kodat med ett ord eller en fras som summerar dess innehåll för att göra det empiriska materialet mer hanterbart och öka kvaliteten i analysen (Creswell 2009; Skjott & Korsgaard 2019). En abduktiv ansats innebär att en kombination av induktiva och deduktiva tillvägagångssätt används, där forskaren behöver vara öppen för överraskningar i det insamlade materialet samtidigt som grunden ligger i de existerande teorierna (Skjott & Korsgaard 2019). Den abduktiva analysen kan därmed ses som ett typ av resonemang om förhållandet mellan situation och utredning, samt hur relationen mellan teori och data ser ut (Rinehart 2021).

Det insamlade materialet från intervjuerna och innehållsanalysen tematiserades utifrån en kombination av förutbestämda och framväxande teman, vilket överensstämmer med vikten av att balansera mellan teoretiska teman och nya insikter som uppstår under kvalitativa datainsamling och analys (Bell *et al.* 2022). I tabell 2 nedan presenteras exempel på hur teman formades utifrån det insamlade materialet.

Tabell 2. Exempel på hur teman växte fram ur analysprocessen av intervjuerna och innehållsanalysen.

Tema	Organisation och beslut	Intressenter	Ansvar och Lagar	Handling och omställning
Empiri	Att erbjuda hållbara produkter stärker deras position på marknaden. - Stora Enso	“När du har en politik i förändring, så försöker alla intressenter att påverka utkomsten av den politiken” -Nordin (Södra)	“En del skulle nog vilja ha tydligare och enklare regelverk, men med fortsatt höga ambitioner.” -Lundblad (Skogsstyrelsen)	Öka förädlingsgraden och den klimatnytta som produkterna ger genom att använda skogsråvaran mer resurseffektivt. -Nordin (Södra)

Det analyserade materialet delades upp i fyra olika teman: *organisation och beslut*, *Intressenter*, *Ansvar och lagar*, samt *Handling och omställning*. Att tematisera transkriberat material är en viktig del i processen av att skapa en trovärdig historia utifrån kvalitativa rådata som samlats in (Skjott & Korsgaard 2019), och kan underlätta analysprocessen genom att skapa en ökad förståelse för ämnet (Bell *et al.* 2022). Hantering av tematisering är viktigt att beakta, eftersom snabba beslut i denna fas kan ha påverkat tolkningen av empirin (Bell *et al.* 2022). Samtidigt menar vissa att en viss känsla av tidspress kan främja intuition, och bryta invanda tankemönster (Rinehart 2021). I denna studie har den abduktiva ansatsen möjliggjort en öppenhet för överraskningar i tematiseringen, vilket bidragit till en mer kontextmedveten tolkning.

Tematisering har kritiserats för att fragmentera data och riskera att helheten går förlorad, vilket är centralt i den kvalitativa forskningen (Skjott & Korsgaard 2019). Detta kan motverkas genom att återvända till hela transkriptionen och aktivt söka efter motsägelser (*ibid.*). En annan kritik är riktad mot metodens subjektivitet, vilket är en nödvändig konsekvens för att kunna skapa rika kvalitativa analyser (*ibid.*). I denna studie har därmed materialet lästs om efter tematiseringen för att säkerställa att inga feltolkningar uppstått.

3.5 Metoddiskussion

När forskare genomför studier är det viktigt att vara medveten om sin position i arbetet, hur ens synsätt, aktioner och närvaro influerar det man studerar (Alvesson & Skoldberg 2017). Det innebär att forskare behöver vara reflexiva, att de är medvetna, visar på kritisk reflektion, och visar hur det är omöjligt att vara objektiv inom kvalitativ forskning, eftersom forskaren oundvikligt befinner sig och agerar utifrån sin egen kontext (*ibid.*). I avsnittet metoddiskussion presenteras och diskuteras därmed de metodval som gjorts, samt vilka kvalitets- och etiska aspekter som det har tagits hänsyn till i arbetet.

3.5.1 Metodval

Som det tidigare har nämnts i metodkapitlet, innebär de olika metodvalen att andra metoder har valts bort. Det betyder inte att metoden som har valts är den bästa, utan att det är den metod som har ansetts vara mest lämplig, och som stödjer studiens forskningsfrågor bäst. Att genomföra en mer flexibel och ostrukturerad studie – en kvalitativ studie med induktiv ansats och narrativ litteraturgenomgång, betyder inte att det inte finns någon struktur eller systematik, eftersom studien fortfarande måste gå i linje med studiens syfte med relevant information, för att forskningen ska vara legitim (Saunders *et al.* 2009).

Valet att inte endast intervju Södra och Skogsstyrelsen, utan att även göra en innehållsanalys av Stora Enso, gjordes eftersom det ansågs viktigt att även få med ett perspektiv från aktiebolags-sidan. Detta eftersom både privata skogsföretag och ekonomiska skogsägarföreningar är en del i vad som kan klassas som “stora skogsföretag” i Sverige. Valet kan även kopplas till beslutet om att inkludera en myndighet med insyn i skogsbranschen i studien, vilket ansågs kunna bidra med en annan vinkel på ämnet. Studiens syfte och resultat ansågs därmed kunna stärkas om tre olika perspektiv fick utrymme i studien, eftersom studien handlar om att studera hur samhällsstrukturer påverkar skogsföretags hållbarhetsarbete.

Metodval för insamling av data har stor påverkan på vilken typ av information som samlas in och hur den tolkas. Innehållsanalysen av dokument ger insikt i hur företagen själva väljer att framställa sin verksamhet och sina värderingar, där forskaren aktivt söker information i materialet. Till exempel är årsredovisningar reglerade av lagar och krav (Skatteverket, 2025a), men fungerar också som ett strategiskt kommunikationsverktyg där företagen själva styr hur informationen presenteras. Intervjuer, å andra sidan, bygger på en dialog med representanter från företagen som uttrycker sina personliga uppfattningar och erfarenheter inom sin kontext. Därför kan resultatet variera beroende på metoden, där andra metoder sannolikt hade kunnat ge andra insikter och slutsatser. Det är därmed viktigt att ha i åtanke att innehållsanalysen reflekterar Stora Ensos egen framställning, medan intervjumaterialet återger respondenterna från Södra och Skogsstyrelsens subjektiva perspektiv utifrån de frågor som ställts. Trots dessa skillnader bidrar de olika metoderna med kompletterande perspektiv, och genom tematisk kodning och analys har liknande information från olika källor integrerats för att skapa en sammanhållen och nyanserad förståelse.

3.5.2 Kvalitetskriterier

För att säkerställa kvalitet i kvalitativ forskning är *trovärdighet* och *äkthet* centrala begrepp (Golafshani 2003; Bryman & Bell 2017). Trovärdighet kan delas in i fyra delkriterier: *tillförlitlighet*, *överförbarhet*, *pålitlighet* och *bekräftelse* (Bell *et al.* 2022). Följande underavsnitt beskriver hur dessa delkriterier tillämpats i studien.

Tillförlitlighet

Tillförlitlighet handlar om att insamlad data speglar det studerade fenomenet (Guba & Lincoln 1982). För att säkerställa detta krävs att forskningen följer god praxis, och att forskaren konfirmerar att materialet som samlats in representerar den sociala

verkligheten (Bell *et al.* 2022). I denna studie har triangulering använts, där intervjuer och innehållsanalyser har kombinerats med tidigare forskning och sekundärdata från företagets interna material, vilket säkerställde att resultaten inte bygger på endast en källa. Det har även gjorts en respondentvalidering, där respondenterna fick möjlighet att bekräfta att transkriberingen speglar deras kontext (Bryman & Bell 2017). Tillförlitligheten har även stärks genom forskarens *reflexivitet* – dvs. medvetenhet om hur egna erfarenheter, position och kunskap kan påverka forskningen (Bell *et al.* 2022). Direktcitrat från respondenter har använts för att synliggöra deras röst, och visa på en transparent analysprocess, även om urvalet av citat i sig innebär en tolkning (Bell *et al.* 2022).

Överförbarhet

Att resultatet ska kunna tillämpas i andra kontexter eller för framtida forskning inom samma ämnesområde relaterar till studiens överförbarhet (Bell *et al.* 2022). Detta kräver en rik beskrivning, vilket skapar en typ av databas för andra, som sedan kan avgöra om de anser att data är överförbar till andra sociala kontexter (*ibid.*). I denna studie har det därmed tillhandahållits en detaljerad metodbeskrivning, triangulering av information, samt presenterats en extensiv bakgrund och litteraturgenomgång för att öka studiens överförbarhet. Exempelvis beskrivs vilka teman som har använts som grund för intervjuguiden, att intervjuguiden finns tillgänglig i Bilaga 2, samt att intervjumetoden i metodkapitlet är utförlig. Vidare ges även en beskrivning av hur det empiriska materialet har tematiserats och analyserats. Genom tydlig presentation om hur data har samlats in och analyserats ökar överförbarheten eftersom det skapar en utgångspunkt som går att överföra till andra ämnen inom olika sociala kontexter (Bell *et al.* 2022).

Pålitlighet

Pålitlighet i en studie kopplar till överförbarheten av studien, och handlar om att forskningsresultaten ska kunna reproduceras under liknande förhållanden (Bell *et al.* 2022). Eftersom kvalitativa studier som denna följer ett paradigm där forskaren inte tror att det endast finns en social verklighet, är det i metodiken inbyggt att det kommer bli skillnader i resultatet (Guba & Lincoln 1982). Därmed handlar pålitlighet inom detta paradigm om att söka stabilitet (*ibid.*). Pålitligheten hanterades i studien genom att presentera en detaljerad dokumentation av hela forskningsprocessen och att intervjuerna spelades in, vilket ökade tillförlitligheten genom att minimera risken för missförstånd och felaktiga citering.

Bekräftelse

Det sista delkriteriet är bekräftelse och är ett kriterie som handlar om att hålla sig objektiv, dvs. att forskaren inte ska låta sina egna värderingar eller antaganden påverka resultatet (Guba & Lincoln 1982). Även fast fullständig objektivitet är omöjligt inom företagsekonomiska studier, ska det vara tydligt att forskarens egna personliga värderingar inte tar för stort uttryck och påverkar resultatet. För att undvika eventuella förvrängningar genomfördes respondentvalidering, triangulering av data samt reflexiv fundering kring författarens roll i studien. Vidare deltog författaren även i seminarium för att få objektiv kritik från handledare och opponenter, vilket stärker studiens slutsatser och minskar risken för partiskhet.

3.5.3 Etiska aspekter

Förutom att forskare behöver ta hänsyn till olika kvalitetsaspekter, behöver även *etiska aspekter* tas i beaktning. Inom den kvalitativa forskningen kretsar de etiska aspekterna kring saker som samtycke, frivillighet och anonymitet (Bell *et al.* 2022). Det är ofta fler etiska aspekter att ta hänsyn till inom den kvalitativa forskningen än inom den kvantitativa, eftersom kvalitativ forsknings baseras på tolkning och sociala interaktioner (Creswell 2009). Detta relaterar till hur etiska områden som samtycke, inspelning av intervju och hänsyn till privatliv är viktiga saker att ta hänsyn till i forskningsprocessen (Bell *et al.* 2022).

I denna studie har dessa etiska aspekter tagits i beaktning, där exempelvis grundlig information om studiens syfte och respondenternas del i arbetet har presenterats för respondenterna såväl innan, under som efter intervjutillfället. Detta gjordes genom mejl-konversation, utskickande av samtyckesformulär, och verbal kommunikation vid intervjutillfället. Exempelvis bekräftade denna kommunikation att respondenterna var medvetna och samtyckte till publicering av studien på SLU:s databas Epsilon, att det godkände att intervjuerna spelades in och transkriberades, och att respondenterna fick möjlighet att läsa transkriberingen av intervjun för att ge möjlighet till att detektera falska föranspelningar. Att ge respondenterna rik information om studien och hur deras deltagande hanteras, skapas ett informerat samtycke, vilket är viktigt för att respondenterna ska kunna ta ett beslut om de vill delta eller inte (Bell *et al.* 2022).

Respondenterna tillfrågades även om de ville vara anonyma eller inte, vilket är viktigt eftersom respondenterna ska ha möjlighet att bestämma över, samt samtycka, till vilken personlig information som publiceras (Bell *et al.* 2022). Likväl som det är viktigt att låta respondenter få vara anonyma, är det också viktigt att ge respondenter möjlighet till att delta med namn, eftersom anonymitet också kan göra att respondenter känner att de inte är delaktiga i studien, eller att de tappar en del av ägandet av historien (Bell *et al.* 2022). Utifrån detta resonemang, samt att båda respondenterna medgav samtycke till att delta med namn – där det även lyftes att det var deras åsikter och tolkning som representerades, valde författaren att presentera respondenterna med namn i studien.

4. Empiriskt material

Det fjärde kapitlet presenterar det empiriska materialet som har samlats in genom en innehållsanalys och intervjuer. I början av varje avsnitt ges en kort beskrivning av företagen, innan den insamlade empirin presenteras med hjälp av teman som fastställdes under analysprocessen. Empirin presenteras *inte* i kronologisk ordning utifrån intervjuerna och årsredovisningarna, utan presenteras utifrån *tolkningen* och *tematiseringen* av det insamlade materialet.

4.1 Stora Enso

I sin årsredovisning från 2024 beskriver Stora Enso hur skogen är hjärtat i deras verksamhet, och hur de “believe that everything made from fossil-based materials today can be made from a tree tomorrow” (Stora Enso 2024, s.4). Förutom att byta ut icke-förnybara material mot förnybara, är deras syfte att göra gott för planeten och människor (*ibid.*). Stora Ensos tillväxtstrategi grundar sig i skogen, där hållbara byggnadslösningar, förnybara förpackningar samt innovationer av biomaterial ses som strategiska fokusområden (*ibid.*).

I följande underavsnitt presenteras empirin som samlades in genom innehållsanalysen av Stora Ensos årsredovisning 2024.

4.1.1 Organisation och beslut

Stora Enso beskriver hur de arbetar för en hållbar framtid, där de bland annat talar om att deras verksamhet drivs av hållbarhetstrender, där en ökad efterfrågan på hållbara produkter från kunder och ägare ses driva den hållbara produktionen. Megatrender som företaget ser är cirkularitet, klimatförändringar, eko-medvetenhet och resursbrist, vilka kan skapa nya företagsmöjligheter, men även utmaningar och osäkerhet. Att erbjuda hållbara produkter menar de däremot stärker deras position på marknaden och bidrar till cirkulära lösningar, vilket är en strategi som både skapar möjligheter och som bygger motståndskraft för utveckling i framtiden. Värdeskapandet i företaget beskrivs ligga i skogen, eftersom skogen är grunden i deras verksamhet. SFM beskrivs av företaget som en viktig del, eftersom träd anses vara en förnybar resurs som kan användas på ett effektivt sätt, och som kan bidra med att ersätta fossila produkter om skogen sköts hållbart.

Eftersom Stora Enso är ett globalt företag har de kunder som förpackningstillverkare, återförsäljare, brand owners och tillverkare av industrikomponenter samt byggföretag runt om i världen. En stor andel av träet som används i produktion kommer från den egna skogen, men företaget köper även trä från andra privata skogsägare, där de mesta kommer från skogar i Europa. Den globala värdekedjan kan också komma med störningar, vilket kan påverka kostnader och flexibiliteten i företaget. Företaget nämner däremot att globala instabiliteter som skapar störningar i värdekedjan och höjer riskerna, också kan stärka motståndskraften, skapa möjligheter och motivera förnyelse inom leveranshantering.

I rapporten beskriver Stora Enso hur den största utmaningen som de behöver utvecklas utifrån år 2024, handlar om volatilitet och marknadssvagheter. De talar om att bland annat göra “more with less and become more efficient”. Vidare talar företaget om hur detta ska baseras på deras prestationskultur och värdeskapande, vilket handlar om att företaget ska bygga en transparent och stark företagskultur där en aktiv feedbackkultur skapas. Förutom kommunikation med sina intressenter, har Stora Enso sina aktieägare att ta hänsyn till, vilka är en del i deras styrande organ tillsammans med VD:n och styrelsen. Aktieägarna i företaget är intressenter som har möjlighet att utöva sitt ägarskap och styra inifrån, och är centrala för deras strategi:

We create value for our shareholders by growing our leading positions in packaging, biomaterials innovations, and building solutions, combined with a strict capital allocation strategy, cost control, and other financial measures. Global sustainability megatrends underpin our growth strategy. – s.54.

4.1.2 Intressenter

I beskrivningen av sin affärsmodell nämner Stora Enso hur de i sitt arbete med en cirkulär bioekonomi arbetar för att optimera intressentvärdet. Deras verksamhet är beroende av de lokala samhällena, och bidrar även med arbete och infrastruktur. Stora Enso trycker på att de tillsammans med sina partners arbetar för att minska och byta ut de fossilbaserade materialen.

We prioritise open and transparent relationships with stakeholders to discuss the impact of our operations, build trust, and address concerns...This may involve interaction through community representatives or direct and inclusive contact. Active cooperation with forest owners and stakeholders near our harvesting sites helps to promote sustainable sourcing, share knowledge, and gain social acceptance. –s.24.

De talar vidare om hur intressentarrangemang, såväl internt som externt, är viktiga i skapandet av ett starkt “corporate reputation”, där de anser att saker som kommunikationsflöden och samarbeten är centrala delar. I sin årsredovisning listar de sina intressentgrupper som påverkas av deras arbete, och som de därmed har regelbundet engagemang med. De listade intressentgrupperna som påverkas är kunder, anställda, leverantörer och arbetare i värdekedjan, skogsägare, lokala samhällen och naturen; Medan användarna av Stora Ensos hållbarhetsuttalanden listas som investerare och analytiker, regeringar och beslutsfattare, frivilligorganisationer (NGOs) samt industri – och handelsorganisationer (s.75).

Stora Enso beskriver även hur de gått med i ett samarbete med Södra för att säkra försörjningen av lignin, som de producerar hållbara material av, vilket stärker Stora Ensos hållbara produktion, minskar företagets miljöpåverkan och stärker deras engagemang för förnybara produkter. Ett annat samarbete som företaget har är med IUCN³, vilket bidrar med att jobba på en positiv inverkan på biodiversitet. De beskriver hur samarbeten och partnerskap med kunder och intressenter är viktiga i arbetet med att skapa värdefulla och hållbara produkter – vilket även stärker deras

³ International union for Conservation of Nature (Stora Enso 2024).

kundrelationer och marknadsandelar. Förutom åtagande och samarbeten kopplat till miljöaspekter, arbetar företaget även med en inkluderande arbetsplats, där det sätts värde och respekt för den individuella skillnaden som finns inom deras verksamhet. Stora Enso beskriver hur de ser att mångfald och inkludering bidrar till bättre prestationer, innovationer och samarbeten, vilket gör att de uppmuntrar anställda till att dela sina åsikter.

4.1.3 Ansvar och lagar

När det gäller Stora Ensos styrning betonar företaget vikten av ansvarsfullt agerande, då bristande efterlevnad av lagar kan medföra ekonomiska konsekvenser.

Business conduct is acknowledged as a fundamental aspect of responsible global business, serving as the cornerstone of stakeholder trust and legal compliance. Stora Enso upholds high business standards, an ethical corporate culture, and a robust compliance programme, which generate positive impacts for employees and business partners. However, there are risks of non-compliance with laws, regulations, and internal policies which could lead to significant costs and reputational damage. The Group is exposed to these risks through its own operations and business relationships.
– s.76.

Som en av världens största privatägda skogsägare betonar Stora Enso sitt ansvar att motverka förlust av biologisk mångfald genom hållbar skogs- och plantageförvaltning – något som anses avgörande för skogens motståndskraft och en långsiktig tillgång till trä. De lyfter även deras åtagande i cirkularitet, som de belyser i rapporten genom att de återanvänder, återvinner och minskar användning av material i både konsumtion och produktion. De anser även att samarbeten med kunder och partners är viktiga för att främja arbetet med produktåtervinning. För att hantera deras etiska affärsbeteende, hållbarhetsarbete och åtagande i att vara ett ansvarsfullt företag som bidrar till en hållbar utveckling, har Stora Enso en “Sustainability and Ethics Committee” där två till fyra styrelsemedlemmar sitter – varav minst en måste ha erfarenhet av att hantera hållbarhets- och etikfrågor. Vidare följer och använder sig Stora Enso av olika policys, initiativ, kvalitetsmärkningar och miljömärkningar som exempelvis CSRD, European Green Deal, SBT, ISO 14001, FSC och PEFC⁴.

Stora Enso belyser hur “The main challenge in terms of sustainability matters lies in the evolving regulatory landscape and political decisions on forest resources, which could limit the availability of wood, increase costs, and reduce investment opportunities” (s. 73). De tar även upp hur deras tidsramar skiljer sig från den i CSRD, eftersom deras verksamhet kräver ett längre tidsperspektiv. De beskriver att detta gör att deras verksamheter är styrda av starka hållbarhets trender och regelutvecklingar, vilket även kan gynna deras innovativa och förnybara produkter.

⁴ CSRD – Corporate sustainability Reporting Directive; SBT - Science based targets; ISO 14001 – Miljöstandard; PEFC – Program for Endorsement of Forest Certification.

4.1.4 Handling och omställning

I årsredovisningen talar Stora Enso om vikten av utveckling, forskning och adaption till digitalisering, artificiell intelligens (AI) och nya tekniker för att kunna skapa nya vinstkällor och stärka deras operationer i skogen samt hantering av biodiversitet och restoration.

The results of the analysis indicated that biodiversity loss is proceeding at an accelerated speed, and stakeholders expect companies to address systematic climate and biodiversity related risks beyond their own industries. The conducted analysis indicates that, in order to future-proof Stora Enso's business and strategy, it is imperative for its operations and products to actively remove carbon from the atmosphere and contribute to halting biodiversity loss. Additionally, responsible business practices should be implemented to ensure that the Group operates within the defined planetary boundaries for other Earth systems, such as freshwater use. – s.103.

Arbetet kretsar därmed mycket runt cirkularitet eftersom “The world needs materials that are both renewable and recyclable, and supporting a circular bioeconomy to combat climate change, conserve natural resources, and minimise waste” (s.17). Stora Enso lyfter även hur tillgång till råmaterial från skogen – där efterfrågan på bio-baserade material ökar tillsammans med klimatförändringar och instabilitet i den geografiska politiken, är både en utmaning för företaget samt något som kan skapa nya möjligheter. Dessa möjligheter handlar om nya innovationer som kan driva en mer effektiv och hållbar industri och skogspraktik. Företaget ser hur en ökad motståndskraft genom innovationer och hållbarhetsarbete kan göra att de blir ledande leverantörer av förnybara fiberbaserade lösningar, vilket kan öppna upp för nya marknader och kunder. Stora Enso engagerar sig även med “young and growing companies that are developing technology and solutions aligned with the Company's core and growth areas, using a venture client approach” (s.61), samt engagerar sig i olika forskningsprogram från skogen till produktion genom hela värdekedjan och genom det cirkulära flödet: “The Group's innovation and R&D team works closely with strategic partner universities, research institutes, and excellence centers to tackle key scientific questions related to renewable materials” (s.61).

4.2 Södra

I sin års- och hållbarhetsredovisning från 2024 beskriver Södra hur deras uppdrag är att förädla och förnya skogsvårdens värden. Södra beskriver sig också som bron mellan familjer i samhället och familjeskogsbruken, och hur de knyter ihop kunder och konsumenter med skogsägare där det går “från en familj till en annan” (s.14). Vidare beskriver Södra hur de arbetar för en mer hållbar utveckling i samtliga led genom att de “har kontroll över hela värdekedjan från frö till kund” (Södra *u.å.*).

I följande underavsnitt presenteras empirin som samlades in genom intervjun med Södras hållbarhetschef Jessica Nordin.

4.2.1 Organisation och beslut

Nordin beskriver industristrukturen som utvecklad och verksamheten som komplex, med en affärsmodell som bygger på biobaserade produkter. Övergången från fossil-baserad ekonomi till bioekonomi utgör enligt Nordin en central del av verksamheten, där samtliga fem affärsområden – Woods, Cell, Skog, Bioproducts och SBS (Södra Building Systems) – är involverade. Tre av dessa har egna miljöorganisationer med särskilda hållbarhetschefer eftersom de arbetar med egna specifika frågor, vilka Nordin, som ansvarar för Södras övergripande hållbarhetsstrategier, samarbetar nära med.

Beslutsfattande inom hållbarhet sker enligt Nordin på flera nivåer och beror på beslutets karaktär. Koncerngemensamma beslut, exempelvis rörande klimatmål, fattas av koncernledning och styrelse, medan Nordin ansvarar för att föreslå strategisk riktning. Mer specifika beslut hanteras inom industrienheterna, där hållbarhetscheferna sätter egna mål och följer upp angående miljö och hållbarhet. Enligt Nordin finns ett starkt fokus på miljöfrågor inom industrienheterna – från att säkerställa efterlevnad av tillståndsvillkor, hantera avvikelser och revidera tillstånd, vid verksamhetsutveckling, samt vid miljöprövningar. Detta är enligt henne nödvändigt eftersom dessa frågor utgör grunden för verksamheten.

Nordin betonar även hur beslut fattas ända ut i verksamheten, exempelvis vid naturvärdesbedömningar, bevarande och klassificering av områden (som NO eller NS skogar⁵) eller vid planeringen av miljöhänsyn inför avverkning. På frågan om vad hållbart skogsbruk innebär, beskriver hon det som ett brukande där ekonomiska, ekologiska och sociala dimensioner balanseras. Hon menar att Södra lever upp till FN:s (Förenta nationernas) definition av hållbar utveckling – att tillgodose dagens behov utan att äventyra framtida generationers behov, vilket hon också anser är grunden i hur skogsägare tänker kring sin skogsfastighet. Skogsägarnas mål varierar, men gemensamt är att många har ärvt sina skogsfastigheter, vilket skapar ett ansvar för att bevara skogen för kommande generationer, samtidigt som det finns en stor spridning i intressen.

Skogsägarna är ju en spegling av samhället i stort, vilket innebär att vissa är väldigt intresserade av biologisk mångfald, medan andra har sina områden på fastigheten där man bevarar av rena rekreationsskäl, medan andra är intresserade av jakt. Så att man har väldigt många olika mål för sitt brukande. – Nordin.

4.2.2 Intressenter

Nordin understryker att det är medlemmarna som styr Södra, vilket kräver en fungerande demokratisk process med kontinuerlig dialog. Södra är indelat i 36 skogsbruksområden med egna styrelser och lokal ordförande, vilket gör den medlemsnära kommunikationen avgörande – både genom träffar och individuella rådgivare. Även kontakten med entreprenörer i skogen är viktig, då deras kompetens och förståelse för Södras riktlinjer påverkar genomförandet av åtgärder vid ex-

⁵ NO skog – Naturvård, orört. NS skog – Naturvård med skötsel.

empelvis avverkning. Nordin nämner också medlemstidningen *Södra kontakt* som en ytterligare kommunikationskanal.

Medlemmarna spelar en viktig roll i hållbarhetsarbetet, men enligt Nordin är det framför allt ledningens ambition som präglar hur långt företaget når. Hon beskriver exempelvis hur hon sett att Södras hållbarhetsarbete har påverkats i och med deras VD som ser affärsnytta i hållbarhetsfrågor och håller dem väldigt högt. "Jag känner att det har varit ett väldigt starkt stöd för mig, att känna det att man vill framåt!" – Nordin. Utöver medlemmar och ledning identifierar Nordin fler centrala intressenter: kunder, leverantörer, anställda, myndigheter och omvärlden i stort, som de har kontinuerliga intressentdialoger med. Hon beskriver hur omvärlden påverkar mycket, där skogsbruket ifrågasatts från olika håll, vilket även påverkar såväl verksamheten som relationen med deras kunder. De ökade förväntningarna och kraven om hållbarhetsarbete kräver att Södra svarar upp mot detta, särskilt genom ett ambitiöst klimatarbete.

Diskussionen om skogen har lyfts i bland annat olika medier, vilket Nordin menar visar på hur debatten om skogen är en väldigt öppen debatt där frågor, förväntningar och krav kommer från många olika vinklar och som även påverkar verksamheten. Nordin poängterar att det även krävs en förståelse för den bakomliggande orsaken till debatten, vilket hon menar till stor del är på grund att det varit en skogspolitisk i förändring. Verksamheten påverkas enligt Nordin av den föränderliga politiken, inte minst genom EU:s *gröna giv*, där skogen lyfts fram både som lösning på klimatförändringar och på förlusten av biologisk mångfald. "När du har en politik i förändring, så försöker alla intressenter att påverka utkomsten av den politiken" – Nordin. Hon uttrycker viss tråkighet över att hållbarhetsdebatten tenderar att fokusera snävt på avverkning vid enskilda ytor, medan andra viktiga aspekter som sysselsättning och bidrag till omställningen hamnat i skymundan. EU-politiken är i princip satt, men Nordin menar att eftersom mycket av den nationella implementeringen kvarstår, finns en fortsatt diskussion om skogsbruket i Sverige.

För att möta krav från omvärlden har Södra olika samarbeten, där de bland annat deltar i olika referensgrupper kring nationell implementering av EU-lagstiftning, samverkar med myndigheter och miljöorganisationer, samt samarbetar med kunder. Exempelvis har Södra tillsammans med Skogsstyrelsen tagit fram målbilder för god miljöhänsyn, där aspekter som rekreationsvärden och kulturmiljöer beaktas vid avverkning. Hänsyn för andra sociala värden som Södra arbetar med är bland annat genom bevaring av stigar, att ämna träd vid välbesökta områden, och skydda kulturlämningar. Nordin lyfter även det goda interna samarbetet mellan affärsområdena i arbetet mot en mer hållbar verksamhet. Södra jobbar och har dialoger med många både externt och internt, något som de både ses som viktigt och vill göra.

4.2.3 Ansvar och lagar

Nordin anser att Södra har ett stort ansvar i att bruka skogen på ett ansvarsfullt sätt genom att både minimera och motverka skada på miljövärden, samt att arbeta med goda arbetsvillkor och säker arbetsmiljö i hela värdekedjan. Arbetet sker bland annat genom krav på leverantörer, uppföljningar, samt med naturvårdande skötsel och proaktiva åtgärder för att stärka den biologiska mångfalden. Samtidigt menar

Nordin att lagstiftning och politiska styrmedel ibland kan försvåra hållbarhetsarbetet som de arbetar med. Hon lyfter EU:s gröna giv och avskogningsförordning som exempel, där kraven på spårbarhet och rapportering skapar utmaningar i en integrerad industri som Södras, eftersom materialflöden blandas för att bli till biobaserade produkter och som alla kommer från olika, men hållbara, ursprung. Enligt henne riskerar sådana detaljregleringar att skymma helhetsperspektivet och leda till omfattande administrativt arbete, snarare än verklig förändring:

Vilket värde har det att veta exakt från vilken avverkningsyta den kommer? Det viktiga är att säkerställa från avverkningsytan till första industrin egentligen, för att säkerställa att du inte bidrar till avskogning... Vad är det viktiga vi ska säkerställa i processen? Det innebär att man som företag behöver lägga väldigt mycket tid, administrativ tid, på att klara rapporteringarna istället för att fokusera på en verklig förändring som bidrar till en bättre värld, om jag uttrycker mig så. Det är ett hinder just det när man tappar den stora bilden och istället fokuserar på detaljregleringar – Nordin.

Nordin ser dock också potential i regelverk – under förutsättning att de är långsiktiga och ändamålsenliga. Reduktionsplikten nämns som ett exempel på ett styrmedel som inledningsvis drev på investeringar i biobränslen, men där avskaffandet försvårade fortsatt utveckling, vilket “påverkar när du inte har en långsiktighet, företag behöver långsiktighet” -Nordin. Hon pekar också på ett annat exempel om positivt styrmedel, genom möjligheten om lagkrav på återvunnen fiber i textilier, vilket skulle kunna gynna Södras fortsatta arbete i detta område i och med en ökad efterfrågan på produkter. För att politiken ska fungera som ett stöd i den gröna omställningen, menar hon att spelreglerna måste vara stabila över tid, samt anpassade till nationella förutsättningar, utan att bli för detaljstyrda.

Miljöbalken lyfts som ytterligare ett exempel där lagstiftningen enligt Nordin inte är fullt anpassad till den gröna omställningen. Hon menar att dagens miljöprövningar fokuserar för snävt på specifika industrierheter, utan att väga in samhällsnyttan med exempelvis utveckling av nya klimatsmarta produkter och nyttjande av restströmmar, vilket kan hämma innovation och hållbarhet på lång sikt. En annan utmaning rör enligt Nordin det glapp som ibland finns mellan samhällets krav och skogsägarnas möjligheter. Hon lyfter hur ambitioner om ökad biologisk mångfald kräver ersättning för att vara möjliga att genomföra i praktiken. Skogsägare inom Södra avsätter redan i dag stora arealer frivilligt, men om ytterligare avsättningar förväntas, anser Nordin att det också måste finnas ekonomisk kompensation. Enligt Nordin handlar det inte om ovilja, utan om att det finns ett avstånd mellan politiska målsättningar och den finansiering som krävs för att nå dem. “Man kan inte trycka ner kostnaderna på samhällets mål för bevarande på enskilda skogsägare, det måste finnas en finansiering för om man sätter upp mål” – Nordin.

4.2.4 Handling och omställning

Nordin framhåller att kunskap och forskning är centrala delar i Södras hållbarhetsarbete och omställning. Företaget samarbetar exempelvis med universitet för att både utveckla nya produkter/produktionssätt, samt fördjupa kunskapen om skogens roll i klimat- och miljöfrågor. Forskningen omfattar bland annat elektrifiering, hyggesfritt skogsbruk, klimatanpassning, biologisk mångfald samt nya

kemikalier och komponenter. Nordin lyfter även intern utbildning som en viktig del, där både digitala och fältbaserade insatser säkerställer att medlemmar förstår hållbarhetskrav och certifieringssystem, som FSC och PEFC, så att de kan leva upp till vad man har åtagit sig.

Övergången till en biobaserad ekonomi är ett centralt mål för Södra, men enligt Nordin handlar det inte om att öka uttaget från skogen, utan om att öka förädlingsgraden och den klimatnytta som produkterna ger genom att använda skogsråvaran mer resurseffektivt. Ekonomisk tillväxt ses inte som volymdriven, utan istället ses vara driven av innovation. Här spelar cirkularitet en viktig roll. Nordin beskriver hur Södra återvinner och förädlar restströmmar från industrin. Detta sker genom exempelvis investeringar i en fabrik för sulfatlignin, samt genom dissolvingsmassan *OnceMore*, som kombinerar gamla textilier med lövmassa för att skapa nya textilfibrer. Företaget arbetar också med att utveckla processer och andra innovationsprojekt som möjliggör att fler återvunna material kan integreras.

Teknologisk utveckling är enligt Nordin avgörande för att möta ökade miljökrav. Genom att kontinuerligt implementera “best available technology” driver Södra ett förbättringsarbete där teknisk kompetens och hållbarhetsarbete samverkar. Hon ser stor potential i att utveckla cirkulariteten och processer där alternativa råvaror kan integreras i befintliga system, vilket öppnar för nya hållbara produkter. Nordin beskriver fortsatt framtiden som ljus för skogsindustrin, särskilt i ljuset av klimatutmaningar och behovet av motståndskraftiga ekosystem. Hon menar att Södras affärsmodell – baserad på cirkulärt kol – ligger rätt i tiden och kan attrahera både samhällets förtroende och framtida kompetens till branschen.

4.3 Skogsstyrelsen

Skogsstyrelsen är en svensk myndighet som har i uppdrag av regeringen att hantera frågor som rör skogen och arbetar för att nå de uppsatta skogspolitiska målen (Skogsstyrelsen 2025b). Skogsstyrelsens vision är “Skog till nytta för alla” (Skogsstyrelsen *u.å.*), och har i uppdrag att både leverera olika tjänster till samhället som att exempelvis ge rådgivning och agera tillsynsmyndighet (Skogsstyrelsen 2025b).

I följande underavsnitt presenteras empirin som samlades in genom intervjun med Jimmy Lundblad som arbetar som utredare på Skogsstyrelsen.

4.3.1 Organisation och beslut

Myndighetens främsta roll är att verka för att den svenska skogen sköts på ett sätt som uppfyller de skogspolitiska målen – där både produktionsmål, miljömål, mål om biologisk mångfald och friluftsliv, ingår. Fokus ligger därför främst på vad som sker i skogen, och har därmed inte som sin främsta uppgift att påverka vad företag och skogsindustrin väljer att göra med råvaran i ett senare skede. Lundblad beskriver hur de främst utgår från det uppdrag som regeringen ger och utifrån det regeringsbrev med specifika uppgifter, uppdrag och budget som finns.

Ibland upplever skogsägare att de möts av olika beslut om exempelvis avverkning, fast de har liknande förhållanden som en annan skog. Det är en fråga som Lundblad säger inte är helt enkel, där myndigheten behöver fråga sig om de är tillräckligt enhetliga, men det handlar också om hur domstolsbeslut ska tolkas, och hur olika ärenden ska hanteras. Skogsstyrelsen har dessutom "suttit på många stolar", och haft olika roller, där de både agerat tillsynsmyndighet, rådgivare och tagit betalt för uppdrag åt skogsägare, vilket kan skapa ytterligare komplexitet. Lundblad poängterar att det i handläggningen kan finnas omständigheter i fallen, där man har information om det omgivna landskapet, vilket gör att även om de ser lika ut som någon i grannkommunen, så är det inte samma förutsättningar. Det kan också vara att marken i grannkommunen redan har mycket av en viss typ av mark, vilket gör att avverkning av en miljö som anses bra för en art, exempelvis tretåig hackspett, kan avverkas i grannkommunen, men inte i den egna eftersom det där inte finns så mycket av den miljön kvar. Lundblad ser det här som en viktig fråga, särskilt som det finns en debatt som ibland stärker en bild av att det är väldigt rättsosäkert, vilket gör att han ser att det finns ett behov att bli ännu mer tydlig och bättre på att kommunicera och motivera för varför olika beslut tas.

4.3.2 Intressenter

Myndighetens samspel med externa intressenter är ett återkommande tema i intervjun, där samverkan lyfts fram som en central del av Skogsstyrelsens arbete. För att driva hållbarhetsfrågor inom svenskt skogsbruk behöver Skogsstyrelsen arbeta ut mot de skogliga aktörerna och skogsorganisationerna. Historiskt har myndigheten haft en aktiv roll genom rådgivning, utbildningsverksamhet och samverkan kring skogsskötsel med både stora och små markägare. Samtidigt finns det enligt Lundblad begränsningar i detta arbete idag. Det pågår diskussioner om en ny satsning på området, men de fasta statsmedlen och beroendet av projektfinansiering, exempelvis från EU, sätter ramarna för vad som är möjligt. Lundblad beskriver också hur större skogsföretag ofta har tillgång till intern kompetens och kunskap, exempelvis med anställda forskarutbildade experter, vilket gör att deras hållbarhetsarbete i många fall är självförsörjande.

Skogsstyrelsen deltar i flera samverkansprocesser, där exempelvis Skogsstyrelsens sektorsråd syftar till att skapa dialoger om skogliga frågor – inte fatta beslut, samt ge myndigheten möjligheten att pröva idéer samtidigt som aktörer kan lyfta sina perspektiv. Lundblad framhåller att det bedrivs mycket samverkan, men att det inte alltid är jämställt eftersom "de största aktörerna har väldigt mycket personal och stora ekonomiska muskler, för de har möjlighet att vara med överallt och lägga mycket krut på påverkansarbete på olika sätt, medan andra mindre eller ideella organisationer har svårare att finansiera de här" - Lundblad. En positiv utveckling är dock att digitala möten underlättat dialogen, genom att minska både restider och kostnader.

Utöver sektorsråd sker samarbete även i andra former. Skogsstyrelsen genomför exempelvis *sektorsdialoger*, vilket är bilaterala möten med olika aktörer inom skogssektorn, som enligt Lundblad ger mer nyanserade och öppna samtal än i större offentliga sammanhang. Han lyfter också att synen på hållbarhet varierar inom sektorn – både mellan och inom stora och små aktörer. De större företagen har i regel

bättre förutsättningar att delta i dialoger och att driva hållbarhetsarbete, tack vare sina resurser och tillgång till expertis inom exempelvis klimat, biologisk mångfald och jämställdhet. I vissa fall kan samverkansprocesserna leda till påverkan på riktlinjer och rekommendationer. Skogsstyrelsen har däremot inte mandat att fatta beslut i dessa sammanhang, utan är bundna av de uppdrag som ges från regeringen. Av erfarenhet har myndigheten därför blivit mer försiktig med att utlova hög delaktighet, eftersom det inte alltid finns möjlighet att infria förväntningarna fullt ut.

4.3.3 Ansvar och lagar

En stor del av intervjun behandlar hur lagar och regelverk – särskilt från EU – påverkar skogssektorn och Skogsstyrelsens arbete. Under de senaste åren har EU, genom bland annat den gröna given och art- och habitatdirektiv, tagit ett större grepp om miljörelaterade frågor som påverkar skogen, trots att skogspolitik formellt är en nationell angelägenhet. Det har medfört ökade krav på biologisk mångfald, klimatnytta samt rapportering och kontroll, vilket förändrat förutsättningarna och spelplanen för både myndigheter och näringsliv. Skogsvårdslagen betraktas som en minimilag, vilket innebär att skogsägare förväntas göra mer än lagen kräver för att bidra till miljömålen. Gråzonen som skapas innebär ett behov av stödjande och rådgivande insatser. Lundblad menar att branschen har olika syn på detta arbete: “En del skulle nog vilja ha tydligare och enklare regelverk, men med fortsatt höga ambitioner. Andra ser nog gärna att man ytterligare avreglerar och tycker att det är för krångligt idag” – Lundblad.

När det gäller incitament för miljöhänsyn delar Lundblad upp det i två huvudspår. Det ena handlar om regelstyrda krav vid exempelvis avverkning, där åtgärder som att spara träd med höga naturvärden eller undvika körskador är en förutsättning för att få vara verksam – utan att någon ekonomisk ersättning ges. I stället förväntas marknaden premiera ansvarstagande genom högre betalning för varor som, exempelvis, är miljöcertifierade genom FSC. Dock har det uppstått osäkerhet kring FSC-certifieringens framtid och garantier kring hållbart skogsbruk, i och med att några stora aktörer övervägt att lämna certifieringen.

Det andra spåret gäller formellt skydd av skogsmark, såsom biotopskydd, reservat eller naturvårdsavtal, där staten ger ekonomisk ersättning. Diskussionen här rör hur man bäst möter markägares drivkrafter samtidigt som man säkerställer att områden med faktiska naturvärden skyddas. Enligt Lundblad fungerar dagens system i många fall, då skogsägare kan fortsätta nyttja skogen exempelvis för jakt. Däremot finns en konflikt mellan industrins behov av råvara och miljöhänsyn, där exempelvis större avsättningar eller lämnade träd ses som en kostnad. Lundblad nämner *Biokrediter* som ett tänkbart styrmedel för att ersätta vid exempelvis kolinlagring genom bevarande av träd. Lundblad menar att ekonomiska incitament utöver dagens regelverk är relativt svaga, särskilt jämfört med lockelsen i att avverka lite mer. Han påpekar också att det saknas EU-stöd för skogen motsvarande det jordbruket får genom exempelvis gårdsstödet, vilket gör att detta är intressanta frågor för framtiden.

Enligt Lundblad har EU:s ökade engagemang i skogsrelaterade miljöfrågor under senaste decenniet haft stor påverkan på skogsbruket i Sverige. Han beskriver hur det länge fanns en viss passivitet inför EU:s skogspåverkan, men att detta nu förändrats eftersom det finns många lagar som kan påverka skogsbruket – i vissa fall även direkt utan nationell implementering. Även om det finns utrymme för påverkan, sker det slutgiltiga beslutsfattandet på politisk nivå: “I slutändan så bestämmer kanske regeringen som den har lovat i sina val... man har gått till val med att ja men vi ska inte ha någon reduktionsplikt, sen ökar utsläppen, och då har man inte riktigt löst hur man ska göra istället”, säger Lundblad och lyfter klimatpolitiken som exempel.

Lundblad nämner även hur kraven på hållbarhetsredovisning och hållbarhetssäkring har ökat. Särskilt större skogsföretag måste kunna visa ansvar i hela värdekedjan – “från ax till limpa” – vilket även påverkar deras val av exempelvis underleverantörer. Lundblad menar att detta är en del av en bredare förskjutning där EU, från att tidigare ha haft en marginell roll i skogsfrågor, nu blivit en central aktör som snabbt förändrar spelplanen, vilket även speglas i debatten. EU-lagstiftning har blivit ett slags påtryckningsmedel som förändrar förutsättningarna för företagens hållbarhetsarbeten.

4.3.4 Handling och omställning

Lundblad beskriver hållbarhetsfrågan som lite av en “spänd fjäder” inom skogsbruket, där det råder olika syn på vad hållbarhet innebär. Ett perspektiv är att skogsbruket ska leverera biomassa inom ramarna för att miljömålen ska kunna nås. Miljömålen upplevs dock ibland som betungande och i konflikt med ekonomisk tillväxt, vilket tydliggör en målkonflikt mellan att bevara biologisk mångfald och samtidigt möjliggöra ett stort uttag av biomassa. Vidare anser Lundblad att framtidens skogar behöver skötas annorlunda – med mer lövinslag och blandskog – för att möta klimatförändringar och andra utmaningar.

“Även om skogen är en förnybar resurs, som finns här och nu, så finns en begränsad mängd råvara som vi kan ta ut, och då gäller det väldigt mycket att använda den till så bra saker som möjligt” - Lundblad. Skogsstyrelsens kärnuppgift är inte att hantera sådana frågor, men kan däremot bidra genom exempelvis skogliga konsekvensanalyser och diskussioner om avverkningsnivåer, som idag ligger runt 95 miljoner kubikmeter per år – en nivå som varit relativt konstant det senaste decenniet. Vad som är långsiktigt hållbart är dock inte självklart, men olika verktyg används för att modellera möjliga scenarier och långtidsanalyser.

Samspelet mellan långsiktig skogsskötsel och kortsiktig politik är komplext. Lundblad lyfter hur regeringsskiftet påverkar riktningen: “...vi brukar påtala också till vårt departement att, det fungerar inte för oss att plötsligt avsluta en pågående verksamhet från sista december till första januari...”. Skogsbruket kan därmed uppfatta politiken som ryckig, medan miljörörelsen ofta upplever att förändringarna är otillräckliga. För Skogsstyrelsen kan detta också skapa en viss frustration när nya satsningar och beslut lanseras utan realistiska förväntningar.

Skillnaderna inom branschen är också stora vad gäller kunskap och kunnighet om miljöfrågor. Engagemang i frågor som biologisk mångfald ses som ett område med utvecklingspotential för hela branschen. Trots utmaningarna har Lundblad en hoppfull syn på skogssektorns framtid. Han menar att branschen gör rätt analys när den ser sig som en framtidsbransch. Liksom jordbruket arbetar skogsbruket med biomassa som kan användas hållbart och långsiktigt. Däremot har jord – och skogsbruket politiskt glidit isär, trots att många gårdar kombinerar båda. Här ser han möjligheter att återknyta kopplingen och skapa moderna, integrerade lösningar som är mer hållbara. Att skapa ett mer hållbart skogsbruk kräver förändring – något som inte alltid gynnar alla aktörer. “Det är samtidigt en omställning och förändring, alla blir såklart inte vinnare, utan vissa affärsmodeller kommer att hamna på historiens sophög” - Lundblad.

5. Analys, resultat och diskussion

I det femte kapitlet analyseras det insamlade empiriska materialet utifrån det teoretiska ramverket, vilket leder till studiens resultat. Resultatet jämförs även med tidigare liknande studier i en slutlig diskussion. Kapitlet utgår från studiens frågeställningar, vilka åter presenteras nedan:

*Vilka samhällsstrukturer påverkar skogsföretags arbete med hållbar utveckling?
Hur skapar relationerna mellan samhällsstrukturer utmaningar och möjligheter
för skogsföretagen i deras arbetsprocesser?*

5.1 Analys

Samhällsstrukturer beskrivs ha grunden i mänskliga handlingar, där de sociala relationerna mellan individer och företag bygger upp dessa strukturer (Radcliff-Brown 1940). Cirkulära och hållbara praktiker är därmed alltid betingade av den sociala strukturen (Nesterova & Bush-Hansen 2023), vilket gör att förändringar och omställningar inom olika hållbarhetsutmaningar sätter krav på både individer som samhälle (Jackson 2009). Genom det teoretiska ramverket kunde fyra teman identifieras i det insamlade empirimaterialet från Stora Enso, Södra och Skogsstyrelsen, vilka kunde relateras till olika samhällsstrukturer och relationer. Dessa teman presenteras i tabell 3 på nästa sida, tillsammans med exempel på empiri från fallen.

Tabell 3. Sammanfattande tabell av det insamlade empirimaterialet.

	<i>Stora Enso</i>	<i>Södra</i>	<i>Skogsstyrelsen</i>
Organisation och Beslut	Hållbara produkter stärker positionen på marknaden, en strategi som både skapar möjligheter och som bygger motståndskraft. <i>Aktieägare</i>	Affärsmodell som bygger på biobaserade produkter. Hållbarhetsfrågor utgör grunden i verksamheten. <i>Skogsägare</i>	Verkar för att den svenska skogen sköts på ett sätt som uppfyller de skogspolitiska målen. <i>Regeringen</i>
Intressenter	<i>Samarbeten</i> och partnerskap med <i>intressenter</i> är viktigt för att kunna skapa värdefulla och hållbara produkter. <i>Kommunikationsflöden, samarbeten, partnerskap.</i>	<i>Medlemmarna</i> spelar en viktig roll i hållbarhetsarbetet. <i>Ledningens</i> ambition präglar hur långt företaget når. <i>Samarbeten, kommunikation, dialoger.</i>	Arbetar mot de <i>skogliga aktörerna</i> och <i>skogsorganisationerna</i> för att driva hållbarhetsfrågor. <i>Samspel, samverkan, dialoger.</i>
Ansvar och Lagar	Har ett <i>ansvar att skydda</i> biodiversitetsförluster inom alla deras verksamheter. Följandet av <i>lagar</i> viktigt – kan leda till ekonomiska konsekvenser.	<i>Stort ansvar</i> att bruka skogen på ett ansvarsfullt sätt. <i>Lagstiftning, EU, mm. kan försvåra</i> hållbarhetsarbetet, också skapa möjligheter.	Ökade krav, förändrade förutsättningar. Marknaden förväntas premiera <i>ansvarstagande</i> . <i>EU-lagstiftning</i> och <i>politik</i> stort inflytande.
Handling och Omställning	Ökad <i>motståndskraft</i> genom <i>innovationer</i> och hållbarhetsarbete. <i>Teknologi, innovationer, forskning, tidsperspektiv, cirkulär bioekonomi.</i>	<i>Kunskap, utbildning, forskning och teknologi</i> är centrala delar för <i>omställningen</i> . <i>Innovationer</i> driver tillväxt. <i>Cirkularitet</i> .	<i>Långsiktig</i> skogsskötsel och <i>kortsiktig politik</i> - komplext. <i>Kunskap, engagemang, integrering.</i> <i>Omställning</i> – alla blir inte vinnare.

Som tabell 3 illustrerar finns det såväl samstämmighet som olikheter för de olika teman som har identifierats mellan fallen. Samarbeten, samverkan och kommunikation är exempel på aspekter som alla tre ansåg var viktiga för att kunna arbeta och utveckla hållbarhetsarbetet inom skogsindustrin och mellan olika skogsintressenter.

En annan del som framkom som betydande för samtliga, var hur lagar och politiska beslut har ett stort inflytande på hur skogsföretag arbetar med hållbarhet i form av satsningar, styrande och handlingar. Det finns däremot en skillnad i hur Stora Enso och Södra talar om hur beslut tas, där Södra lyfter hur skogsägarna som äger och är medlemmar i Södra är de som är i fokus, medan Stora Enso fokuserar på sina aktieägare. I följande underavsnitt ges en djupare analys av det empiriska materialet tillsammans med teorier och koncept som presenterades i det teoretiska ramverket.

5.1.1 Corporate governance och intressenter

Företag styrs av olika samhällsstrukturer och processer, vilket även influerar hur de agerar och opererar sin verksamhet (Khan 2011), samt hur de interagerar med sina intressenter (Becht *et al.* 2003). Skogen är ett komplext och adaptivt system (Pokorny-Kindlaman 2024), vilket gör att styrning och beslut blir centrala delar (Nutt & Wilson 2010), där det krävs att skogsföretagen har ett brett perspektiv på intressenter (Mitchell *et al.* 1997) och andra samhällsstrukturer (Khan 2011) för att kunna ha en effektiv styrning. Stora Enso och Södra är företag med två olika företagsformer, vilket gör att deras styrning skiljer sig åt, även om de båda beskriver sig ha en stark grund i hållbara produkter och tjänster. Stora Enso och Nordin från Södra listar intressenter som kunder, leverantörer, myndigheter och regeringar, anställda, naturen och omvärlden i stort som viktiga intressenter som de har dialoger med och som de anses påverkas av eller påverkar verksamheten. Båda beskriver hur ökade förväntningar och krav på hållbarhetsarbete gör att skogsföretagen måste kunna svara upp med ambitiösa klimatarbeten.

Skogsföretagen har därmed liknande samhällsstrukturer som påverkar dem, men de skiljer sig även åt, bland annat pga. de olika intressenter som påverkar och påverkas av företagen. De olika intressenternas attityder, förväntningar och krav behöver tas i beaktning, vilket skiljer sig mellan företag (Freeman 1984). Stora Enso (2024) beskriver exempelvis hur aktieägare är en del i deras styrande organ tillsammans med styrelsen och VD:n. De beskriver också hur de skapar värde för sina aktieägare genom deras hållbara strategier och produktion. Detta kan jämföras med Södra, som beskriver hur det är medlemmarna och skogsägarna som styr Södra, även om koncerngemensamma beslut som rör exempelvis klimatmål fattas i styrelsen och koncernledningen, vilket gör att ledningens ambition många gånger präglar hur långt företagets hållbarhetsarbete når (Nordin 2025). Att aktieägare och medlemmar är de som prioriteras, och är mer styrande intressenter hos Stora Enso och Södra, relaterar till hur intressenter som är närmare företaget både har insatser och påverkan i företaget, medan andra intressenter som är längre bort från företaget inte har någon insats i företaget men en påverkan (Fassin 2009). Interessegrupperns attribut påverkar hur anspråk prioriteras, där makt har en stor påverkan på företags prioritering och involvering av intressenter (Boessos & Kumar 2009).

Företag behöver anpassa sig till sin specifika kontext eftersom de påverkas av mänskliga handlingar och dess sammanhang, där styrning behöver vara såväl innovativt, flexibelt och adaptiv (Letza *et al.* 2004). Det gör att företag behöver ha en styrning som kan anpassas för att ha en fungerande verksamhet (Shrivastava & Addas 2014). Nordin (2025) talar om hur Södra inte ska öka uttaget från skogen, utan istället behöver anpassa sin verksamhet genom att öka förädlingsgraden och

använda skogsråvaran mer resurseffektivt för att skapa förnybara produkter. Stora Enso talar även de om att behöva arbeta mer resurseffektivt, och hur utmaningarna med resursbrist, klimatförändringar och ökade krav på cirkularitet även kan skapa nya företagsmöjligheter genom att nya hållbara produkter stärker deras position på marknaden, samt att de bygger upp en motståndskraft för framtida utveckling. Flexibiliteten kan däremot ibland vara svår, eftersom den globala värdekedjan kommer med störningar, vilket även kan påverka företagens kostnader (Stora Enso 2024). Det gäller därmed att ta vara på den begränsade mängden råvara som vi kan ta ut på bästa sätt, även fast det är en förnybar resurs (Lundblad 2025).

En sak som därmed är viktig för skogsföretags hållbarhetsarbete är samarbete, samverkan, kommunikation och kunskapsutveckling (Stora Enso 2024; Lundblad 2025; Nordin 2025). Eftersom företags handlingar, regeringens politik och konsumenters val är starkt sammankopplade, krävs att företag och de som påverkar dem samarbetar för att skapa en positiv förändring (Shrivastava 1995b). Förutom att medvetna dialoger främjar reflektion och respektfull diskussion om hållbar utveckling, kan kommunikativa partnerskap även visa på maktrelationer, vilket kan ge insikt i hur strategier och dialoger behöver förändras för att utveckla samarbeten och hållbarhetsarbetet framåt (Meppem 2000; Lundblad 2025). Värdeskapande processer och innovationer ses både som resultat och förutsättningar av interaktionen mellan intressenter, vilka kan utveckla mer hållbara arbetsprocesser (Fobbe & Hilletofth 2021). Skogsföretagen och myndigheten lyfter samverkan och samarbeten med intressenter som centrala och viktiga delar i sina hållbarhetsarbeten, där dessa skapar såväl kunskapsutbyte, stärker hållbarhetsengagemang, relationer och styrning, samt kan bidra till nya innovationer och positioner på marknaden.

Ett företags CG kan inte analyseras endast utifrån ett finansiellt perspektiv, eftersom företag inte är strikt privata eller offentliga angelägenheter, vilket påverkar strategier och företagsstyrning (Letza *et al.* 2004). Nordin (2025) tar exempel upp hur skogsägare idag är de som ibland behöver bära på kostnaden för samhällets hållbarhetsmål, vilket inte blir helt rättvist. Hon menar att skogsägare många gånger gör hållbara val, men att samhället sätter ytterligare krav som kostar mycket för skogsägarna utan att de får någon ersättning. Att det finns positiva förhållanden mellan hållbarhetsarbete och finansiella resultat (Yilmaz 2021, Nogueira *et al.* 2023), är tydligt att såväl Södra som Stora Enso är överens med, genom att de beskriver hur deras verksamhet är såväl beroende som baserad på skogen och dess hållbarhet. Det framkommer däremot att det kan vara svårt med att implementera nya strategier och styrning när politiken inte är långsiktig. Lundin tar upp att Biokrediter eller andra nya affärsmodeller och ekonomiska incitament kan vara viktiga styrmedel i framtiden för att få skogsföretag att exempelvis välja att avverka mindre skog.

5.1.2 Sustainable forest management

De sociala och biologiska förändringarna som konstant sker i samhället påverkar skogsföretags hållbarhetsarbete, vilket gör att företag behöver vara flexibla för att kunna utveckla sin verksamhet (Hahn & Knoke 2010). Att arbeta med SFM handlar därmed inte alltid om att hitta en sann väg, utan att hitta kopplingar mellan olika delar i skogslandskapet och arbeta med ansvar och kunskap för att utveckla håll-

barhetsarbetet (Wang 2004). Olika åsikter om vilken som är den rätta vägen skapar intressekonflikter, där konflikterna om skogen främst grundar sig i politiska och kulturella dimensioner (Jakobsson *et al.* 2020). Empirin belyser även denna bild, där skogsföretagen lyfter regleringar och politik som en stor påverkande kraft som kan försvåra hållbarhetsarbetet.

The main challenge in terms of sustainability matters lies in the evolving regulatory landscape and political decisions on forest resources, which could limit the availability of wood, increase costs, and reduce investment opportunities. – Stora Enso 2024, s. 73.

Det innebär att man som företag behöver lägga väldigt mycket tid, administrativ tid, på att klara rapporteringarna istället för att fokusera på en verklig förändring som bidrar till en bättre värld, om jag uttrycker mig så. Det är ett hinder just det när man tappar den stora bilden och istället fokuserar på detaljregleringar – Nordin 2025.

Lundblad (2025) lyfter hur EU har fått en alltmer betydande roll för svenskt skogsbruk och företags förutsättningar för hållbarhetsarbete. Samtidigt är samspelet mellan den långsiktiga skogsskötseln och den kortsiktiga nationella politiken i Sverige komplex (*ibid.*), där såväl företagsverksamhet som skogen kräver långsiktighet för att vara hållbar och kunna utvecklas (Stora Enso 2024; Nordin 2025). Kritiken mot den svenska ”more of everything” strategin är att den sätter upp mål som i sin natur skapar konflikter och fortsätter prioritera ekonomiska processer (Beland *et al.* 2017). Regleringar i Sverige som ämnar öka den biologiska mångfalden kan exempelvis i vissa fall leda till försämrade SFM (Jakobsson *et al.* 2020), där även breda regleringar som ämnar hantera framtida hållbarhetsutmaningar riskerar att försämra skogsföretags förmåga att agera på dagens hållbarhetsutmaningar (Beland *et al.* 2017). Rättsosäkerhet är även en fråga som diskuterats i debatten om hantering av skogen, där Lundblad (2025) ser det som viktigt att bli tydligare och bättre i kommunikationen med skogsägare, där det ges tydliga motivationer till varför olika beslut har tagits.

Uppfattningen om de politiska instrumenten i Sverige skiljer sig mellan olika intressentgrupper (Sandström *et al.* 2020). ”En del skulle nog vilja ha tydligare och enklare regelverk, men med fortsatt höga ambitioner. Andra ser nog gärna att man ytterligare avreglerar och tycker att det är för krångligt idag” (Lundblad 2025). Vissa uppfattar politiken som ryckig, medan andra upplever att de förändringar som görs är otillräckliga (*ibid.*). Olika incitament för hållbarhetsarbete hos skogsföretag kan både innebära regler och krav som måste följas för att företaget ska kunna bedriva sin verksamhet, men det kan också bestå av ekonomiska ersättningar från staten för utökad miljöhänsyn (*ibid.*). Marknaden förväntas dock premiera ansvarstagande och olika hållbarhetsinitiativ genom högre betalning. En kombination av den privata marknaden och effektiv samhällspolicy ses som viktigt för att kunna uppnå SFM (Sirey *et al.* 2005). Gapet mellan olika aktörsgrupper och politiken gör därmed genomförandet svårare (Andersson *et al.* 2022), där även oenigheter mellan intressenter skapar problem eftersom en intressents bästa scenario kan vara den andres värsta (Löfroth *et al.* 2023).

Det är lättare för företag att presentera önskade framtidsscenario än att beskriva hur man tar sig dit (Sandström *et al.* 2020). Intressentkunskap i kombination med

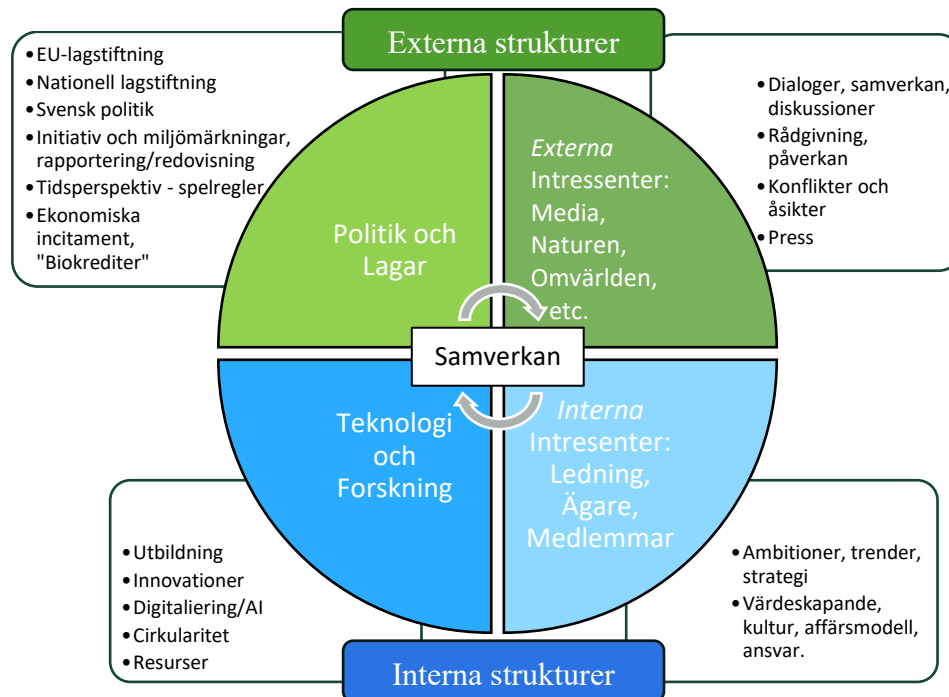
vetenskaplig kunskap vid planering kan däremot underlätta för strategier för olika framtidsscenario (Carlsson *et al.* 2015). Kunskap, utbildning och forsknings beskrivs som viktiga delar för att skogsföretag utveckla hållbarhetsarbetet i sina verksamheter, där innovationer och nya tekniker både kan bidra till nya vinstkällor och öka resultera i ökad cirkularitet (Stora Enso 2025; Nordin 2025). Nordin (2025) lyfter exempelvis hur kontakten med entreprenörerna i skogen är viktiga, eftersom deras förståelses och kompetens för de riktlinjer som Södra har påverkar genomförandet av olika åtgärder i skogen. Det visar på hur samhällsstrukturer, miljö och handlingar påverkar och interagerar med varandra, där agents beslut bestäms av både egen motivation och miljömedvetenhet, som av samhällsstrukturer (Binder 2007).

Valet av förvaltningsstrategi har en avgörande roll för att kunna uppnå specifika resultat, vilket visar på hur mänskliga handlingar påverkar hur systemet anpassas (Pokorny-Kindlman 2024). Relationen till skogen ser också olika ut, där skogsägare kan beskrivas som en spegling av samhället i stort, vilka alla har sina olika intressen och mål för sitt brukande (Nordin 2025). Många som ärvt sina skogsfastigheter har ofta en stark känsla av ansvar för bevarande av skogen för framtidens generationer (*ibid.*). Det kopplar till hur hållbar utveckling kan ses som en förening mellan ekonomisk prestation, social delaktighet och miljömässig motståndskraft, där CE kan ses som ett villkor för hållbarhet (Geissdoerfer *et al.* 2017). Eftersom handlingar som företag utför både har långsiktiga och kortsiktiga effekter på miljön, påverkar handlingarna även företaget och strukturerna som omger dem (Binder 2007).

”När du har en politik i förändring, så försöker alla intressenter att påverka utkomsten av den politiken” (Nordin 2025). Större skogsföretag har i regler bättre förutsättningar att delta och påverka i samverkansprocesser, vilka ibland kan ändra riktlinjer och rekommendationer, eftersom större företag ofta har tillgång till större resurser och expertis om klimat, jämställdhet och biologisk mångfald (Lundblad 2025). Däremot anser Nordin (2025) att politiken och spelreglerna behöver bli mer stabila och anpassade till de nationella förutsättningarna för att över tid fungera som stöd i den gröna omställningen. Detta kan vara svårt när EU har blivit en mer central aktör som påverkar skogsfrågor och som snabbt förändrar spelplanen (Lundblad 2025). Samtidigt konstaterar Lundblad att ett mer hållbart skogsbruk kräver förändring, vilket inte alltid gynnar alla aktörer, där vissa affärsmodeller och arbetsprocesser kommer att försvinna.

5.2 Resultat

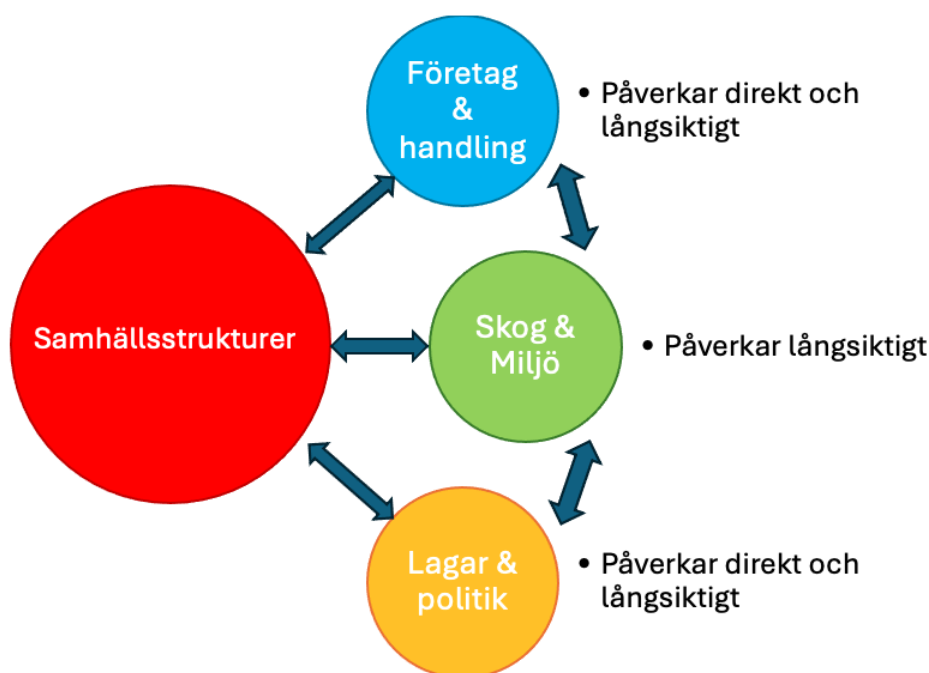
Utifrån ovan empiri och analys har studien resulterat i en samling av samhällsstrukturer som ses påverka skogsföretags hållbarhetsarbete. Resultatet illustreras genom figur 6 nedan.

Figur 6. Samhällsstrukturer som omger och påverkar skogsföretags hållbarhetsarbete.

Likt hur intressenter påverkas av såväl interna som externa aktörer (Lindkvist *et al.* 2014) påverkas skogsföretag av externa och interna strukturer, där dessa strukturer formar, begränsar och influerar hur företag kan agera i sitt hållbarhetsarbete (Jackson 2009). Detta relaterar till hur Fassin (2009) beskriver att externa intressenter påverkar företag utan att ha en insats, medan interna intressenter har såväl en påverkan som insats i företaget. De externa strukturerna påverkar skogsföretagens hållbarhetsarbete även fast de inte har en aktiv del i företagandet, medan de interna strukturerna påverkar företaget samtidigt som de har en aktiv del i företagets verksamhet. Externa strukturer har därmed en stor påverkan även på interna strukturer, där exempelvis politiska beslut och lagar sätter ramen för vilka hållbarhetsåtgärder som skogsföretagen anser vara lönsamma. Det som också belyses i empirin, är att samverkan, samarbeten och dialog är viktiga delar för att skogsföretag ska kunna arbeta med hållbarhet, och kunna hantera de samhällsstrukturer som påverkar skogsföretagen.

Samhällsstrukturerna som identifierats genom figur 6, leder även till hur samhällsstrukturer och skogsföretag interagerar med varandra. Binder (2007) visar i sin modell (se figur 4 i kapitel 2) hur miljö, samhällsstrukturer och handling interagerar med varandra och agenten (företaget). I denna studie har en liknande interaktion identifierats mellan skogsföretag, samhällsstrukturer och skogen, vilket presenteras i figur 7.

Figur 7. Hur samhällsstrukturer kring skogsföretag interagerar och påverkas av olika aspekter.

Skogsföretag (agenten) tar olika beslut där handlingarna bestäms av såväl sociala externa strukturer som intern personlig motivation (Binder 2007). Utifrån analysen framkommer att det finns en påverkan såväl mellan olika samhällsstrukturer, men också mot samhällsstrukturer, där dessa kan vara antingen direkta eller långsiktiga. Exempelvis belyser samtliga fallföretag att skogen kräver långsiktighet, vilket inte alltid sker genom den politiska miljön som de befinner sig i. Som Binder (2007) talar om, påverkar skogsföretags handlingar både kortsiktigt och långsiktigt miljön, vilket i sin tur påverkar både skogsföretagen och samhällsstrukturen omkring dem. Däremot är effekten av samhällsstrukturer – som lagar och politik, på skogsföretag ofta direkt, där skogsföretag måste agera och följa de nya regler som implementeras. Detta kan jämföras med skogsföretags handlingseffekt på strukturer, vilket kan ske genom samarbeten, kunskapsutveckling och innovationer, men som istället har en långsammare effekt. Skogsföretag hållbarhetsarbete formas därmed såväl av sina egna handlingar, vilket långsiktigt kan påverka de samhällsstrukturer som omger dem, som av befintliga samhällsstrukturer vilka påverkar skogsföretag både direkt och långsiktigt.

Företag anses ha en stor del av makten, kunskapen och resurserna till att skapa förändring (Shrivastava 1995b), och genom att ta steget mot en cirkulär praktik, kan de även förändra den sociala strukturen (Radcliff-Brown 1940), där de befintliga strukturerna influerar hur svårt eller enkelt det är för företagen att agera hållbart (Jackson 2009). Skogsföretag anser själva att de har en viktig roll i att driva förändringen mot ett hållbart skogsbruk, och vara en del i den hållbara utvecklingen i samhället. Samhällsstrukturerna (se figur 6) som omger skogsföretagen kan både skapa möjligheter genom exempelvis samverkan och nya innovationer, men också

hindra genom administrativa och krångliga regler, och kortsiktig politik. Även om Sverige har ”frihet under ansvar”, påverkar EU, rapporteringskrav, ekonomiska incitament mm. vilka handlingar som är genomförbara.

5.3 Diskussion

Forskning om samhällsstrukturer, skog och hållbarhet är inget nytt. Tidigare forskning har bland annat undersökt och fokuserat på olika intressekonflikter i skogen (Eriksson 2012; Beland *et al.* 2017; Jakobsson *et al.* 2020; Andersson *et al.* 2022; Löfroth *et al.* 2023), vilket denna studie också berör. Resultatet i denna studie visar på vilka samhällsstrukturer som påverkar skogsföretags hållbarhetsarbete (se figur 6), där de externa strukturerna som identifierats ses ha en påverkan på de interna strukturerna även fast de inte har en insats i företaget. Detta relaterar till Olofsson och Jakobssons (2023) studie, som även den visar på hur externa faktorer kan ha ett större inflytande på skogsföretags hållbarhetsarbete än interna. Denna insikt relaterar även till hur interaktionen ser ut mellan samhällsstrukturer och skogsföretag, och hur de både kan skapa möjligheter och begränsningar för företagen. Resultatet visar däremot även på hur interna strukturer, som ledares motivation och engagemang är betydelsefullt för hur medarbetare uppfattar ambitionen och hur företaget arbetar med hållbarhet (Nordin 2025).

I studien framkommer det bland annat att politiska beslut har en direkt påverkan på företagen, där nya snabba politiska beslut skapar problem för skogsföretag som arbetar med längre tidsperspektiv. Likt Beland *et al.* (2017) studie visar denna studie på hur regler som ämnar att hantera nya hållbarhetsutmaningar inom skogsbruket kan begränsa skogsföretag att agera på nuvarande hållbarhetsutmaningar. I studien framkommer det att samspelet mellan kortsiktig politik och långsiktig skogsskötsel anses vara komplext (Lundblad 2025), där skogsföretag önskar långsiktighet och ändamålsenliga mål och regelverk (Stora Enso 2025; Nordin 2025). Det uppfattas finnas ett glapp mellan skogsägares möjligheter och samhällets krav, där skogsägare idag behöver bära på kostnaderna för samhällets mål om hållbarhet (Nordin 2025). Andersson *et al.* (2022) talar även de om att det finns ett gap mellan aktörer och den officiella politiken vad gäller hur olika mål inom skogs- och klimatpolitiken ska genomföras.

Jakobsson *et al.* (2020) studie visar på hur konflikterna i skogen främst handlar om politiska och kulturella dimensioner än tekniska och att vissa regleringar i Sverige tenderar att resultera i negativa effekter för SFM istället för positiva. I denna studie har ett liknande resultat identifierats, där både de interna och externa strukturerna till största del kopplar till politiska dimensioner och olika intressenter, vilka skogsföretagen behöver förhålla sig till i sitt hållbarhetsarbete. Studien visar däremot på hur dessa aspekter interagerar med varandra, och hur detta även påverkar tekniska aspekter som innovationer och nya arbetssätt. Vidare visar denna studie även på hur detta relaterar till långsiktighet, kunskap, utbildning och samverkan. Carlsson *et al.* (2015) talar om hur scenarioutvecklingsprocesser – där en kombination av intressentkunskap och vetenskaplig kunskap vid planering, är viktigt för att kontinuerligt planera och skapa bättre förutsättningar för framtidens skogsbruk. Detta framkommer som viktigt i studien där skogsföretagen redan besitter på stor

kunskap och resurser, samtidigt som de aktivt samarbetar med andra för att både utveckla sin egen verksamhet, men också för att skapa förändringar i samhället.

Hahn och Knoke (2010) belyser hur det är viktigt för skogsföretag att vara flexibla för att kunna arbeta på ett hållbart sätt utifrån samhällets kontinuerliga förändring som omger företagen. Som tidigare nämnt visar studien hur kortsiktiga politiska beslut försvårar skogsföretagens hållbarhetsarbete, men även myndigheters arbete som också kan påverka skogsföretag. För att skogsföretag ska kunna arbeta mer hållbart, satsa på olika hållbara innovationer, tekniker och kunskap än vad de gör idag krävs ekonomiska incitament eller kompensation som är långsiktiga. Nordin (2025) talar om att det exempelvis bör finnas en ekonomisk kompensation för skogsägare som väljer att göra mer, eftersom de är dem som får bära en del av kostnad för samhällets hållbarhetsutveckling. Lundblad (2025) talar om hur ekonomiska incitament som biokrediter för exempelvis kolinlagring i sin skog skulle kunna stärka skogsföretags och skogsägares ambitioner och vilja för att bevara träd.

Lagar och regler skapar därmed en ram för vad skogsföretag måste göra, men påverkar även skogsföretag i vad de satsar på (innovationer, teknik, metoder, handlingar), och om de ser det som ekonomiskt lönsamt att ta fler steg mot en ett hållbart skogsbruk. Likt hur andra studier visat på ett positivt förhållande mellan finansiella resultat och hållbarhetsarbete (Yilmaz 2021, Nogueira *et al.* 2023) visar även denna studie på att Skogsföretag är medvetna om att de måste arbeta med hållbarhet, långsiktighet, innovationer, kunskapsutveckling och samarbeta för att kunna driva en hållbar och lönsam verksamhet, och att det kan skapa möjligheter för företagen – även om det inte alltid är lätt att göra pga. befintliga samhälls-strukturer.

6. Slutsatser

Det sjätte och sista kapitlet presenterar studiens slutsatser, vilka ämnar besvara studiens frågeställningar samt uppfylla studiens syfte. Slutligen i det sista kapitlet ges även en kritisk reflektion i kombination med förslag på framtida forskningsområden.

6.1 Studiens slutsatser

Hållbarhetsarbete – är det ett spel i samhällsstrukturernas händer? Utifrån den insamlade empirin framgår att skogsföretag påverkas av olika samhällsstrukturer, samtidigt som skogsföretags och intressenters handlingar, men även olika så kallade ”spelregler”, påverkar samhällsstrukturer. En slutsats som kan dras är att externa samhällsstrukturer har en större påverkan på hur skogsföretag arbetar med hållbarhetsfrågor, även om interna strukturer också har en viktig roll i hur de agerar och svarar på de olika hållbarhetsutmaningarna. Ledningen, medlemmar, aktieägare har en stor påverkan på i vilken riktning som företag styr sin verksamhet, men externa faktorer som politiska beslut och regler påverkar vad företag måste göra samt vad som ibland är möjligt att göra.

En annan slutsats är att den långsiktiga bransch som skogsföretagen befinner sig i behöver få stöd av mer långsiktiga politiska åtgärder, regler och incitament, vilket kan vara svårt på grund av den politiska strukturen som skogsföretag befinner sig i. Omställning är något som tar tid, och även om skogen anses vara en förnybar resurs, är den inte oändlig. EU:s ökade inflytande, politik som snabbt kan förändras, och intressenter med ökat intresse, kan skapa en obalans i spelplanen och samhällsstrukturer, vilket försvårar skogsföretags utveckling av deras hållbarhetsarbete.

Slutsatsen om långsiktighet relaterar till slutsatsen om att innovation, teknik och utbildning är viktiga delar för att skogsföretag ska kunna fortsätta arbeta med att utveckla sitt hållbarhetsarbete, och följa en mer hållbar utveckling. Dessa skapar även möjligheter för företagen att stärka sin marknadsposition, skapa nya inkomstkällor och ökad motståndskraft för framtiden. Detta arbete kräver även stöd och samarbete mellan olika intressenter, där såväl ledning, konkurrenter och politiker är viktiga aktörer. Samhällsstrukturer beskriver handlingar mellan människor, där miljö, handlingar och samhällsstrukturer formar och påverkar varandra.

Mot bakgrund av denna studies analys, resultat och diskussion, ses skogsföretag därmed stå inför både stora utmaningar, men också möjligheter, vilka kräver en mer enad och långsiktig strategi för att kunna driva en mer hållbar skogsindustri utifrån de samhällsstrukturer som finns.

6.2 Kritisk reflektion och framtida forskning

Som metodkapitlet redogjorde för har empirin samlats in genom två olika metoder, intervjuer och en innehållsanalys. Även om syftet med denna metod var att stärka studiens resultat – där metodvalet gjorde det möjligt att samla empiri från två skogsföretag med olika ägarformer, är det skillnad på att hålla intervjuer och att göra en innehållsanalys. Det gör att studiens resultat påverkats av insamlingsmetoden, där ett annat resultat kan ha uppstått om även Stora Enso hade intervjuats. Samtidigt hade resultatet även kunnat påverkats om en annan respondent från Södra eller Skogsstyrelsen hade intervjuats. Vidare är Stora Enso och Södra endast två skogsföretag av många andra i Sverige, även om de tillhör de största, vilket gör att de inte representerar eller kan generaliseras för hela industrin. Resultatet bidrar däremot med att ge en inblick i en del av den sociala verkligheten runt skogsföretagen och hur det kan se ut. Framtida studier skulle därmed kunna studera flera fall, jämföra andra ägandeformer, samt/eller använda sig av samma insamlingsmetod istället för olika, för att ytterligare analysera hur samhällsstrukturer påverkar hållbarhetsarbetet inom skogsindustrin. Vidare har denna studie endast fokuserat på den svenska kontexten, och framtida studier skulle med fördel kunna analysera skillnader inom EU, eftersom EU i denna studie sågs som en stor faktor.

Referenser

- Adams, W. C. (2015). Conducting semi-structured interviews: Wholey, J., Hatry, K., Newcomer, K.(red.) *Handbook of practical program evaluation*, 3 uppl., A wiley Imprint. S.492–505.
- Allen, G. M., Gould Jr, E. M. (1986). Complexity, wickedness, and public forests. *Journal of forestry*, Vol.84(4), s.20–23.
- Alvesson, M., Sköldberg, K. (2017). Reflexive methodology: New vistas for qualitative research. Sage, London, 2 Uppl.
- Andersson, M. (2019). *Swedish forests and climate change – A frame analysis of the conflicting interests for the role of Swedish forests in relation to climate change*. Umeå University, Peace and Conflict studies. <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1411824/FULLTEXT01.pdf> [2025-03-11]
- Andersson, M., Bostedt, G., Sandström, C. (2022). The role of Swedish forests in climate change mitigation – A frame analysis of conflicting interests. *Forest Policy and Economics*, Vol.144, 102842
- Avanza (u.å.). *Vad är en aktie?* <https://www.avanza.se/lar-dig-mer/avanza-akademin/aktier/vad-ar-aktier.html> [2025-04-01]
- Ayuso, S., Rodríguez, M. A., García-Castro, R., Ariño, M. A. (2014). Maximizing stakeholders' interests: An empirical analysis of the stakeholder approach to corporate governance. *Business & society*. Vol. 53(3), s.414–439.
- Baumeister, R. F., Leary, M. R. (1997). Writing narrative literature reviews. *Review of general psychology*, Vol. 1(3), s.311–320.
- Becht, M., Bolton, P., Röell, A. (2003). Corporate governance and control. In *Handbook of the Economics of Finance* (Vol.1, s. 1–109). Elsevier.
- Bell, E., Bryman, A., Harley, B. (2022). *Business Research Methods*. 6 uppl., Oxford university press.
- Berlin, C., Eriksson, L.O. (2007). A comparison of characteristics of forest and farm cooperative members. *Journal of Cooperatives*, Vol.20, s.50-63.
- Beland Lindahl, K., Sténs, A., Sandström, C., Johansson, J., Lidskog, R., Ranius, T., Roberge, J.M. (2017). The Swedish forestry model: More of everything? *Forest Policy and Economics*, Vol.77, s.44-55.
- Berg, M. (2022). Kolförrådet ökar mer i brukad skog. *Skogsindustrierna*, 2022. <https://www.skogsindustrierna.se/aktuellt/nyheter/2022/01/kolforradet-okar-mer-i-brukad-skog/> [2025-03-12]
- Berglund, H. (2024). *Hur mår den svenska skogen egentligen?* <https://www.slu.se/artdatabanken/arter-och-natur/naturtyper/skog/skogens-arter-har-det-svart/> [2025-02-20]

- Binder, C.R. (2007). From material flow analysis to material flow management Part II: the role of structural agent analysis. *Journal of Cleaner Production*. Vol.15(17), s.1605–1617.
- Bjärstig, T., Kvastergård, E. (2016). Forest social values in a Swedish rural context: The private forest owners' perspective. *Forest Policy and Economics*, Vol.65, s.17-24.
- Bjärstig, T., Sandström, C., Sjögren, J., Sonesson, J., Nordin, A. (2019). A struggling collaborative process – revisiting the woodland key habitat concept in Swedish forests. *Scandinavian Journal of Forest Research*, Vol.34(8), s.699-708.
- Bocken, N., de Pauw, I., Bakker, C., van der Grinten, B. (2016). Product design and business model strategies for a circular economy. *Journal of Industrial and Production Engineering*, Vol.33(5), s.308-320.
- Boesso, G., Kumar, K. (2009). An investigation of stakeholder prioritization and engagement: who or what really counts. *Journal of Accounting & Organizational Change*. Vol.5(1), s.62-80.
- Bolagsverket (2021a). *Jämför företagsformer*.
https://bolagsverket.se/foretag/jamforforetagsformer.1151.html?TSPD_101_R0=085cfe028fab20009fe7c2a203e0c9ec73224ac9ca771edc9f17e6f025687e6b7e70f56774c4704508dabb3f91143000eba4fc7aa4ceef83c7db0f89657d3d48d7571594430ee04a050df2b82b588b6dd0bd066b9be02c6719664edadbc4fad2 [2025-03-16]
- Bolagsverket (2021b). *Privat eller publikt Aktiebolag?*
https://bolagsverket.se/foretag/aktiebolag/startaaktiebolag/privatellerpubliktaktiebolag.527.html?TSPD_101_R0=085cfe028fab2000623f3d99095936794c4c4b04497f50ba355ec41986e4ef02e8e22f3d3a9649cc08b88411bf143000763627d3c77b924f226a581122e447af3e8b7e78107ef0732b3bd3dc867427f89872e3e4376e1f433b12854623338938 [2025-05-08]
- Boubakri, N. (2011). Corporate governance and issues from the insurance industry. *Journal of Risk and Insurance*. Vol.78(3), s.501–518.
- Brundtland, GH. (1987). Report of the World Commission on Environment and Development: Our Common Future. Oxford University Press.
- Bryman, A., Bell, E. (2017). *Företagsekonomiska forskningsmetoder*. 3 uppl., Stockholm: Liber AB.
- Carlsson, J., Eriksson, L. O., Öhman, K., Nordström, E. M. (2015). Combining scientific and stakeholder knowledge in future scenario development—A forest landscape case study in northern Sweden. *Forest Policy and Economics*. Vol.61, s.122–134.
- Carroll, A.B. (1999). Corporate social responsibility: Evolution of a definitional construct. *Business & Society*, Vol.38(3), s.268–295.
- Chapron, G. (2022). Sweden threatens European biodiversity. *Science*, Vol.378(6618), s.364.
- Ciccarino, I. D. M., & Fernandes, M. E. D. S. T. (2023). A bibliometric review of stakeholders' participation in sustainable forest management. *Canadian Journal of Forest Research*. Vol.54(3), s.252–267.

- Cobia, D., Andersson, B. (2004). *Cooperatives: An Economic and Management Perspective*. Kansas State University.
- Cook, K.S., Whitmeyer, J.M. (1992). Two approaches to social structure: Exchange theory and network analysis. *Annual review of sociology*. Vol.18, s.109-127.
- Crane, A., Ruebottom, T. (2012). Stakeholder Theory and Social Identity: Rethinking Stakeholder Identification. *Journal of Business Ethics*, Vol.102, s.77–87.
- Crane, B. (2018). Revisiting Who, When, and Why Stakeholders Matter: Trust and Stakeholder Connectedness. *Business & Society*. Vol.59(2), s.263–286.
- Creswell, J.W. (2009). *Research Design – Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches*. 3 Uppl., Sage.
- Donaldson, T., Preston, L. (1995). The stakeholder theory of the corporation: Concepts, Evidence and Implications. *The Academy of Management Review*. Vol.20(1), s.65-91.
- Donker, E., Hejkrlik, J. (2021). Does commitment to cooperatives affect the economic benefits of small-holder farmers? Evidence from rice cooperatives in the Western province of Zambia. *Agrekon*. Vol.60(4), s.408-423.
- Drobyshev, I. (2025). Från Kalifornien till Sverige: Lärdomar om skogsbränder och beredskap. *Sveriges Lantbruksuniversitet*, 2025. <https://internt.slu.se/nyheter-originalen/2025/1/skogsbranderikalifornien/> [2025-02-19]
- EFL 2018:672. *Lag om ekonomiska föreningar*. Skatteverket. <https://www4.skatteverket.se/rattsligvagledning/369955.html?date=2025-01-01#section1-4> [2025-04-01]
- Eggers, J., Holmgren, S., Lundström, J., Greiser, C., Wallin, I., Eckerberg, K., Lämås, T., Jonsson, B.G., Brukas, V., Forsberg, M., Trubins, R., Sandström, P., Raitio, K., Horstkotte, T., Bergström, D., Nordström, E.M., Löf, A., Belyazid, S., Skarin, A. (2024). Sveriges skogsbruk är inte hållbart, ministern. *Aftonbladet*, 2024. <https://www.aftonbladet.se/debatt/a/GMolOJ/19-skogsforskare-sveriges-skogsbruk-ar-inte-hallbart-ministern> [2025-03-12]
- Eisenhardt, K. M., Graebner, M. E. (2007). Theory building from cases: Opportunities and challenges. *Academy of management journal*. Vol.50(1), s.25–32.
- Elkington, J. (1997). *Cannibals with forks – Triple bottom line of 21st century business*. Stoney Creek, CT: New Society Publishers.
- Ellen MacArthur Foundation (u.å.). *What is a circular economy?* <https://www.ellenmacarthurfoundation.org/topics/circular-economy-introduction/overview> [2025-04-02]
- Eriksson, L. (2012). Exploring underpinnings of Forest Conflicts: A Study of Forest Values and Beliefs in the General Public and Among Private Forest Owners in Sweden. *Society & Natural Resources*, Vol.25(11), s.1102-1117.
- Europeiska kommissionen (2023). *EU och den svenska skogspolitiken*. https://sweden.representation.ec.europa.eu/events/eu-och-den-svenska-skogspolitiken-2023-03-27_sv [2025-03-07]

- EU-rådet (Europeiska unionens råd). (2025a). *Parisavtalet om klimatförändringar*.
<https://www.consilium.europa.eu/sv/policies/paris-agreement-climate/> [2025-03-06]
- EU-rådet (Europeiska unionens råd). (2025b). *Den europeiska gröna given*.
<https://www.consilium.europa.eu/sv/policies/european-green-deal/>
- Fassin, Y. (2009). The stakeholder model refined. *Journal of business ethics*. Vol.84, s.113–135.
- Flyvbjerg, B. (2006). Five Misunderstandings About Case-Study Research. *Qualitative Inquiry*, Vol.12(2), s.219–245.
- Fobbe, L., Hilletoft, P. (2021). The role of stakeholder interaction in sustainable business models. A systematic literature review. *Journal of Cleaner Production*. Vol.327, 129510.
- Fortnox (u.å.a). *Vad är företagsform?* <https://www.fortnox.se/fortnox-foretagsguide/ekonomisk-ordlista/foretagsform> [2025-03-16]
- Fortnox (u.å.b). *Vad är kooperativ?* <https://www.fortnox.se/fortnox-foretagsguide/ekonomisk-ordlista/kooperativ> [2025-03-16]
- Freeman, R.E. (1984). *Strategic management: A stakeholder approach*. Massachusetts: Pitman.
- FSC (2024). *What is sustainable forestry? Practices & benefits*.
<https://fsc.org/en/blog/sustainable-forestry> [2025-05-12]
- Geissdoerfer, M., Savaget, P., Bocken, N., Hultink, E.K. (2017). The Circular Economy – A new sustainability paradigm? *Journal of Cleaner Production*, Vol.143(1), s.757-768.
- Giddens, A. (1993). *New rules of sociological method*. 2 Uppl., Stanford University Press.
https://books.google.se/books?hl=sv&lr=&id=uyrWvhZ4Mx0C&oi=fnd&pg=PP9&ots=LvcMmx3Www&sig=yq_14dC6AbqZeVir3-kcC2QgMjY&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false
- Globala Målen (u.å). *Om Globala Målen*. <https://globalamalen.se> [2025-02-03]
- Golafshani, N. (2003). Understanding reliability and validity in qualitative research. *The qualitative report*, Vol.8(4), s.597–607.
- Granovetter, M. (2005). The impact of social structure on economic outcomes. *Journal of Economic Perspectives*. Vol.19(1), s.33–50.
- Guba, E. G., & Lincoln, Y. S. (1982). Epistemological and methodological bases of naturalistic inquiry. *ECTJ*, Vol.30(4), s.233–252.
- Hallman, J. (2018). *Här är bolagen som styr Skogssverige*.
<https://www.landlantbruk.se/har-ar-bolagen-som-styr-skogssverige> [2025-03-14]
- Haleem, F., Farooq, S., Cheng, Y., Vejrum Waehrens, B. (2022). Sustainable Management Practices and Stakeholder Pressure: A systematic literature review. *Sustainability*, Vol.14(4), 1967.

- Hannerz, M. (2022). Ny rapport: Hållbart skogsbruk kräver systemskifte. <https://www.slu.se/ew-nyheter/2022/4/ny-rapport-hallbart-skogsbruk-kraver-systemskifte/> [2025-03-12]
- Hannerz, M., Arnesson Ceder, L., Eriksson, A., Lundmark, T. (2024). Skogen och klimatet – vad säger forskningen? Rapport Skog 2024:1. Ver. 2. Sveriges lantbruksuniversitet, Umeå. <https://www.slu.se/globalassets/ew/org/andra-enh/s/forskning/rapportserie/rapport-skog-2024-1-hannerz-web.pdf>
- Hahn, W. A., Knoke, T. (2010). Sustainable development and sustainable forestry: analogies, differences, and the role of flexibility. *European Journal of Forest Research*. Vol.129, s.787–801.
- Holm, S.F. (2025). Anpassa vårt skogsbruk till ett varmare klimat. *Dagens Nyheter*, 2025. <https://www.dn.se/insandare/anpassa-vart-skogsbruk-till-ett-varmare-klimat/> [2025-03-12]
- Holmgren, S., Fischer, K., Lövbrand, E. (2019). Skogens roll i klimatomställningen – Att välja vägar framåt. *Policy Brief SLU, nr.1, november 2019*. Miljökommunikation. <https://www.slu.se/globalassets/ew/subw/mistraec/focus-areas/wp3/policybrief---skogens-roll-i-klimatomstallningen.pdf> [2025-05-31]
- Hopwood, B., Mellor, M., O'Brien, G. (2005). Sustainable Development: Mapping different approaches. *Sustainable development*, Vol.13(1), s.38-52.
- ICA (u.å.). *What is a cooperative?* <https://ica.coop/en/cooperatives/what-is-a-cooperative> [2025-04-02]
- Jackson, T. (2009). *Prosperity without growth: Economics for a finite planet*. 1 Uppl., Routledge. <http://digamo.free.fr/jackson92.pdf>
- Jakobsson, R., Olofsson, E., Ambrose-Oji, B. (2020). Stakeholder perceptions, management and impacts of forestry conflicts in southern Sweden. *Scandinavian Journal of Forest Research*, Vol.36(1), s.68-82.
- Jakoby, O., Lischke, H., Wermelinger, B. (2019). Climate change alters elevational phenology patterns of the European spruce bark beetle (*Ips typographus*). *Global Change Biology*, Vol.25(12), s.4048-4063.
- Jensen, M. (2009). Value Maximization, Stakeholder Theory, and the Corporate Objective Function. I: Chew, D., Gillan S. (red.) *U.S. Corporate Governance* Columbia University press (pp. 3–25). <https://www.degruyterbrill.com/document/doi/10.7312/chew14856-001/html#APA>
- Jordbruksverket (2015). *Jordbruksmarkens ägarstruktur I Sverige*. (Statistikrapport 2015:03). Jordbruksverket <https://jordbruksverket.se/download/18.514d3694172cce07237d7f1d/1592782253936/201503..pdf> [2023-03-01]
- Keenan, R.J. (2015). Climate change impact and adaptation in forest management: a review. *Annals of Forest Science*, Vol.72, s.145-167.
- Khan, H. (2011). A literature review of Corporate Governance. *International conference on E-business, management and economics*. Vol.25(1), s.1-5. Singapore:IACSIT Press.

- Kirchherr, J., Piscicelli, L., Bour, R., Kostense-Smit, E., Muller, J., Huibrechtse-Truijens, A., Hekkert, M. (2018). Barriers to the Circular Economy: Evidence From the European Union (EU). *Ecological Economics*. Vol.150, s. 264-272.
- Kronholm, T. (2016). Fakta skog – Skogsägarföreningar i ett föränderligt samhälle. *Rön från Sveriges lantbruksuniversitet*. Nr.4, 2016.
https://www.slu.se/globalassets/ew/ew-centrala/forskn/popvet-dok/faktaskog/faktaskog16/faktaskog_04_2016.pdf
- Labaree, R. (2025). Organizing Your Social Sciences Research Paper: Types of Research Design. USC Libraries. <https://libguides.usc.edu/writingguide/purpose> [2025-03-28]
- Larsson, G. (2025). Skistar får avverka skog trots hackspett – men inte bonden Kurt, 70. *Aftonbladet*, 2025. https://www.aftonbladet.se/minekonomi/a/EyE71G/skistar-far-hugga-ner-skog-men-bonden-kurt-70-stoppas?utm_source=iosapp&utm_medium=share [2025-02-03]
- Letza, S., Sun, X., Kirkbride, J. (2004). Shareholding versus stakeholding: A critical review of corporate governance. *Corporate Governance: An International Review*. Vol.12(3), s.242–262.
- Lindkvist, L., Bakka, J.F., Fivelsdal, E. (2014). *Organisationsteori, struktur, kultur, processer*. 3 uppl., Stockholm: Liber AB.
- Lindner, M., Maroschek, M., Netherer, S., Kremer, A., Barbati, A., Garcia-Gonzalo, J., Seidl, R., Delzon, S., Corona, P., Kolström, M., Lexer, M.J., Marchetti, M. (2010). Climate change impacts, adaptive capacity, and vulnerability of European forest ecosystems, *Forest Ecology and Management*, Vol.259 (4), s.698-709.
- Ludvig & co (2019). *Ska du köpa skog? Då måste du veta det här!*
<https://blogg.ludvig.se/att-kopa-skog> [2025-04-09]
- Löfroth, T., Merinero, S., Johansson, J., Nordström, E.M., Sahlström, E., Sjögren, J., Ranius, T. (2023). ”Land-sparing benefits biodiversity while land-sharing benefits ecosystem services”: Stakeholders’ perspectives on biodiversity conservation strategies in boreal forests. *Ambio*, Vol.53, s.20-33.
- Mahajan, R., Marc Lim, W., Sareen, M., Kumar, S., Panwar, R. (2023). Stakeholder theory. *Journal of Business Research*, Vol.166, 114104.
- Marissink, M., Samuelsson, J., Sehlberg Samielsson, U. (2024). *Referenstillstånd handlar om kvalitet inte tidsepok*. <https://www.slu.se/artdatabanken/arter-och-natur/Dagens-natur/referenstillstand-handlar-om-kvalitet-inte-tidsepok/> [2025-03-07]
- Mason, C., Simmons, J. (2014). Embedding Corporate Social Responsibility in Corporate Governance: A Stakeholder Systems Approach. *J Bus Ethics*. Vol.119, s.77–86.
- Meixell, M.J., Luoma, P. (2015). Stakeholder pressure in sustainable supply chain management. *International Journal of Physical Distribution & Logistics Management*, Vol.45(1), s.69-89.
- Meppem, T. (2000). The discursive community: evolving institutional structures for planning sustainability. *Ecological Economics*, Vol.34, s.47–61.

- Metcalf, L., Benn, S. (2013). Sustainability: AN Evolution of Leadership Ability. *Journal of Business Ethics*. Vol.112, s.369–384.
- Milicevic, V. (2023). Eu och skogarna. *Europaparlamentet*
<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/sv/sheet/105/eu-och-skogarna> [2025-02-19]
- Mitchell, R.K., Agle, B.K., Wood, D.J. (1997). Toward a theory of stakeholder identification and salience: Defining the principle of who and what really counts. *Academy of management review*. Vol.22(4), s.853-886.
- Morea, D., Fortunati, S., Cappa, F., Oriani, R. (2023). Corporate social responsibility as a catalyst of citkular economy? A case study perspective in Agri-food. *Journal of Knowledge Management*. Vol.27(7), s.1787-1809.
- Nadel, S. F. (2013). *The theory of social structure*. Routledge. (Publicerad 1957).
https://books.google.se/books?hl=sv&lr=&id=bbH5AQAAQBAJ&oi=fnd&pg=PP1&ots=GREKHgYP00&sig=YeeES4XYrwfPcbadMeze6InbkzM&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false
- Nationalencyklopedin <https://www.ne.se/info/> [2025-03-25]
1. Nationalencyklopedin. (u.å.a.). *Social struktur*.
<https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/social-struktur?isSearchResult=true> [2025-03-25]
 2. Nationalencyklopedin. (u.å.b.). *Struktur*.
<https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/struktur> [2025-03-25]
- Naturskyddsföreningen <https://www.naturskyddsforeningen.se> [2025-02-20]
1. Naturskyddsföreningen (2024a). *Vad är ren kolsänka?*
<https://www.naturskyddsforeningen.se/artiklar/vad-ar-en-kolsanka/> [2024-03-06]
 2. Naturskyddsföreningen (2024b). *EU och skogen*.
<https://www.naturskyddsforeningen.se/artiklar/eu-och-skogen/> [2025-02-20]
 3. Naturskyddsföreningen (2024c). *Sanningen om den svenska skogen*.
<https://www.naturskyddsforeningen.se/artiklar/sanningen-om-den-svenska-skogen/> [2025-02-20]
 4. Naturskyddsföreningen (2025). *Vad används skogen till?*
<https://www.naturskyddsforeningen.se/faktablad/vad-anvands-skogen-till/> [2025-03-12]
- Naturvårdsverket <https://www.naturvardsverket.se> [2025-03-10]
1. Naturvårdsverket (2023). *Vad är biologisk mångfald?*
<https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/biologisk-mangfald/vad-ar-biologisk-mangfald/> [2025-03-10]
 2. Naturvårdsverket (2024). *Klimatet och Skogen*.
<https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/klimatomstallningen/omraden/klimatet-och-skogen/> [2025-01-03]

- Nesterova, I., Buch-Hansen, H. (2023). Degrowth and the circular economy: Reflecting on the depth of business circularity. *Journal of Cleaner Production*, Vol. 414, 137639.
- Nilsson, J., Pyykkönen, P., Ollila, P., Bäckman, s., Kauruunoja, H. (2012). Support for Farmers' Cooperatives; *Country Report Sweden*. Wageningen: Wageningen UR. https://pub.epsilon.slu.se/10219/7/nilsson_j_et_al_130424.pdf
- Nilsson, M. (2021). *Varför stalls tuffare miljökrav på små markägare än på stora?* <https://www.nilssonproduktion.se/vem-forsvarar-storre-miljokrav-pa-sma-markagare/> [2025-03-10]
- Nogueira, E., Gomes, S., Lopes, J.M. (2023). A meta-regression analysis of environmental sustainability practices and firm performance. *Journal of cleaner production*, Vol.426(10), 139048.
- Norra Skog (2023). *Enskild firma eller Aktiebolag?* <https://www.norraskog.se/aktuellt/foreningen/enskild-firma-eller-aktiebolag/> [2025-05-09]
- Nutt, P.C., Wilson, D.C. (2010). Handbook of Decision Making. A John Wiley and Sons, Ltd, Publication.
- Näyhä, A. (2019). Transition in the Finnish forest-based sector: Company perspectives on the bioeconomy, circular economy and sustainability. *Journal of Cleaner Production*, Vol.209, s.1294–1306.
- Olofsson, E., Jakobsson, R. (2023). The potential to develop environmental values on privately owned forest land in southern Sweden. *Scandinavian Journal of Forest Research*. Vol.38(5), s.300–315.
- Parent, M. M., Deephouse, D. L. (2007). A case study of stakeholder identification and prioritization by managers. *Journal of business ethics*. Vol.75, s.1–23.
- Panori, D., Papaspyropoulos, K.G., Nikolaou, I.E. (2024). A forest companies typology regarding their contribution to circular economy: a sustainability reporting-based analysis. *Discover Sustainability*, Vol.5(120)
- Pokorny-Kindlman, R. (2024). Navigating EU-Sweden forestry disputes. *Environmental Challenges*, Vol.15, 100927.
- Radcliffe-Brown, A. R. (1940). On social structure. *The Journal of the Royal Anthropological Institute of Great Britain and Ireland*, Vol. 70(1), s.1–12.
- Reynolds, S.J., Schultz, F.C., Hekman, D.R. (2006). Stakeholder Theory and Managerial Decision-Making: Constraints and Implications of Balancing Stakeholder Interests. *Journal of Business Ethics*, Vol.64, s.285-301.
- Rinehart, E.K. (2021). Abductive analysis in qualitative inquiry. *Qualitative inquiry*. Vol.27(2), s.303–311.
- Sandström, C., Carlsson-Kanyama, A., Beland Lindahl, K., Mossberg Sonnek, K., Mossing, A., Nordin, A., Nordström, E.M., Rätty, R. (2016). Understanding consistencies and gaps between desired forest futures: An analysis of visions from stakeholder groups in Sweden. *Ambio*, Vol.45(2), s.100–108.

- Sandström, C., Kanyama, A. C., Rätty, R., Sonnek, K. M., Nordström, E. M., Mossing, A., Nordin, A. (2020). Policy goals and instruments for achieving a desirable future forest: Experiences from backcasting with stakeholders in Sweden. *Forest Policy and Economics*. Vol.111, 102051.
- Saunders, M., Lewis, P., Thornhill, A. (2009). Research methods for business students. 5 Uppl., Pearson education Limited.
- SCB (u.å.). <https://www.scb.se> [2025-05-31]
1. SCB (2023a). *Marken i Sverige*. <https://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/miljo/marken-i-sverige/> [2025-02-19]
 2. SCB (2023b). *Industrins varuproduktion 2021 NV19 - Näringslivets struktur 2023:1*.
https://www.scb.se/contentassets/1f3e76c28d4a4866bca714ea701975d9/nv0119_2021a01_sm_nv19sm2301.pdf [2025-03-19]
- Schytt (2021). Slaget om skogen skapar debatt. *SVT*, 2021.
<https://omoss.svt.se/arkiv/bloggarkiv/2021-10-14-slaget-om-skogen---skapar-debatt.html> [2025-02-19]
- Seidl, R., Schelhaas, M.J., Lexer, M.J. (2011). Unraveling the drivers of intensifying forest disturbance regimes in Europe. *Global Change Biology*, Vol.17(9), s.2842–2852.
- Sharma, S., Henriques, I. (2005). Stakeholder influences on sustainability practices in the Canadian forest products industry. *Strategic Management Journal*, Vol.26, s.159–180.
- Shleifer, A., Vishny, R. W. (1997). A survey of corporate governance. *The journal of finance*. Vol.52(2), s.737–783.
- Shrivastava, P. (1995a). Ecocentric management for risk society. *The academy of management review*. Vol.20, s.118–137.
- Shrivastava, P. (1995b). The role of corporations in achieving ecological sustainability. *Academy of management review*. Vol.20(4), s.936–960.
- Shrivastava, P., Addas, A. (2014). The impact of corporate governance on sustainability performance. *Journal of Sustainable Finance & Investment*. Vol.4(1), s.21–37.
- Siry, J. P., Cubbage, F. W., & Ahmed, M. R. (2005). Sustainable forest management: global trends and opportunities. *Forest policy and Economics*. Vol. 7(4), s.551–561.
- Skatteverket <https://www4.skatteverket.se/rattsligvagledning/edition/2025.2/index.html> [2025-05-29]
1. Skatteverket (2025a). *Årsredovisningslagarna*.
<https://www4.skatteverket.se/rattsligvagledning/edition/2025.2/3207.html> [2025-05-29]
 2. Skatteverket (2025b). *Vad är en kooperativ ekonomisk förening?*
<https://www4.skatteverket.se/rattsligvagledning/edition/2025.1/329579.html> [2025-03-16]

- Skjott Linneberg, M., Korsgaard, S. (2019). Coding qualitative data: A synthesis guiding the novice. *Qualitative research journal*, Vol.19(3), s.259–270.
- Skogen (u.å.). *Vem äger Sveriges skogar?* <https://www.skogen.se/skogssverige/fakta-om-skog/vem-ager-sveriges-skogar/> [2025-03-11]
- Skogsindustrierna <https://www.skogsindustrierna.se> [2025-02-19]
1. Skogsindustrierna (2024). *Snabba fakta*. <https://www.skogsindustrierna.se/om-skogsindustrin/branschstatistik/snabba-fakta/> [2025-03-05]
 2. Skogsindustrierna (2025a). *Svensk skog*. <https://www.skogsindustrierna.se/om-skogsindustrin/vad-gor-skogsindustrin/svensk-skog/> [2025-02-17]
 3. Skogsindustrierna (2025b). *Ägande*. <https://www.skogsindustrierna.se/om-skogsindustrin/vad-gor-skogsindustrin/svensk-skog/agande/> [2025-02-19]
- Skogsstyrelsen (2022). *Fastighets- och ägarstruktur i skogsbruket 2021*. JO1405, JO – Jordbruk, skogsbruk och fiske. <https://www.skogsstyrelsen.se/globalassets/statistik/statistikfaktablad/jo1405-fastighets-och-agarstruktur-i-skogsbruket-2021.pdf>
- Skogsstyrelsen (u.å.) <https://www.skogsstyrelsen.se> [2025-02-19]
1. Skogsstyrelsen (2023). *Fastighets- och ägarstatistik i Skogsbruket*. <https://www.skogsstyrelsen.se/statistik/statistik-efter-amne/fastighets-och-agarstruktur-i-skogsbruk/> [2025-02-19]
 2. Skogsstyrelsen (2024a). *Värden att bevara*. <https://www.skogsstyrelsen.se/aga-skog/skydda-skog/varden-att-bevara/> [2025-03-10]
 3. Skogsstyrelsen (2024b). *Människan och skog*. <https://www.skogsstyrelsen.se/aga-skog/manniskan-och-skog/> [2025-03-07]
 4. Skogsstyrelsen (2024c). *Frihet under ansvar som skogsägare*. <https://www.skogsstyrelsen.se/aga-skog/du-och-din-skog/frihet-under-ansvar/> [2025-02-19]
 5. Skogsstyrelsen (2025a). *Skogens roll för klimatet*. <https://www.skogsstyrelsen.se/miljo-och-klimat/skog-och-klimat/skogens-roll-for-klimatet/> [2025-03-07]
 6. Skogsstyrelsen (2025b). *Vår verksamhet i korthet*. <https://www.skogsstyrelsen.se/om-oss/var-verksamhet/> [2025-03-31]
 7. Skogsstyrelsen (2025c). *Organisation*. <https://www.skogsstyrelsen.se/om-oss/organisation/> [2025-04-30]
- Skogssällskapet (2024). *Enskild firma bäst för dig som äger skog*. <https://www.skogssallskapet.se/kunskapsbank/artiklar/2013-02-21-enskild-firma-bast-for-dig-som-ager-skog.html> [2025-05-09]
- SKSFS 2022:1. *Skogsvårslagstiftningen Gällande Regler 1 september 2022*. Skogsstyrelsen. <https://www.skogsstyrelsen.se/globalassets/lag-och-tillsyn/skogsvardslagen/skogsvardslagstiftningen-gallande-fran-1-september-2022.pdf> [2025-03-01]

- Snyder, H. (2019). Literature review as a research methodology: An overview and guidelines, *Journal of Business Research*, Vol.104, s.333–339.
- Starik, M. (1995). Should Trees Have Managerial standing? Towards stakeholder status for non-human nature. *Journal of business ethics*. Vol.14, s.207–217.
- Stemler, S.E. (2015). Content analysis. *Emerging trends in the social and behavioral sciences: An Interdisciplinary, Searchable, and Linkable Resource*, Vol.1, s.1–14.
- Stora Enso (2024). *Stora Enso Annual Report 2024*. https://www.storaenso.com/-/media/documents/download-center/documents/annual-reports/2024/storaenso_annual_report_2024.pdf [2025-04-27]
- Stora Enso (u.å.a). *Våra skogsinnehav*. <https://www.storaenso.com/sv-se/about-storaenso/our-forest-holdings> [2025-03-14]
- Stora Enso (u.å.b). *Vårt skogsinnehav*. <https://forest.storaenso.com/sv-se/stora-enso-skog/vart-skogsinnehav> [2025-04-30]
- Svensson, C.W. (2024). ”Sveriges grundlag måste väga tyngre än praxis”. *Skogen*, 2024. <https://www.skogen.se/nyheter/sveriges-grundlag-maste-vaga-tyngre-an-praxis/> [2025-03-12]
- Södra (2024). *Södra års – och hållbarhetsredovisning 2024*. https://issuu.com/sodra/docs/s_dra_rs-och_h_llbarhetsredovisning_2024 [2025-04-27]
- Södra (u.å). *Med rötterna i skogen skapar vi framtiden*. <https://www.sodra.com/sv/se/> [2025-03-14]
- Venier, L.A., Thompson, I.D., Fleming, R., Malcom, J., Aubin, I., Trofymow, J.A., Langor, D., Sturrdock, C., Patry, C., Outerbridge, R.O., Holmes, S.B., Haeussler, S., De Grandpré, L., Chen, H.Y.H., Bayne, E., Arsenault, A., Brandt, J.P. (2014). Effects of natural resource development on the terrestrial biodiversity of Canadian boreal forests. *Environmental Review*. Vol.22(4), s.457-490.
- Visma (2023). *Bolagsstämma & årsstämma*. <https://vismaspcs.se/ekonomiska-termer/vad-ar-bolagsstamma> [2025-03-16]
- Wang, S. (2004). One hundred faces of sustainable forest management. *Forest Policy and economics*, Vol.6(3–4), s.205–213.
- Wiersum, K. (1995). 200 Years of Sustainability in Forestry: Lessons from History. *Environmental management*, Vol.19, s.321–329.
- Yin, R. K. (2009). *Case study research: Design and methods*. Vol. 5. Sage.
- Yilmaz, I. (2021). Sustainability and financial performance relationship: international evidence. *World Journal of Entrepreneurship, Management and Sustainable Development*, Vol.17(3), s.537–549.

Opublicerat material

Personligt meddelande, 2025. Jessica Nordin, Hållbarhetschef på Södra skogsägarna.

Intervju via Teams, 2025-04-09.

Personligt meddelande, 2025. Jimmy Lundblad, Utredare på Skogsstyrelsen. Intervjua via

Teams, 2025-04-15.

Populärvetenskaplig sammanfattning

Skogen har en central roll i omställningen till ett mer hållbart samhälle. Den bidrar till att binda koldioxid från atmosfären, levererar förnybara råvaror, och fungerar som livsmiljö för många arter. Dessutom är skogen viktig för människors rekreation och välbefinnande. Men hur skogen ska brukas och bevaras är en fråga som väcker starka åsikter.

Många aktörer har olika syn på vad ett hållbart skogsbruk egentligen innebär, och hur olika mål – som klimatnytta, biologisk mångfald och ekonomisk avkastning – ska balanseras. I Sverige, där en stor del av landytan är täckt av skog, utgör skogsbruket och skogsindustrin en viktig del av både den nationella ekonomin och arbetet med att nå landets miljömål. Företag inom skogssektorn, som ofta äger stora skogsområden, verkar i en komplex verklighet präglad av olika samhällsstrukturer, dvs. sociala och institutionella ramar som påverkar hur människor, företag och organisationer agerar. Skogsföretag behöver därmed förhålla sig till både svenska och europeiska regelverk, samtidigt som de möter krav och förväntningar från en mängd intressenter – från myndigheter och miljöorganisationer till markägare och konsumenter. Detta gör hållbarhetsarbetet inte bara utmanade, utan även strategiskt avgörande för skogsföretagens framtid.

Denna studie har undersökt hur olika samhällsstrukturer påverkar stora svenska skogsföretags arbete med hållbarhet. Genom intervjuer med representanter från Södra Skogsägarförening och Skogsstyrelsen, samt en innehållsanalys av Stora Ensos årsredovisning, har studien kartlagt vilka samhällsstrukturer som formar företagets förutsättningar. Analysen visar att politiska beslut ofta är kortsiktiga, medan skogsbrukets och hållbarhetsfrågornas natur kräver långsiktiga perspektiv. Denna motsättning skapar ett glapp som gör det svårt för företag att planera och agera hållbart på längre sikt. Studien visar också att samarbete – både internt inom företagen och externt med andra intressenter – samt innovation och tillgång till kunskap är avgörande för att företag ska kunna anpassa sig till framtidens krav.

Skogsföretagen verkar därmed i ett komplext landskap av lagar, normer, förväntningar och ekonomiska drivkrafter, där vissa samhällsstrukturer som påverkar dem är svåra att förändra. Trots dessa utmaningar framträder en framtidsbild där svensk skogsindustri har goda möjligheter att vara en del av lösningen på vår tids hållbarhetsutmaningar. En ökad förståelse för dessa strukturer kan bidra till att policy och praktik utvecklas i riktning mot ett mer långsiktigt och hållbart skogsbruk.

Tack

Jag vill rikta ett stort tack till respondenterna Jessica Nordin och Jimmy Lundblad för att ni tog er tid att delta i intervjuerna – ert bidrag har varit avgörande för genomförandet av denna studie. Ett särskilt tack riktas även till Karin Hakelius min handledare, för det värdefulla stödet och engagemanget under arbetets gång, tack!

Uppsala, den 11 juni 2025
Linnéa Thoresson

Bilaga 1 – Detaljinformation

Inledning – Bakgrund om ägande och företagsform

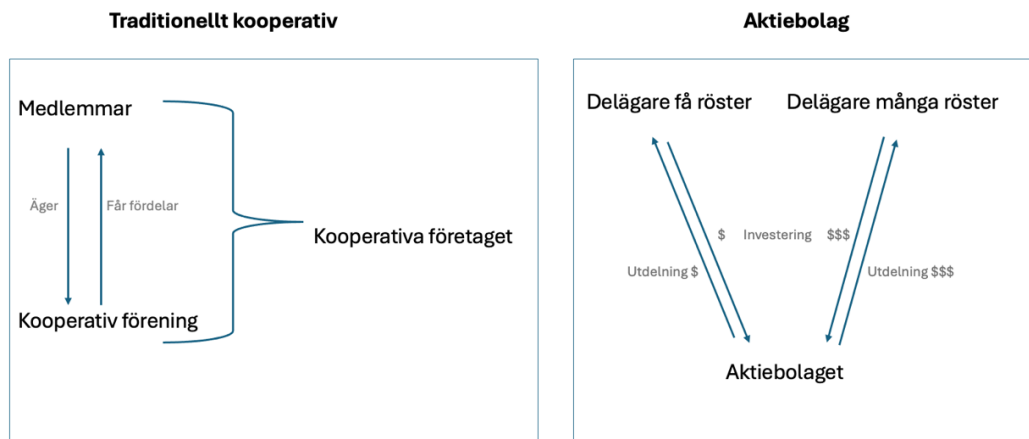
I Sverige finns det olika företagsformer som personer kan välja att starta beroende på vad som passar företagets verksamhet och förutsättningar bäst. De vanligaste företagsformerna är aktiebolag, enskild firma, kommanditbolag, handelsbolag och ekonomisk förening (Fortnox *u.å.a.*). Mellan aktiebolag och ekonomiska föreningar, som denna studie fokuserar på, finns såväl likheter som skillnader. Exempelvis räknas båda företagsformerna som juridiska personer⁶, det är styrelsen som företräder företaget, och båda företagsformerna behöver lämna en årsredovisning (Bolagsverket 2021a). Aktiebolag kräver däremot endast en person eller ett företag för att startas, medan en ekonomisk förening kräver minst tre personer och/eller företag för att bildas (*ibid.*). Vidare kan aktiebolag även vara antingen publika eller privata⁷ (Bolagsverket 2021b), medan de flesta ekonomiska föreningar ofta definieras som kooperativ (Skatteverket 2025b). Röstningsrätten skiljer sig även åt där kooperativ ofta tillämpar en röst per medlem (Cobia & Andersson 2004), medan aktiebolags röstning styrs av aktietyp och antal aktier (Avanza *u.å.*). I denna studie är fokus på publika aktiebolag och kooperativ

Som figur 1 i bakgrunden visar kan skog ägas på många olika sätt, där aktiebolag och kooperativ har en betydande roll, eftersom de framförallt äger stora skogsarealer (Skogsstyrelsen 2022). Jordförvärvslagen styr så att fördelningen mellan antalet privatpersoner och juridiska personer som äger skog är oförändrad över tid (Skogssällskapet 2024; Ludvig & co 2019) vilket bland annat gör att aktiebolag inte kan köpa skogsmark hur som helst utan förvärvstillstånd som kan vara svårt att få (Norra skog 2023). Enskild firma rekommenderas därmed av många som företagsform för privata skogsägare (Norra skog 2023; Skogssällskapet 2024). Även om många lantbrukare äger skog och kan vara aktiva i ett skogsägar-kooperativ, där skogskooperativ tillhör den lantbrukskooperativa sfären, skiljer sig lantbrukskooperativ och skogskooperativ åt (Berlin & Eriksson 2007). Detta kan härledas till skillnader i bland annat investeringsintensitet och marknadskaraktär, där exempelvis antalet köpare är större för skogskooperativ än för lantbrukskooperativ, med en större global marknad (*ibid.*).

I figur 8 på nästa sida ges en förenklad bild av hur organiseringen för de två företagsformerna aktiebolag och kooperativ ser ut.

⁶ Dvs. bolaget har rättsliga skyldigheter och rättigheter, inte ägaren eller ägarna.

⁷ Publika aktiebolag erbjuder aktier på en öppen marknad, medan privata är alla övriga aktiebolag.

Figur 8. Enkel illustration av organiseringen av Kooperativ och Aktiebolag.

Figur 8 illustrerar en förenklad version av hur ägande ser ut i de två företagsformerna. I det traditionella kooperativet illustreras hur medlemmarna tillsammans äger den kooperativa föreningen och får fördelar från den, där allt tillsammans utgör kooperativet. För att räknas som ett kooperativ handlar det inte endast om att medlemmarna äger, utan att kooperativet bland annat behöver tillämpa lika rösträtt (Skatteverket 2025b), där det traditionellt sett är *en* röst per medlem (Cobia & Andersson 2004; ICA u.å.). En röst per medlem gör att medlemmarna gemensamt har inflytande i företaget oavsett kapital som de investerar (ICA u.å.; Fortnox u.å.b.). Rösträttsrätten i aktiebolag skiljer sig från den i kooperativet, där antalet aktier samt typ av aktier i bolaget är det som istället avgör hur många röster en delägare i aktiebolaget har vid bolagsstämman (Visma 2023; Avanza u.å.).

I ett aktiebolag finns tre olika stamaktier, A-, B- och C-aktier, där A-aktier ofta ger en större rösträtt än B- och C-aktier (Avanza u.å.). Vidare kan gemene man handla en aktie om aktiebolaget är noterade på en handelsplattform eller börs (*ibid.*), vilket skiljer sig från kooperativet där det kan finnas andra krav än endast en initial investering (Skatteverket 2025b). Enligt lagen om ekonomiska föreningar (EFL 2018:672) kapitel 4, paragraf 1 och 2, måste ett kooperativ vara öppet för nya medlemmar, men får även vägra medlemskap i vissa fall om sökande exempelvis inte uppfyller vissa satta krav, eller inte förväntas delta i föreningens verksamhet på ett visst sätt som föreningen bestämt. De ekonomiska och sociala fördelarna som skapas inom de kooperativa företaget stannar inom kooperativet, där de antingen nyinvesteras eller går till medlemmarna, istället för olika aktieägare (ICA u.å.). Studier har däremot visat att mer aktiva medlemmar i kooperativ i vissa fall kan uppnå mer ekonomiska fördelar än passiva medlemmar (Donker & Hejkrlik 2021).

Empiri – Om företagen

Stora Enso är ett svenskt-finskt privatägt skogsföretag som äger skogsareal i Sverige, men även har biologiska tillgångar i Finland, Brasilien, Kina och Uruguay via sina samägda bolag, dotterbolag och indirekta intressebolag (Stora Enso u.å.a). Företaget har en historia som sträcker sig ända till år 1288, och har idag 19 000 anställda. Med 1,4 miljoner hektar skogsmark i Sverige, är Stora Enso en av de

största skogsägarna i Sverige (Stora Enso *u.å.b.*), men är även en av de största privata skogsägarna i världen genom förvaltning och ägande av totalt 2,02 miljoner hektar skogsmark globalt (Stora Enso *u.å.a.*).

Södra är den största skogsägarföreningen i Sverige, och tillsammans äger de 52 000 medlemmarna mer än hälften av den privatägda skogen i södra Sverige (Södra 2024). Föreningen är framförallt verksam i Götaland, där största delen av medlemmarnas skogar finns, tre massabruk ligger belägna, samt sex av sju sågverk, där det sista ligger i Finland. Förutom skogsmark äger föreningen en skogsindustrikoncern som förädlar skogsråvaran till produkter med låga klimatavtryck som biobränsle, biomaterial, biokemikalier, el, träprodukter och plantor (*ibid.*).

Skogsstyrelsen är en svensk myndighet som jobbar med allt från rådgivning och informationsspridning till skogsägare, till att bland annat agera tillsynsmyndighet, ansvara för statistik om skogsbruk, investera i kunskap om skogens mående och produktion, skydda skogsområden samt att arbeta för miljövärden i skogen (Skogsstyrelsen 2025b). Myndigheten har även i uppdrag att agera för aktivt deltagande i internationella skogssamarbeten (*ibid.*). Arbetet sker genom de 60 kontor och runt 800 medarbetare som finns utspridda runt om i landet, med huvudkontor i Jönköping (Skogsstyrelsen 2025c). Kontakten med skogsägare sker genom deras distrikt, vilka är uppdelade i de tre regionerna Nord, Mitt och Syd (Skogsstyrelsen 2025c).

Bilaga 2 – Intervjuguide

Inledande frågor

- Berätta gärna lite om dig själv och din arbetsplats.
- Vad innebär ett hållbart brukande av skogen för dig?

Tema 1 – Arbetsprocesser

1. Hur, och av vem, tas beslut om hållbarhet i ert företag? Vilka är involverade i de processerna?
2. Hur arbetar ni med att skapa ekonomisk tillväxt i relation till sociala och miljömässiga aspekter?
 - Hur skulle du beskriva en cirkulär skogsindustri, och hur arbetar ni med det?
3. Vilken roll anser ni att myndigheter har i att stödja och reglera hållbarhetsarbete inom skogsbranschen?
4. Vilka ser du som skogsindustrins största hinder vad gäller arbetet med att bedriva en hållbar verksamhet?

Tema 2 - Intressenter

5. Vilka *interna* faktorer, det vill säga vad som sker inom företaget, tror du påverkar hållbarhetsarbetet mest, och hur?
6. Vilka *externa* faktorer, det vill säga vad som influerar företagen utifrån, tror du påverkar hållbarhetsarbetet mest, och hur?
7. Finns det några samarbeten mellan aktörer runt er verksamhet? Hur fungerar dessa och hur relaterar de till hållbarhet inom skogsbruk?
8. Vilka strategier använder ni er av för att möta kraven som ställs på er verksamhet av olika aktörer omkring er?

Tema 3 - Ansvar

9. Vilket ansvar anser du att skogsföretag har i arbetet med ett hållbart skogsbruk, och vilken påverkan anser du att ni har på vad som sker inom skogsbranschen?
10. Finns det något som skogsföretag inte borde behöva ansvara för?

Slutfrågor

- Om du fick ändra på något inom skogsindustrin, vad skulle det vara?
- Hur tror du att framtiden för skogsindustrin ser ut?

Publicering och arkivering

Godkända självständiga arbeten (examensarbeten) vid SLU kan publiceras elektroniskt. Som student äger du upphovsrätten till ditt arbete och behöver i sådana fall godkänna publiceringen. I samband med att du godkänner publicering kommer SLU även att behandla dina personuppgifter (namn) för att göra arbetet sökbart på internet. Du kan närsomhelst återkalla ditt godkännande genom att kontakta biblioteket.

Även om du väljer att inte publicera arbetet eller återkallar ditt godkännande så kommer det arkiveras digitalt enligt arkivlagstiftningen.

Du hittar länkar till SLU:s publiceringsavtal och SLU:s behandling av personuppgifter och dina rättigheter på den här sidan:

- <https://libanswers.slu.se/sv/faq/228316>

☒ JA, jag, Linnéa Thoresson har läst och godkänner avtalet för publicering samt den personuppgiftsbehandling som sker i samband med detta

☐ JA, jag, författares namn har läst och godkänner avtalet för publicering samt den personuppgiftsbehandling som sker i samband med detta

☐ NEJ, jag/vi ger inte min/vår tillåtelse till att publicera fulltexten av föreliggande arbete. Arbetet laddas dock upp för arkivering och metadata och sammanfattning blir synliga och sökbara.